

2008

annual report

РІЧНИЙ ЗВІТ

Зміст:

4	Про Банк
5	Основні події у 2008 році
7	Основні показники діяльності
9	Звернення Голови Спостережної Ради
10	Звернення Голови Правління
11	Макроекономічні та монетарні тенденції 2008-го року
15	Звіт про діяльність Банку
15	<i>Корпоративний бізнес</i>
18	<i>Інвестиційно-банківський бізнес</i>
22	<i>Роздрібний бізнес</i>
29	<i>Private Banking</i>
31	<i>Малий та середній бізнес</i>
35	<i>Мережа філій. Альтернативні канали продаж</i>
38	<i>Операційне управління та управління інформаційних технологій</i>
40	Корпоративне управління
40	<i>Органи управління банком</i>
40	<i>Акціонери</i>
41	<i>Склад Правління</i>
42	<i>Організаційна структура</i>
43	<i>Управління активами та пасивами, Управління ризиками</i>
44	Соціальна діяльність
45	Дочірні компанії
45	<i>ОТП Капітал</i>
48	<i>ОТП Лізинг</i>
49	<i>ОТП Пенсія</i>
51	Консолідований фінансовий звіт
100	Про OTP Group
102	Адреси філій

Contents:

106	About the Bank
107	Essential events in 2008
109	Performance Highlights
111	Address by the Chairman of the Supervisory Board
112	Address by the Chairman of the Management Board
113	Macroeconomic and monetary tendencies in 2008
117	Performance Highlights
117	<i>Corporate Business</i>
120	<i>Investment and Banking Business</i>
124	<i>Retail</i>
131	<i>Private Banking</i>
133	<i>Small And Medium Enterprises (SME)</i>
137	<i>Branch Network. Alternative Sales Channels</i>
142	Corporate Governance
142	<i>Management bodies of the Bank</i>
142	<i>Management Board</i>
144	<i>Organisational Chart</i>
145	<i>Assets & Liability Management, Risk Management</i>
146	Corporate social responsibility
147	Subsidiaries
147	<i>OTP Capital</i>
150	<i>OTP Leasing</i>
151	<i>OTP Pension</i>
153	Consolidated Financial Statements
197	About OTP Group
199	Branch Network

Про Банк

ЗАТ «ОТП Банк» – універсальний банк, визнаний лідер фінансового сектору України. Банк надає повний спектр фінансових послуг для корпоративних і приватних клієнтів, а також представників малого та середнього бізнесу. На українському ринку він має стійку репутацію надійної і стабільної структури, що пропонує споживачам продукти найвищої якості.

Рейтинги:

Рейтингова агенція		Рейтинг	Прогноз
International Rating Agency Moody's Investor Service	фінансова стабільність	D	негативний
	зобов'язання в національній валюті	Ba1/NP/	стабільний
	зобов'язання в іноземній валюті	B2/NP/	стабільний
	за національною шкалою	Aa1.ua	стабільний

Нагороди:

«Найкраща компанія фінансового ринку»

«Самий професійний банк»

«Найкращий комерційний банк Києва»

«Десятка найкращих навчаючих компаній України»

«Найкращий роботодавець України серед компаній фінансового сектору»

«Один з найкращих роботодавців у банківському секторі»

«Найбільш прозорий фінансовий інститут країни»

«Самий стильний банк»

«Банк з найкращим рівнем сервісу»

«Один з найнадійніших банків країни»

Основні події у 2008 році

Січень:

- ЗАТ «ОТП Банк» завершив реєстрацію змін до статуту банку в зв'язку з прийнятим у вересні минулого року рішенням Загальних Зборів Акціонерів про збільшення розміру статутного капіталу ЗАТ «ОТП Банк» на 247,9 млн. грн.

Березень:

- відбулися Загальні Збори Акціонерів ЗАТ «ОТП Банк», у ході яких прийнято рішення про збільшення розміру статутного капіталу до 1,2 млрд. грн.

Квітень:

- ОТП Банк отримав від Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) субординований кредит у розмірі 65 млн. доларів США терміном на 7 років.
- на Загальних Зборах Акціонерів ОТП Банк членами Спостережної ради було призначено Іштвана Добоша та Норберта Кашшаї.

Травень:

- на Загальних Зборах акціонерів ОТП Банк прийнято рішення про збільшення розміру статутного капіталу банку до 2,8 млрд. грн.

Липень:

- ЗАТ «ОТП Банк» і американська інвестиційна компанія Cargill Financial Services International, Inc. підписали мандатну угоду на суму 100 млн. доларів США терміном на 1 рік.

Вересень:

- ОТП Банк підписав угоду про залучення двотраншового синдикованого кредиту на суму 100 млн. доларів США.

Жовтень:

- у рамках Програми енергозбереження в Україні ОТП Банк підписав з Європейським банком реконструкції та розвитку угоду про залучення цільового кредиту в розмірі 50 млн. доларів США терміном на 5 років.

Грудень:

- у рамках угоди про відновлювальну кредитну лінію ОТП Банк отримав від Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) транш на суму 3,2 млн. доларів США.
- Протягом 2008 року свою операційну діяльність розпочала 81 установа банку в усіх регіонах країни.

Наше БАЧЕННЯ:

ОТП Банк – універсальний банк, визнаний лідер фінансового ринку України, що входить до сильної європейської групи ОТП.

Наш банк відомий високою якістю послуг, ефективністю та командою професіоналів.

Наша МІСІЯ:

Ми задаємо високі стандарти професіоналізму та інноваційності банківському ринку України.

Ми чесно служимо клієнтам, передбачуємо їхні потреби, будуємо довгострокові відносини та допомагаємо їм здійснити свої мрії.

Ми розвиваємо таланти своїх співробітників, заохочуємо ініціативу та досягнення.

Наші ЦІННОСТІ:

- Клієнт, його потреби та довіра
- Високі етичні норми, відкриті партнерські відносини
- Амбіційна та віддана команда професіоналів
- Максимальний результат для акціонерів

Персонал

Наш колектив – єдина команда справжніх професіоналів, об'єднаних спільним баченням майбутнього та місії Банку й орієнтованих на успіх.

Саме люди є головним активом нашого фінансового інституту. Банк сприяє розвитку талантів, заохочує креативність та ініціативність співробітників, створює їм оптимальні умови не тільки для праці, але й також для повноцінного відпочинку, забезпечує їхній соціальний захист.

Чисельність персоналу банку зросла в 2008 році на 25% — до 4384 осіб, що обумовлено розвитком філійної мережі установ Банку в регіонах України.

Значну увагу Банк приділяє корпоративним цінностям і результативності діяльності кожного працівника, його впливу на досягнення цілей Банку. Так, у 2008 році була оновлена система оцінки діяльності працівників і впроваджена система корпоративних компетенцій, що, в свою чергу, сприяє розвитку корпоративної культури Банку.

Банк турбується про співробітників і щороку працює над удосконаленням конкурентного компенсаційного пакету, що включає широкі можливості з навчання та розвитку, медичне страхування (оздоровчі та профілактичні заходи), матеріальну допомогу, пільгове кредитування, корпоративні свята, додаткові дні відпустки та інші пільги.

Банк сприяє розвитку та професійному росту наших працівників і забезпечує функціонування тренінгових центрів у різних регіонах України, залучаючи та підтримуючи команду професійних сертифікованих та внутрішніх тренерів, які проводять професійні навчальні програми для всіх бізнес-напрямів, розвивають корпоративні компетенції і сприяють особистісному вдосконаленню наших співробітників.

Банк надає співробітникам усі можливості удосконалення своїх талантів. Тільки за 2008 рік було проведено близько 350 внутрішніх тренінгів орієнтованих на підвищення професійного рівня та якості обслуговування клієнтів в напрямках Corporate, SME та PI.

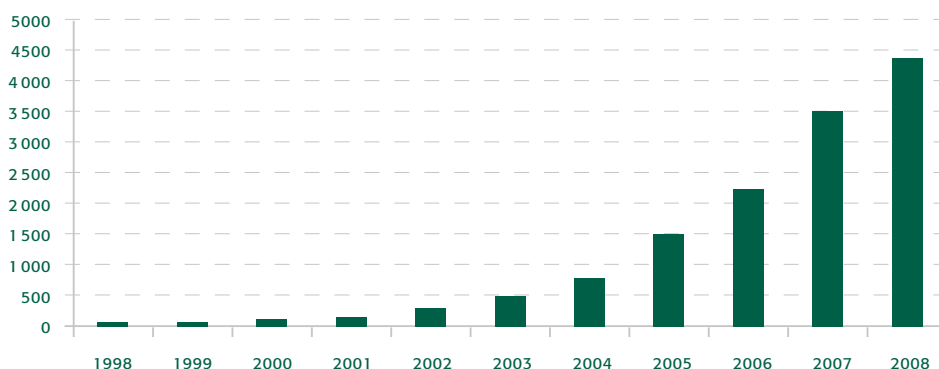
Значну увагу Банк приділяє підтримці менеджерських компетенцій і лідерства для керівного складу. Так, за 2008 рік більше 600 керівників підвищили свою кваліфікацію зі спеціалізованих програм.

Можливості з навчання та розвитку посилять дистанційне навчання, що буде запроваджене у наступному році.

Сьогодні наші співробітники мають можливість:

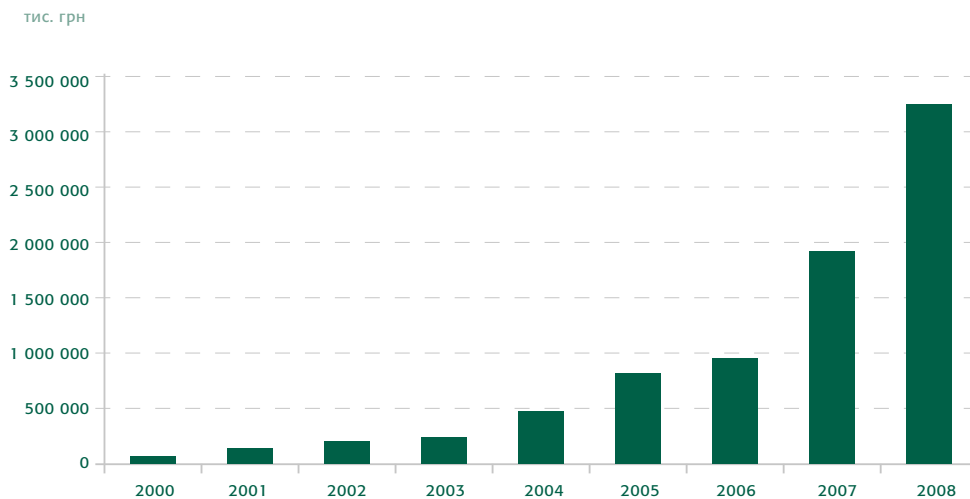
- реалізувати свій інтелектуальний потенціал
- отримати додаткові знання
- побудувати кар'єру висококваліфікованого спеціаліста чи висококласного менеджера

Персонал

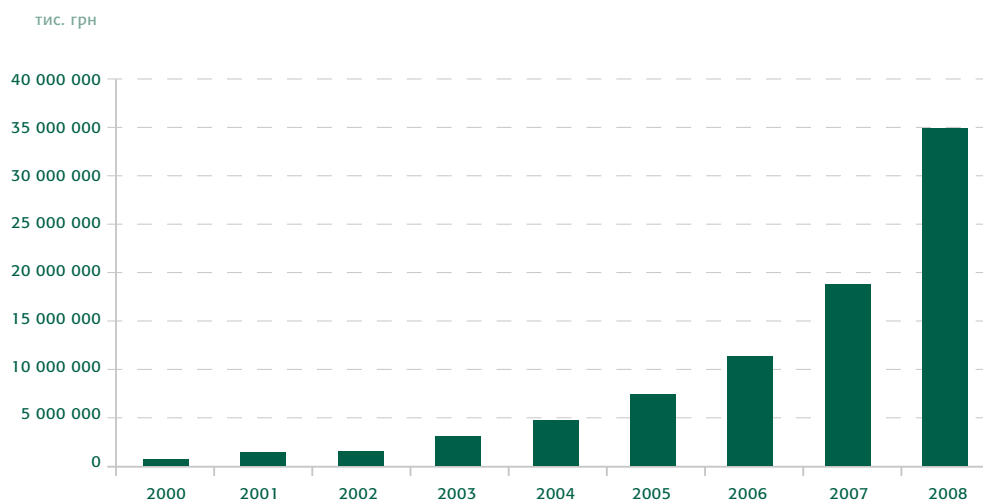

Основні показники діяльності

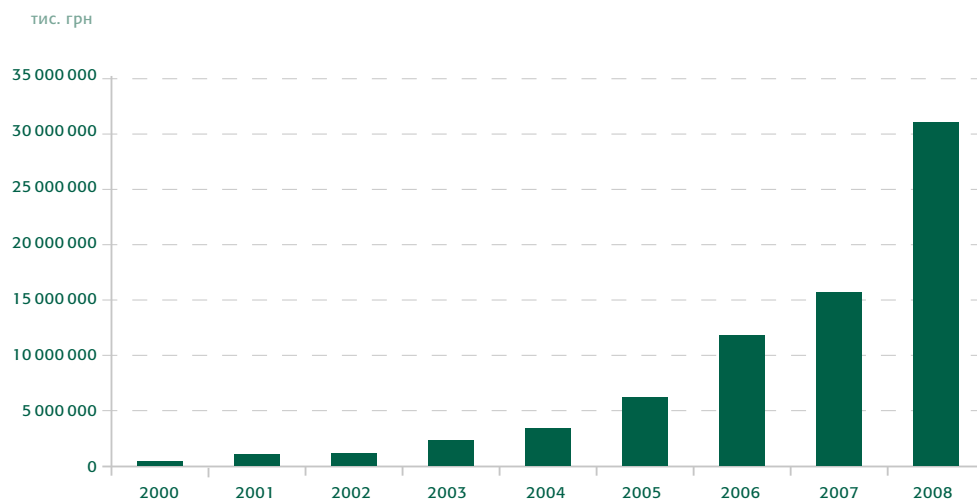
Капітал

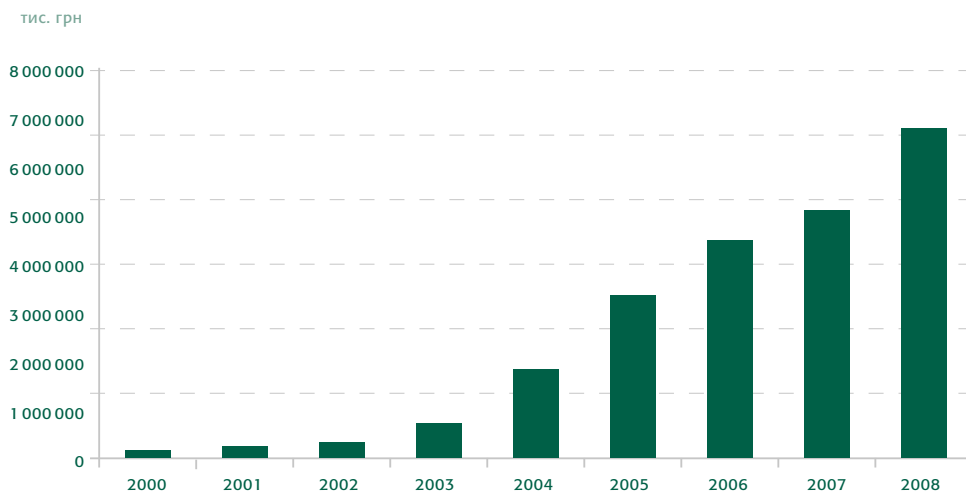
Активи

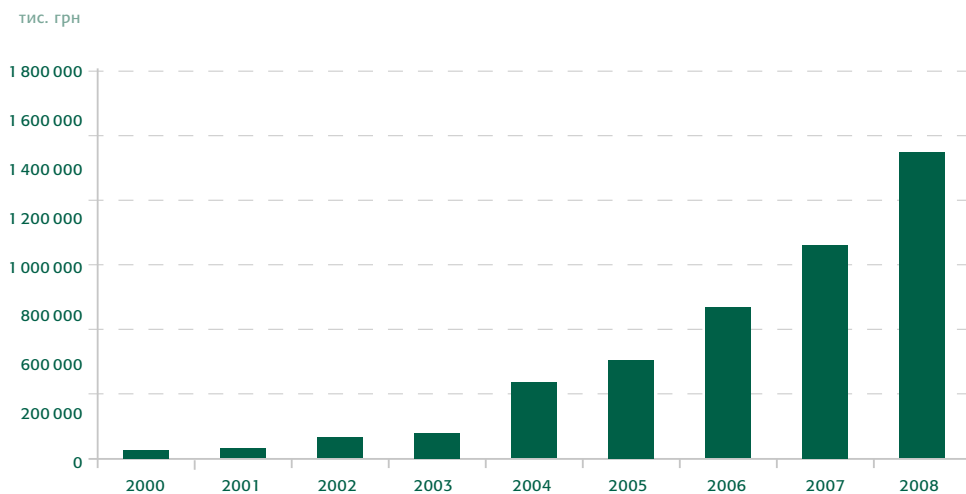
Кредитний портфель

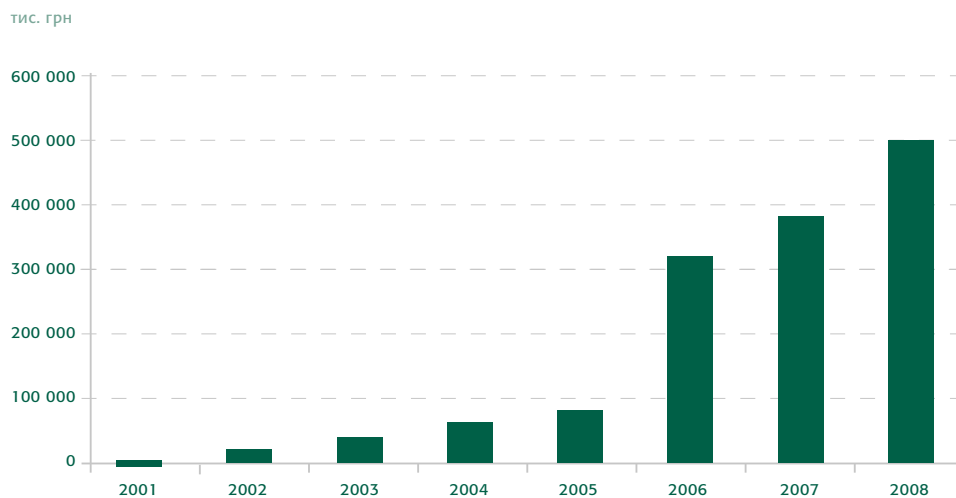
Депозитний портфель

Операційний дохід

Чистий прибуток

Звернення Голови Спостережної Ради

ШАНОВНІ АКЦІОНЕРИ, КЛІЄНТИ І ПАРТНЕРИ БАНКУ!

Нинішня глобальна фінансова криза обумовила різкий спад українського фінансового сектору після багаторічного безпрецедентно високого економічного зростання. Але, незважаючи на складні ринкові обставини, ЗАТ «ОТП Банк» закінчив 2008 рік з відмінними результатами своєї діяльності, зберігши ліквідність і позицію ефективної і стабільної установи. Ключовий важіль стратегії було обрано заздалегідь, тому Банк легко реагував на негативні зміни та завжди був на один крок попереду ринку, демонструючи зразкову ліквідність та вміле управління своїми активами та пасивами. Численні негативні впливи уже влітку 2008 року створили міцну основу для подолання кризи у четвертому кварталі. У результаті ЗАТ «ОТП Банк» набув репутації одного з найбільш стабільних і надійних фінансових інститутів країни. Це є явним досягненням нашої високопрофесійної команди топ-менеджменту в Україні.

Загалом обсяг загальних активів збільшився на 89% за рік, водночас сукупна клієнтська база зростала на вражаючих 42%. Це — видатний результат, незважаючи на наслідки знецінення місцевої валюти. Завдяки значним показникам обсягу продаж, реалізованих нашими високо мотивованими і професійними працівниками, а також розширенню мережі філій, що станом на кінець 2008 року нараховувала 203 точки продаж, прибуток після оподаткування досяг 500 млн. грн. Це на 30% більше, ніж у минулому році, незважаючи на зна-

чно збільшені вимоги до резервування. Материнський банк OTP Bank Nyrt. надавав постійну підтримку протягом року та інвестував в капітал Банку коштів на загальну суму 1,433 млн. грн.

У 2009 році OTP Bank продовжить свою виважену та стабільну діяльність у сфері управління ризиками, зростання бізнесу, а також збереження ліквідності на необхідному рівні. Ми повинні зробити все від нас залежне для подальшого зміцнення іміджу OTP, аби зберегти довіру і знайти найкращі рішення для наших високоповажних клієнтів, які також переживають важкі часи, зберегти взаємну довіру в наших ділових відносинах. Ми також будемо використовувати цей час для подальшого вдосконалення моделі обслуговування наших клієнтів, розвитку напрямку ІТ і сучасної моделі електронних банківських послуг.

Від імені акціонерів я би хотів висловити подяку нашим клієнтам, партнерам і співробітникам за їхню довіру і високий професіоналізм, продемонстрований ними впродовж 2008 року. Ми зберегли свої позиції у найскладніші часи минулого року. У 2009 році ми працюватимемо на збереження репутації OTP Bank як надійного й стабільного банку, разом з нашими клієнтами долатимемо будь-які фінансові негаразди.

Ми можемо завірити усіх наших партнерів і клієнтів, що OTP Group надійно підтримує свою українську «дочку». Таким чином, незважаючи на кризу, ми йдемо в 2009 рік з повною впевненістю у власному успіху, маючи сильну підтримку материнської структури та відданість і високий професіоналізм місцевої команди менеджменту.

З повагою,
Пал Ковач
**Голова Спостережної Ради
ЗАТ "ОТП Банк"**

Звернення Голови Правління

ШАНОВНІ КЛІЄНТИ І ПАРТНЕРИ!

2008-й рік видався для OTP Bank досить успішним і складним водночас. Нам удалося реалізувати всі намічені програми розвитку, зокрема, виконати програми з розширення мережі філій і продуктової лінійки Банку, які в середньо- і довгостроковій перспективі дадуть позитивні результати й дозволять нам зміцнити свої позиції на ринку, а головне — нами повністю виконано завдання акціонерів щодо нарощування прибутку.

До серйозних досягнень я відношу також здійснену нами централізацію процесів управління ризиками, прийняття кредитних рішень. Крім того, Банк успішно запровадив новий, революційний для вітчизняного фінансового сектору продукт - систему дистанційного обслуговування рахунків фізичних осіб OTPdirekt. Завершено процес переведення на обслуговування всіх операцій по платіжних картках системи MasterCard на процесінговий центр нашої материнської структури - угорського OTP Bank Nyrt.

В умовах світової економічної кризи пріоритетними напрямками діяльності Банку стали підтримання високого рівня капіталізації Банку та збереження стабільного стану ліквідності нашої фінансової установи, запобігання відтоку депозитів, забезпечення своєчасності клієнтських платежів. Вважаю, що OTP Bank успішно впорався з цими завданнями, при цьому нам вдалося зміцнити свою репутацію справжньої клієнт-орієнтованої структури, якою ми дуже дорожимо й пишаємося. Наразі Банк виконує усі свої зобов'язання перед клієнтами: оперативно повертає вклади за депозитами й продовжує кредитувати корпоративних позичальників, які уклали з Банком відповідні угоди ще до введення різноманітних обмежень. Та-

ким чином, сьогодні можна з упевненістю констатувати, що Банк здатний ефективно протистояти будь-яким катаклізмам на європейському та внутрішньому фінансовому ринках.

У цьому контексті вкрай важливою для нас була й залишається підтримка з боку материнської структури, завдяки якій ми суттєво збільшили свій статутний капітал — до понад 2,068 млрд. грн. Крім того, акціонер Банку надав нам субординовану позику у розмірі 50 млн. дол. США. Своєчасне збільшення капіталізації дозволило нам оперативно сформувати додатковий резерв стабільності й виконати усі вимоги уряду та НБУ щодо адекватності капіталу Банку. Проте, окрім фінансової допомоги, серйозною підмогою для нас також є величезний досвід материнського банку в сфері управління ліквідністю в умовах економічної кризи, і ми активно використовуємо «ноу-хау» нашого акціонера при формуванні нових «правил гри».

Сьогодні нам насамперед необхідно створити певний заділ на майбутнє, забезпечити собі сприятливі стартові можливості після завершення кризи. У нинішньому році забезпечення фінансової стабільності Банку має проводитися за рахунок залучення депозитів і залишків на поточних рахунках, нарощування комісійного доходу. Значні зусилля спрямовуватимуться на оптимізацію всіх бізнес-процесів, зокрема, централізацію бек-офісних і бухгалтерських операцій, розширення продуктової лінійки, подальшого зростання клієнтської бази, підтримання традиційно високої якості обслуговування клієнтів.

Упевнений, ми готові працювати в нових умовах, підтримувати репутацію стабільного й надійного банку, роблячи тим самим свій посильний внесок у ефективну й успішну діяльність усієї групи OTP.

З повагою,
Дмитро Зінков
Голова Правління ЗАТ "ОТП Банк"

Макроекономічні та монетарні тенденції 2008-го року

Економічний огляд

Після років стрімкого зростання ріст світової економіки швидко знижується. У той час як реальний світовий ВВП становив у середньому 5 % з 2004 по 2007 рік, він суттєво знизився в більшості країн у цьому році, і ми прогнозуємо подальше поглиблення економічного спаду в 2009-му році. Світова економіка входить у фазу рецесії, викликану фінансовим потрясінням і досить високими товарними цінами. Звичайно, Україна не залишилась осторонь світової фінансової кризи з огляду на її значну інтегрованість у світову фінансову систему.

Політична ситуація в країні залишається нестабільною. Конфронтація між політичними лідерами посилилась, і демократична коаліція втратила свої позиції у Парламенті в першій половині року. До кінця 2008 року політичний конфлікт між Президентом і Прем'єром не було вирішено, хоча демократична коаліція відновила у старому форматі. Позиції політичних лідерів з основних економічних питань, таких як прийняття національного бюджету, встановлення нових цін на газ та інші є нескоординованими, що призводить до неконтрольованих наслідків. Очевидною ілюстрацією є нещодавня "газова війна" з Росією, протягом якої транзит природного газу через територію України в ЄС було зупинено. У результаті конфлікту українські споживачі отримали нову ціну на природний газ – 360 доларів США за 1000 кубометрів у першому кварталі 2009 року, що, безумовно, є неоптимальним для національної промисловості. Проте відносини з ЄС не погіршились внаслідок конфлікту, і обидві сторони продовжують переговори щодо нового розширеного договору зі створення зони вільної торгівлі, розпочаті в 2006 році.

Водночас економічна ситуація в країні в 2008 році була нестабільна. У той час як в

першій половині року економіка розквітла, демонструючи стрімкий економічний ріст, у другій половині року економічна ситуація суттєво погіршилась внаслідок світової економічної кризи. У 2008 році приріст реального ВВП становив 2,1% у річному вимірі порівняно з 7,3% у 2007 році. У результаті росту внутрішнього споживання в перших трьох кварталах 2008 року в протидію заощадженням погіршились зовнішні баланси, і, таким чином, дефіцит поточного рахунку виріс до USD 11,9 млрд. (6,7% ВВП). Обсяги чистого притоку прямих іноземних інвестицій в Україну оцінено в USD 9,9 млрд. у 2008 році, що на 7,5% більше порівняно з 2007. Однак у четвертому кварталі обсяг притоку інвестицій зменшився внаслідок світової фінансової кризи і становив лише USD 1,2 млрд. Разом з тим, зовнішній борг зріс на 27,5% за три квартали 2008 року завдяки значним залученням реального та банківського секторів. ІЦЦ (індекс споживчих цін) досяг 22,3% у 2008 року, зумовлений ростом споживання та підвищенням тарифів на комунальні послуги і ростом кредитування. Водночас дефіцит державного бюджету становив 12,5 млрд. грн. (1,3% ВВП) наприкінці року.

У січні-вересні банківський сектор успішно розвивався, демонструючи стрімкий приріст темпів кредитування. Проте в четвертому кварталі ситуація почала погіршуватися. Ускладнився доступ до міжнародного фондування та виникли проблеми з рефінансуванням іноземних кредитів. Разом з тим, зниження довіри до банківської системи призвело до значного відтоку коштів з депозитних рахунків. Політика Національного Банку в цей період була спрямована на підтримку номінального валютного курсу національної грошової одиниці, а також на підтримку ліквідності в банківській системі шляхом надання кредитів на рефінансування для банків.

Макроекономічні індикатори

З першого по третій квартал динаміка національного економічного зростання залишалася стабільною, стимульована стрімким ростом промислового виробництва. Найбільший внесок у приріст ВВП у цей період був з боку внутрішнього споживання. Ріст реального наявного доходу домогосподарств (до 13,4% в січні-червні 2008 року) стимулював приватне споживання і ріст банківського кредитування. Таким чином, споживчий попит виступав основним фактором економічного зростання і одночасно сприяв розвитку сектору послуг. У першому кварталі 2008 року приватне споживання становило 67,2% ВВП. Ріст секторів, задовольняючих приватне споживання, таких як роздрібна торгівля, транспорт і зв'язок був досить значним. У той самий час експортна частина в національному ВВП також зросла завдяки сприятливій кон'юктурі на ринку чорних металів.

У четвертому кварталі 2008 року ситуація в реальному секторі вітчизняної економіки суттєво погіршилася в результаті падіння промислового виробництва і приватного споживання. Реальний приріст ВВП становив лише 2,1% у 2008 році. Така несприятлива ситуація була викликана багатьма зовнішніми і внутрішніми негативними факторами. Перш за все, відбулося зниження споживчого попиту, що пояснюється несприятливою економічною ситуацією в національній економіці. Крім того, інвестиційна активність зупинилася в багатьох секторах економіки, і, беручи до уваги нестабільну фінансову позицію підприємств в період фінансової кризи і зниження попиту на їхню продукцію, перспективи розвитку інвестиційної активності в країні найближчим часом є сумнівними. Випуск промислової продукції у січні-грудні становив -3,1% у річному обчисленні, знизившись на 26,6% в

грудні. У четвертому кварталі ключові галузі національної промисловості зіткнулися з суттєвими проблемами. Металургійна промисловість постраждала найбільше, виробництво металів у грудні скоротилося на 43% в річному обчисленні. Така негативна динаміка була викликана несприятливою ситуацією на світових фінансових ринках, зниженням світових цін на метали та інфраструктурною кризою у виробництві. Тим часом падіння в будівельній галузі позначилося на розвитку інших сумісних галузей, таких як машинобудування і нерухомість. У цілому основною економічною проблемою в країні є навіть не світова економічна криза, а інфраструктурна криза в національному виробництві, що суттєво позначається на національному економічному зростанні. Водночас падіння внутрішнього споживчого попиту внаслідок росту безробіття (3% в грудні) та зменшення росту заробітних плат (до 6,3% в січні-грудні 2008-го порівняно з 12,5% в січні-грудні 2007-го) стали основними бар'єрами на шляху вітчизняного економічного зростання в 2008 році. Разом з тим, зниження доходів населення та падіння довіри споживачів призвели не тільки до зменшення споживання домогосподарств, але й до зниження попиту на банківські кредити і до відтоку депозитів з банківської системи.

Протягом 2008 року інфляція прискорилася до 22,3% в річному обчисленні. Основними інфляційними компонентами були ціни на продовольчі товари, а також ціни на комунальні послуги й паливо. Крім того, девальвація національної грошової одиниці на 58,8% (з 4,85 UAH/USD наприкінці червня до 7,7 UAH/USD в кінці року) також сприяла прискоренню інфляції. Водночас інфляційні очікування населення залишалися на високому рівні, що також виступало стимулюючим інфляційним чинником. Стимулюючими інфляційними факторами наприкінці року виступали зменшення доходів населення та падіння темпів кредитування. Проте значне зростання цін на комунальні послуги в четвертому кварталі призвело до прискорення інфляції наприкінці року.

Зовнішній сектор

У першій половині 2008 року експорт та імпорту зростали сталими темпами. Так, експорт виріс на 40,5% в річному обчисленні в першій половині 2008 року, а імпорту – на 52,5% у той же період. У результаті дефіцит товарного балансу досяг USD 8 млрд. у першій половині 2008 року, що в 2,3 рази більше порівняно з 2007 роком. У третьому кварталі темпи росту імпорту та експорту зблизились, і таким чином дефіцит товарного балансу зменшився, одночасно зменшивши дефіцит поточного рахунку до 1,7 млрд. дол. порівняно з 3,1 млрд. дол. у другому кварталі.

Водночас у цей період обсяг притоку довгострокового капіталу був досить значним. Позитивний баланс фінансового рахунку на рівні 14,7 млрд. дол. дозволив не тільки компенсувати дефіцит поточного рахунку, але й накопити близько 37,5 млрд. дол. міжнародних резервів. Притік ПІІ сприяв накопиченню капіталу, досягнувши 8,9 млрд. дол. у січні-вересні, що на 17,2% більше порівняно з відповідним періодом попереднього року. Загалом банківський і фінансовий сектори були основними реципієнтами ПІІ – 45% всього обсягу ПІІ у січні-вересні. У другій половині року ситуація в зовнішньому секторі національної економіки змінилась в протилежному напрямку і була тісно пов'язана з розвитком реального сектору економіки. Ситуація була особливо складною в металургії з огляду на падіння світових цін на метали. Разом з тим, ціна імпортного газу зросла, що сприяло росту імпорту.

Водночас світова фінансова криза сприяла відтоку капіталу з української банківської системи. Крім того, залежність українського зовнішнього сектору від світової економічної кон'юнктури зростає, що робить національну економіку залежною від зовнішніх шоків й підвищує ризики відтоку капіталу у разі несприятливих економічних шоків у основних країнах — торговельних партнерах України. Таким чином, у четвертому кварталі обсяги чистого притоку ПІІ склали лише 1,2 млрд. дол., що в 2,7 рази менше порівняно з середнім рівнем ПІІ у трьох

попередніх кварталах. У результаті позитивне сальдо фінансового рахунку становило 9,9 млрд. дол. у 2008 році, що на 40,1% менше, ніж у 2007 році. Водночас дефіцит поточного рахунку, який частково зменшився наприкінці року завдяки скороченню об'ємів імпорту і девальвації гривні, досяг 11,9 млрд. дол. у 2008 році. У результаті платіжний баланс залишився негативним — на рівні –3,1 млрд. дол. у 2008 році.

У 2008 році спостерігалось накопичення довгострокового зовнішнього боргу. Зовнішній борг виріс на 27,5% з першого по третій квартал 2008 року, накопичений в основному в банківському і фінансовому секторах. Однак у четвертому кварталі приватний зовнішній борг зменшився на 1,5 млрд. дол. (на 1,6%) і на 01.01.2009 становив 89,7 млрд. дол.

Фіскальна та монетарна політика

Доходи консолідованого бюджету збільшились на 35,4% в річному обчисленні в 2008 році. Проте в листопаді та грудні притік коштів до державного бюджету зменшився порівняно з попереднім періодом у зв'язку з призупиненням економічної активності в країні. План доходів консолідованого бюджету був виконаний лише на 88,9% у грудні.

Підвищення податкового тиску на економіку як частини розподіленого ВВП було передусім зумовлено приростом надходжень від ПДВ. З початку року надходження від ПДВ збільшились на 55,1% в номінальному обчисленні. У 2008 році дефіцит державного бюджету становив 12,5 млрд. грн. (1,3% ВВП) і був профінансований шляхом зменшення коштів на рахунку Державного казначейства. Враховуючи високі ставки на міжбанківському кредитному ринку, а також ріст ставок за депозитними сертифікатами Національного Банку, активність на первинному ринку боргових державних цінних паперів була низькою, і таким чином випуск державних цінних паперів не був основним джерелом фінансування дефіциту бюджету. В умовах незначних надходжень від приватизації державного майна в четвертому кварталі

основним джерелом фінансування дефіциту бюджету були запозичення на іноземних боргових ринках.

Монетарна політика в 2008 році була сконцентрована на підтримці офіційного курсу гривні по відношенню до долара США шляхом інтервенцій на міжбанківському валютному ринку, а також на підтримці ліквідності в банківській системі шляхом надання кредитів на рефінансування для банків та спрощення резервних вимог. У четвертому кварталі 2008 року ситуація в банківській системі суттєво погіршилась у зв'язку зі світовою фінансовою кризою. До відтоку капіталу з банківської системи додалися негативні очікування щодо подальшого розвитку економіки, надійності банківської системи та спекулятивні дії окремих гравців, що зумовило високий попит на валюту на міжбанківському валютному ринку.

Ситуація значно погіршилась у зв'язку з суттєвим знеціненням гривні, довгостроковою стагнацією попиту на металеву продукцію та нездатністю домогосподарств і компаній виконувати свої боргові зобов'язання у зв'язку з падінням доходів та зростання рівня безробіття. Таким чином, банківська система стикається з проблемою погіршення якості активів та з кризою фондування у зв'язку з ускладненням доступу до іноземного фінансування та відтоком депозитів.

В останні місяці спостерігається зменшення темпів приросту монетарних агрегатів. Зокрема, темпи зростання МЗ зменшились в річному обчисленні з 53% в січні до 32% в грудні. Зменшення темпів приросту МЗ було прогнозованим з огляду на падіння темпів приросту монетарної бази до 31,6% в січні-грудні 2008 порівняно з 46% в січні-грудні 2007 року. Водночас обсяг готівки поза банками суттєво підвищився, зокрема в жовтні-грудні на 15,9%, і в той самий час її частина в грошовій масі зросла з 28% до 30%. Тим часом, грошовий мультиплікатор зменшився до 2,76 з початку року. Номінальне зростання обсягу депозитів (на 5,6% в грудні) виступило основним фактором зростання монетарної маси, однак, беручи до уваги фактор ва-

лютного курсу, їхній обсяг збільшився лише на 0,6% в грудні.

У цілому за січень-грудень депозити в національній валюті зросли на 5,3%, а депозити в іноземній валюті на 15%. Водночас приріст кредитів становив 71% у 2008 році. Обсяг кредитів для корпоративних клієнтів зріс на 68,8%, а обсяг кредитів для фізичних осіб зріс на 75% у 2008 році. Водночас частка довгострокових кредитів залишилась на високому рівні й досягла 65-68% у 2008 році. Така тенденція була викликана зростанням довгострокових іпотечних кредитів за 9 місяців 2008 року. Для забезпечення зростання обсягів кредитування банки активно залучали іноземні інвестиції шляхом розміщення єврооблігацій і залучення синдикатів у 1-3 кварталах 2008 року. Проте в четвертому кварталі іноземні фонди подорожчали, і більшість банків вже не змогла залучати їх так легко, а також зіткнулася з проблемою виконання своїх зовнішніх зобов'язань.

Наприкінці року темпи приросту кредитів і депозитів знизились у зв'язку з падінням довіри до банківської системи та суттєвим знеціненням національної грошової одиниці. За нашими оцінками, беручи до уваги девальваційний фактор, відтік депозитів у четвертому кварталі 2008 року становив 47,5 млрд. грн., в той час як реальний приріст кредитів був практично нульовим (їхній обсяг знизився на 25 млн. грн.)

Слід зазначити, що девальвація національної грошової одиниці позитивно вплинула на стан поточного рахунку платіжного балансу, але водночас негативно вплинула на розвиток банківської системи і викликала зростання боргового тиску на кредиторів. Перед банківською системою постає проблема прострочення кредитної заборгованості, підвищуються ризики технічних дефолтів і погіршуються нормативи. Таким чином, наприкінці 2008 року політика Національного Банку в основному фокусувалася на підтримці стабільності валютного курсу національної грошової одиниці та підтримці рівня ліквідності в банківській системі.

Звіт про діяльність Банку

Ірина Михайлова

член Правління

КОРПОРАТИВНИЙ БІЗНЕС

Скоріше за все 2008 рік увійде в українську банківську історію як рік «великого перелому», коли стрімке зростання кредитного портфеля банку протягом першого півріччя практично зупинилось у третьому кварталі та перетворилось на менш стрімке падіння наприкінці року.

Макроекономічні зміни не могли не відобразитися на політиці Банку щодо корпоративного бізнесу. Так, з середини другого кварталу світова економічна криза та поглиблення політичного протистояння в Україні спричинили зростання вартості рефінансування та скорочення ліквідності банківської системи в іноземній валюті, що в свою чергу відобразилось на вартості та наявності кредитних ресурсів.

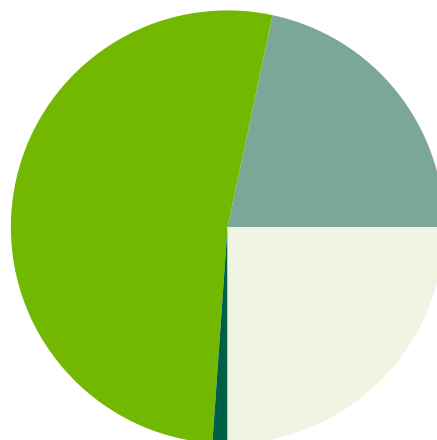
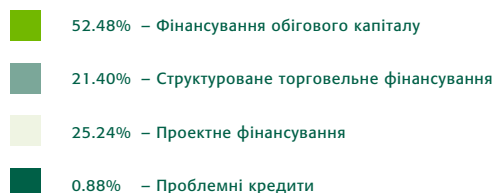
Тому в липні 2008 року Банком було прийнято рішення щодо більш щільного управління

обсягами кредитного портфеля, скорочення обсягів інвестиційного фінансування та навіть відмови від найбільш ризикових «незабезпечених» кредитних продуктів.

Стрімке падіння промислового виробництва та драматична девальвація національної валюти наприкінці 2008 року змусили Банк додати зусиль щодо подальшого скорочення кредитного портфеля, деномінованого в іноземній валюті, з метою збереження його якості та запобігання збільшенню «поганих» кредитів в корпоративному портфелі. Треба зазначити, що відмова від встановлення нових лімітів фінансування, запроваджених Банком у середині 2008 року, ні в якому разі не призвела до припинення фінансування за вже затвердженими лімітами.

Станом на 31 грудня 2008 року портфель корпоративних кредитів Банку становив 13,6 млрд. гривень і мав наступну продуктову структуру:

Структура корпоративного кредитного портфеля Банку по продуктах

Проектне фінансування

Згідно з оцінками експертів, нерухомість є однією з найбільш постраждалих від світової фінансової кризи галузей української економіки. Треба зазначити, що проекти, пов'язані з комерційною нерухомістю, займають в портфелі проектного фінансування Банку близько 60%. Швидка та драматична девальвація національної валюти нанесла значний удар по відносинах орендарів і орендодавців. Тому з метою збереження якісного портфеля проектного фінансування на початку жовтня 2008 року Банк запровадив програму реструктуризації існуючої заборгованості за довгостроковими кредитами, що надані власникам проектів з комерційної нерухомості, адаптуючи графіки погашення заборгованості до оновлених прогнозів грошового потоку кожного із проектів.

Крім того, обережна позиція Банку щодо участі у фінансуванні розвитку «найприбутковіших» житлових проектів і загалом відсутність останніх у портфелі Банку зіграла позитивну роль під час стагнації будівельної галузі протягом другого півріччя 2008 року.

Саме в таких складних ринкових умовах Банк, як і у попередні роки, довів правильність політики встановлення довгострокових відносин з клієнтом, що базуються на якості обслуговування, оперативності й прозорості у прийнятті рішень та підтвердив доцільність стратегічного фокусу на «безризикові» продукти, що був започаткований Банком ще у 2007 році. Завдяки високоякісному сервісу та широкій продуктивній ланці у 2008 році Банк суттєво поширив співпрацю з існуючими та новими клієнтами, великими корпораціями та холдингами. Кількість активних корпоративних клієнтів зросла на 25% і на кінець 2008 року ста-

новила більш ніж 3700 клієнтів, які не тільки мають поточні рахунки в Банку, але й активно їх використовують. Залучення нових клієнтів, впровадження нових продуктів Cash Management та активний пошук нових можливостей у розширенні співробітництва з існуючими корпоративними клієнтами залишається стратегічним завданням Банку.

З огляду на минулий 2008 рік можна відзначити подальший розвиток напрямку **Cash Management** (банківські продукти з управління грошовими потоками) – успішне завершення розпочатих раніше проектів, започаткування нових ініціатив і програм.

Одним з найважливіших проектів 2008 року став проект **Інтернет-банкінг для корпоративних клієнтів**. Минулого року розпочато пілотну експлуатацію системи, затверджено плани щодо вдосконалення та розширення її функціоналу. Зокрема, планується розробка окремого модуля — Cash Management, що дозволить клієнтам отримувати on-line інформацію щодо рахунків/груп рахунків, руху коштів по рахунках, виписок, аналітичної інформації, звітів, що в свою чергу дозволить більш ефективно управляти грошовими коштами та фінансовими потоками компаній.

Група продуктів з управління ліквідністю **Zero Balancing& Cash Pooling** набула ще більшої популярності серед клієнтів банку в 2008 року. Наразі продуктивний ряд цієї групи поширився на новий продукт — **Notional pooling** (оптимізація процентної винагороди за залишками на рахунках групи компаній).

Таким чином, за рахунок активного продажу продуктів, впровадження інновацій і високого професійного рівня обслуговування клієнтів комісійний дохід від продуктів Cash Management збільшився в 2008 році на 57% у порівнянні з 2007 роком, а загальний комісійний дохід зріс на 61%.

Також можна відзначити **Депозитну програму** для корпоративних клієнтів, до якої у 2008 році ввійшов ще один новий продукт – **Call Deposit** (вклад на вимогу), основною

перевагою якого є можливість вільного зняття та поповнення коштів, а також підвищена відсоткова ставка за вкладним рахунком у порівнянні з поточними рахунками клієнтів.

Беручи до уваги ринкову нестабільність і коливання ставок на міжбанківському ринку депозитів протягом минулого року, велику популярність серед корпоративних клієнтів набула плаваюча відсоткова ставка, що застосовується при нарахуванні винагороди на залишки коштів на поточних рахунках (**Interest Bearing Current Account**) та залежить від ринкової ставки о/п KIEBID.

Завдяки наявності широкого спектру депозитних продуктів і професійного підходу щодо залучення вільних коштів корпоративних клієнтів за підсумками 2008 року депозитний портфель банку перевищив 3,6 млрд. гривень, що становить 70% зростання у порівнянні з 2007 роком.

Як і у попередні роки, Банк приділяв особливу увагу подальшому розвитку документарного бізнесу. У 2008 році більше ніж подвоїлася сума випущених Банком документарних акредитивів і гарантій, кількість операцій з документарного інкасо зросла більш ніж у

три рази. Існуючі комерційні ліміти в першокласних іноземних банках дозволяють, у разі необхідності, підтверджувати наші інструменти за найнижчою ціною. У минулому році ЗАТ «ОТП Банк» став учасником програми «Глобальне Торговельне Фінансування», яку впроваджує IFC по всьому світу. Крім цього, в межах діючої програми Європейського Банку реконструкції і розвитку нашим Банком було отримано 10 млн. доларів США для здійснення транзакцій з фінансування торговельних операцій клієнтів нашого Банку.

Значні досягнення корпоративної бізнес-лінії є результатом постійного вдосконалення та розвитку професійних навиків співробітників Банку. У 2008 році власними ресурсами була розроблена та запроваджена **Програма тренінгів** для співробітників корпоративних підрозділів Банку. Програма включає навчальні модулі з продуктів і послуг Банку, стандартів сервісу та навичок продажу продуктів, тощо. Заплановано та розпочато подальший розвиток цієї програми, розробку нових модулів та її поширення в мережі Банку. Завдяки впровадженню цієї програми кожний співробітник Банку має можливість розвитку, професійного та кар'єрного росту.

ІНВЕСТИЦІЙНО-БАНКІВСЬКИЙ БІЗНЕС

Ігор Беломигцев

член Правління

Брокерські та дилерські послуги на фондовому ринку

У 2008 році Банк як провідний професійний оператор фондового ринку успішно

розвивав свою діяльність і продовжив закріплювати свої позиції лідера серед кращих інвестиційних банків України. Значне зростання ліквідності ринку українських цінних паперів у звітному періоді дало змогу Банку збільшити обсяг операцій з цінними паперами більш ніж у 2 рази. Тільки у 2008 році Банк провів власних операцій з цінними паперами та операцій для клієнтів на загальну суму майже 5,37 млрд. грн, тоді як у 2006 та 2007 роках обсяг подібних операцій становив 1,3 млрд. грн та 1,9 млрд. грн відповідно.

При виборі об'єктів власного інвестування у звітному році Банк здійснював інвестиції в основному в державні та корпоративні цінні папери вітчизняних емітентів, керуючись

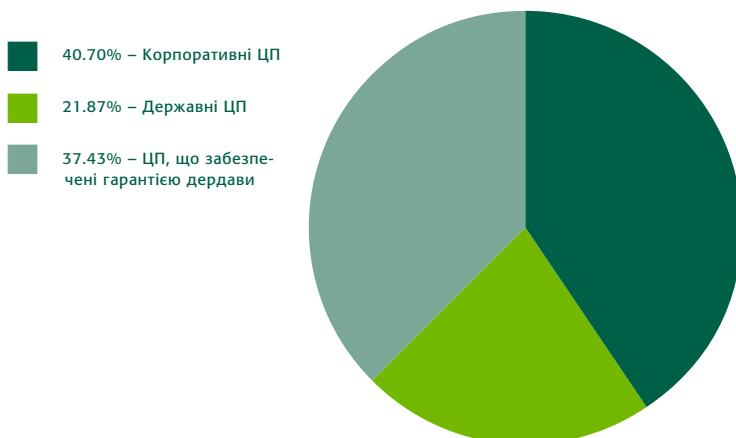
принципами виваженої політики вкладення коштів у ліквідні фінансові інструменти. При цьому особливу увагу Банк приділяв диверсифікації власного портфеля цінних паперів, що дало можливість знизити ризики, особливо за умов загострення світової фінансової кризи наприкінці 2008 року.

Доходи, отримані Банком від операцій з цінними паперами, збільшились порівняно з 2007 роком більш ніж у 1,5 рази та становили 2,02% в загальній структурі доходів Банку.

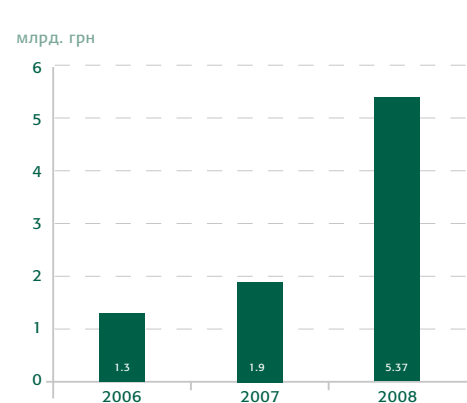
Використовуючи свої можливості інвестиційного банку, ОТП Банк впроваджував послуги для іститутів спільного інвестування (КУА «ОТП Капітал»), а саме як агент з розміщення, викупу та обслуговування обігу інвестиційних сертифікатів фондів компанії з управління активами «ОТП Капітал».

Крім того, як і в минулому році, з метою підвищення своєї конкурентоспроможності Банк продовжив здійснювати брокерське обслуговування клієнтів на фондовому ринку, включаючи андеррайтинг.

Структура портфеля цінних паперів банку станом на 31.12.2008

Динаміка обсягу операцій з цінними паперами

За рейтинговими показниками ПФТС і агентства «Сbonds», OTP Bank закріпив свої позиції серед п'яти найкращих інвестиційних банків України, торговців корпоративними та державними цінними паперами, що продовжує керуватись в своїй діяльності на фондовому ринку України принципами ефективності, надійності, прозорості та відкритості до своїх клієнтів та інвесторів.

Послуги зберігача цінних паперів

OTP Bank понад 8 років здійснює діяльність зберігача цінних паперів на фондовому ринку України та пропонує клієнтам повний спектр послуг з відповідального зберігання цінних паперів і проведення операцій на рахунках у цінних паперах.

У 2008 OTP Bank став акціонером Всеукраїнського депозитарію цінних паперів.

Портфель цінних паперів на зберіганні Банку за 2008 рік зріс на 41% і станом на 31.12.2008 становив за загальною номінальною вартістю 5 834 859 625,77 грн. 81% портфеля цінних паперів належить нерезидентам з 27 країн світу.

У 2008 році відкрито на 141% більше рахунків у цінних паперах, ніж у 2007 році. При цьому питома вага відкритих у 2008 році рахунків у цінних паперах становить 25% від загальної кількості відкритих рахунків за весь час впровадження банком депозитарної діяльності.

Важливо зазначити, що 80,7% відкритих рахунків у цінних паперах належать нерезидентам.

Кількість наданих послуг порівняно з 2007-м роком зросла на 30,6%.

OTP Bank обслуговує всі категорії клієнтів – резидентів та нерезидентів, серед яких: великі корпорації, представники малого та середнього бізнесу, фізичні особи, торговці цінними паперами, страхові компанії, міжнародні брокерські компанії, компанії з управління активами. Крім того, OTP Bank виступає збе-

рігачем активів більш ніж 30 інститутів спільного інвестування та недержавних пенсійних фондів.

У своїй діяльності OTP Bank використовує досвід провідних західних фондових ринків з урахуванням особливостей функціонування ринку цінних паперів України.

Операції на фінансових (валютному та грошовому) ринках

У 2008 році OTP Bank продовжував зміцнювати свої лідируючі позиції на вітчизняному грошовому та валютному ринках. Як і раніше, Банк пропонував своїм клієнтам повний спектр доступних фінансових продуктів в межах ліцензії Національного банку України на проведення банківських операцій.

OTP Bank залишається одним з маркет-мейкерів на українському міжбанківському валютному ринку. Минулого року обсяг операцій Банку з купівлі/продажу валюти, а також конверсійних операцій досяг еквіваленту \$8 млрд., що на 60% перевищило показник 2007 року. Навіть в умовах загострення економічної кризи в IV кв. 2008 року Банк продовжував працювати в інтересах своїх клієнтів та оперативно задовольняти їхні потреби на взаємовигідних умовах.

Обсяг міжбанківських кредитів і депозитів як на українському, так і на міжнародному ринках виріс у 2008 до \$40 млрд., перевищивши аналогічний показник попереднього року на \$26 млрд., або в 2,8 рази.

Співпраця з понад 100 українськими банками, 40 іноземними банками та міжнародними банківськими групами, Українською міжбанківською валютною біржею та Першою Фондовою Торговельною системою, торговельно-інформаційними системами Reuter-Dealing і Bloomberg дозволяє банку тримати руку на пульсі останніх подій на фінансових ринках, а клієнтам – мати найкращі ринкові умови для задоволення своїх потреб.

Діяльність на міжнародному фінансовому ринку

Розвиток бізнесу та встановлення відносин з міжнародними фінансовими установами та організаціями є одним з головних напрямів діяльності ЗАТ «ОТП Банк». Банк проводить активну роботу з іноземними банками щодо пошуку можливих шляхів взаємовигідного співробітництва. Послідовні дії ЗАТ «ОТП Банк» на міжнародному фінансовому ринку дозволили йому зарекомендувати себе як надійного партнера для міжнародних фінансових організацій та іноземних інститутів, таких як European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), International Finance Corporation (IFC), Raiffeisen Zentralbank Osterreich Aktiengesellschaft (RZB), тощо.

У вересні 2008 року ЗАТ «ОТП Банк» підписав синдиковану кредитну угоду на суму 100 млн. доларів США. Кредит було отримано в жовтні 2008 року двома траншами: 63 млн. доларів США терміном на один рік і 37 млн. доларів США терміном на два роки. Учасниками синдикату виступили провідні західні фінансові установи, а організаторами — Raiffeisen Zentralbank Osterreich Aktiengesellschaft і Bayerische Landesbank. Цей синдикат можна вважати одним з останніх успішних проєктів фондування в 2008 році для українського банківського сектору.

Також у рамках Програми енергозбереження в Україні (Ukraine Energy Efficiency Programme — UKEEP) в жовтні 2008 року ЗАТ «ОТП Банк»

підписав з EBRD угоду про залучення цільового кредиту в розмірі 50 млн. доларів США терміном на п'ять років. Метою кредиту є фінансування українських приватних промислових підприємств й інвестування в енергозберігаючі технології, у тому числі технології раціонального використання енергії. У рамках Програми енергозбереження консультанти EBRD допомагають ЗАТ «ОТП Банк» і його клієнтам обирати проєкти, організовувати маркетингові та інформаційні кампанії, визначати заходи щодо підвищення енергоефективності, а також формувати плани раціонального використання енергії і готувати документи для отримання фінансування. Програма дозволить корпоративним клієнтам Банку отримувати кредити в розмірі до 5 млн. доларів США для фінансування своїх проєктів у сфері енергозбереження.

З метою розширення можливостей фінансування зовнішньоекономічної діяльності клієнтів Банку в 2008 році ЗАТ «ОТП Банк» уклав додаткові угоди про співробітництво з EBRD у сфері торговельного фінансування за Програмою Сприяння Торгівлі (Trade Facilitation Program — TFP), у рамках якої встановлено початковий ліміт на суму 10 млн. доларів США.

Участь ЗАТ «ОТП Банк» у проєктах міжнародних фінансових організацій свідчить про надійність і стабільність Банку, а також є показником визнання успішної багаторічної історії й досвіду роботи на міжнародному ринку капіталів.

Залучення коштів від іноземних банків під покриття закордонних експортних кредитних агентств (ЕКА) також є пріоритетним напрямом діяльності в фондуванні насамперед через довгостроковість і відносно низку вартість даного інструменту. ЗАТ «ОТП Банк» активно співпрацює з такими експортними кредитними агентствами, як Euler Hermes (Німеччина), SACE (Італія), CESCE (Іспанія), тощо. Також у 2008 році ЗАТ «ОТП Банк» розпочав переговори про співробітництво з міжнародними форфейтинговими компаніями. Банк планує й надалі розширяти географію банків-партнерів

і ЕКА, що дасть можливість нашим клієнтам активізувати діяльність і збільшувати кількість ринків збуту своєї продукції.

Успішні результати роботи ЗАТ «ОТП Банк» на міжнародному фінансовому ринку в 2008 році свідчать про довіру іноземних фінансових установ до Банку та його позитивну кредитну історію, а також говорять про сильну позицію фінансової групи на ринку й гарні перспективи її подальшого розвитку.

Кореспондентські відносини

У 2008 році OTP Bank спрямовував свою діяльність на гармонізацію мережі кореспондентських рахунків лоро та ностро. Таким чином, станом на 31.12.2008 р. основними банками-кореспондентами OTP Bank для розрахунків у іноземних валютах були:

- Standard Chartered Bank New York Branch, The Bank of America N.A., Wachovia Bank, N.A. (USD), Deutsche Bank AG, Commerzbank AG (EUR),
- UBS AG (CHF),
- Royal Bank of Scotland (GBP),
- Mizuho Corporate Bank Ltd. (JPY),
- JSC Kazkommertsbank (KKZ),
- Komerchni banka a.s. (CZK),
- OTP Bank Plc. (HUF),
- PKO Bank Polski SA.(PLN),
- Skandinaviska Enskilda Banken (SEK).

Одним з нових напрямів роботи стало створення та підтримка системи координації співробітництва з банками-контрагентами та іншими фінансовими інститутами за різноманітними банківськими рахунками.

До пріоритетних завдань також відноситься поточне співробітництво з рейтинговими агенціями. Так, у 2008 р. OTP Bank отримав рейтинг від міжнародної рейтингової агенції Moody's і продовжує співпрацювати з цією установою.

Відділ фінансових установ Банку обслуговує клієнтів, які зареєстровані як фінансові компанії. До них належать компанії з управління активами, які відкривають рахунки для ведення власної господарської діяльності та рахунки для ведення діяльності в інтересах інвестиційних фондів, корпоративні інвестиційні фонди, пенсійні фонди. Відділ обслуговує закордонні банки, що відкривають в ЗАТ «ОТП Банк» поточні рахунки нерезидентів-інвесторів, а також представництва закордонних банків в Україні.

Найбільш інноваційними клієнтами банку є такі, що належать до універсальної фінансової групи OTP Group. До її складу входять компанія з управління активами ТОВ «КУА «ОТП Капітал», пайові її інвестиційні фонди ПФ «ОТП Збалансований» та ПФ «ОТП Класичний», корпоративні інвестиційні фонди ВАТ «ЗН КІФ «ОТП Динамічний» та ВАТ «ЗНКІФ «ОТП Гібридний», лізингова компанія ТОВ «ОТП Лізинг», адміністратор пенсійних фондів ТОВ «ОТП Адміністратор пенсійних фондів», споріднені нерезиденти-інвестори.

Протягом 2008 року Банк утримав більшість своїх клієнтів, незважаючи на загальне зниження активності фінансових компаній у другому півріччі. Клієнти відділу продовжують розмішувати в OTP Bank депозити, користуються послугами зберігача, послугами з розрахунково-касового обслуговування, що свідчить про високий рівень фінансових послуг, які надаються Банком.

РОЗДРІБНИЙ БІЗНЕС

Загальна інформація про досягнення

Роздрібний бізнес є одним з основних напрямів діяльності Банку, а його розвиток відображає загальну тенденцію роздрібно-го банківського ринку України.

Дмитро Білецький

член Правління

2008 рік став роком постановки нових пріоритетів роздрібно-го бізнесу. На зміну активному кредитуванню фізичних осіб в перших трьох кварталах у другому півріччі на перший план вийшли розвиток нових депозитних продуктів, утримання та ріст депозитного портфеля, надання нових послуг клієнтам із переказу грошей.

Станом на 31.12.2008 року портфель роздрібно-го кредитів банку досяг **12 557** млн. грн., портфель роздрібно-го депозитів – **2 695** млн. грн. Це забезпечило OTP Bank зростання частки на ринку кредитування населення до **6,13%** та утримання ринкової частки в **1,29%** на ринку роздрібно-го депозитів. OTP Bank ввійшов до TOP 5 банківських установ роздрібно-го ринку за обсягом кредитного портфеля.

У 2008 році чисельність приватних клієнтів банку зросла на 39% — з 154 до 214 тисяч осіб. Такі

результати отримано завдяки конкурентним цінам на кредитні продукти, оперативному та якісному сервісу для клієнтів, запровадженню низки інноваційних депозитних продуктів і послуг для клієнтів Банку. Зокрема, системи, що дозволяє клієнтам здійснювати будь-які операції за їхніми рахунками цілодобово і з будь-якої точки світу, – OTPdirekt, продажу автомобільних кредитів за допомогою «Автоконструктора», програми бонусів для клієнтів – вкладників Банку, програми «Telesales» з продажу кредитних карток, послуги із переказу грошей через системи «Western Union», «PrivatMoney» та «MoneyGram».

Кредити приватним клієнтам

Найбільшим попитом серед клієнтів Банку в 2008 році користувалися споживчі іпотечні та автомобільні кредити, кредитні картки.

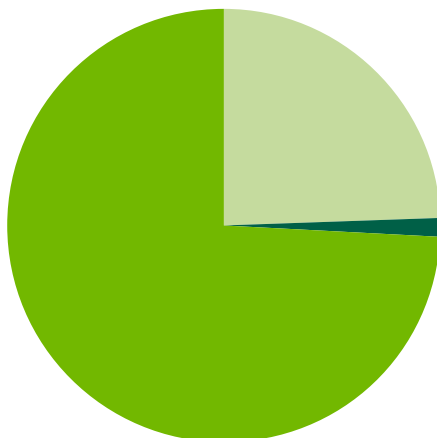
Кредитний портфель бізнес-лінії “Приватні клієнти” станом на кінець 2008 року мав наступну структуру: автомобільні кредити – 24,3%, іпотечні кредити – 74,4%, кредити без застави та кредитні картки – 1,3%.

Валютна структура кредитного портфеля в 2008 році практично не змінилася. Лівову частку становлять кредити в іноземній валюті (в дол. США – 88,9%, в швейцарських франках – 5,78%, в євро – 0,73%). Частка кредитів в національній валюті незначна – 4,6%.

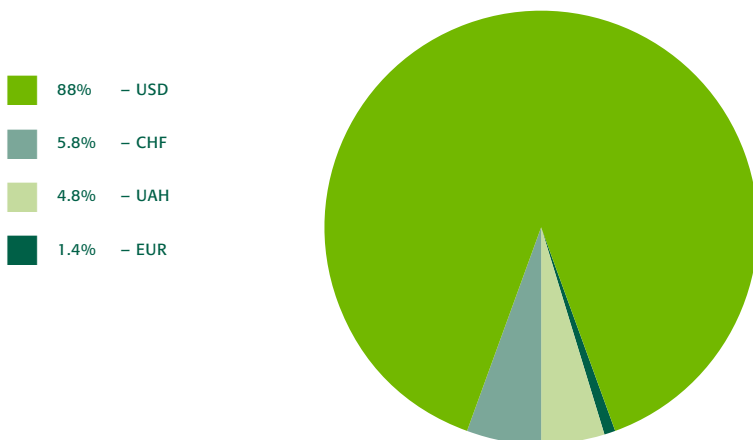
Переважна більшість позичальників при отриманні іпотечних чи автомобільних кредитів традиційно віддавали перевагу іноземній валюті, що було обумовлено значною різницею у вартості гривневих та валютних кредитів у минулому та стабільністю курсу іноземних валют до жовтня 2008 року.

Велика питома вага кредитів в іноземній валюті призвела до значного зростання обсягу кредитного портфеля приватних клієнтів OTP Bank в гривневому еквіваленті протягом 4 кварталу 2008 року.

Структура кредитного портфеля на кінець 2008 року

Структура кредитного портфеля в розрізі валют на кінець 2008 року

Динаміка обсягу кредитів фізичним особам

Кредитування фізичних осіб у 2008 році відбувалося в два етапи: перший етап (1-3 квартал 2008 року) характеризувався стрімким ростом продаж кредитних продуктів, в результаті якого кредитний портфель фізичних осіб Банку за 3 квартали 2008 року збільшився на 37% порівняно з обсягом на кінець 2007 року; другий етап – фактична зупинка кредитування у зв'язку із прийняттям НБУ постанови про заборону нарощування обсягів кредитування.

Слід наголосити, що OTP Bank виконав усі взяті в жовтні-грудні 2008 року зобов'язання з видачі кредитів своїм клієнтам і для цього продовжував видавати кредити на купів-

лю автомобілів, споживчі кредити без застави та кредитні картки в четвертому кварталі 2008 року.

У цілому в 2008 році кредитний портфель фізичних осіб Банку порівняно з 2007 роком зріс більш ніж у два рази.

OTP Bank у нових ринкових умовах одним з перших відреагував на ситуацію, що склалася. Банк пішов назустріч своїм позичальникам, які мають валютні кредити, та запропонував широкий перелік стандартних інструментів щодо зниження платежів.

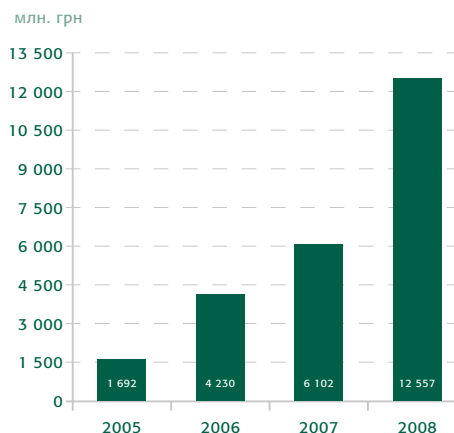
Наприкінці 2008 року за ініціативою OTP Bank була проведена робоча зустріч на тему: «Реструктуризація кредитної заборгованості приватних клієнтів», у якій взяли участь Голови Правління найбільших банків з іноземним капіталом. У ході цієї зустрічі спільними зусиллями були окреслені основні інструменти реструктуризації валютних кредитів.

Іпотечні кредити

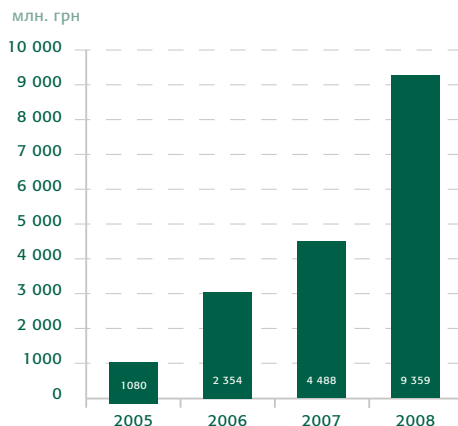
Упродовж останніх 6 років з моменту впровадження першої іпотечної програми Банк утримує лідируючі позиції на ринку іпотечного кредитування.

За результатами діяльності 2008 року OTP Bank посів третє місце серед банківських установ за обсягами іпотечного кредитування. За даними Української Національної Іпотечної Асоціації частка ринку іпотечних кредитів фізичним особам на кінець року становила 11,9%. При цьому, як і в попередні роки, OTP Bank проводив бізнес-стратегію низької ціни на кредитні продукти за найбільш консервативної кредитної політики (частка позичальника у фінансуванні не менше 30%, незалежна оцінка вартості застави, що підтверджується фахівцями Банку, розрахунок платоспроможності лише з урахуванням офіційних доходів позичальника, наявність додаткової альтернативної власності, тощо). Це, безумовно, позитивно вплинуло на якість і стабільність кредитного портфеля.

Динаміка кредитного портфеля

Динаміка зростання іпотечного портфеля

Структура іпотечного портфеля за кредитними продуктами

Успішна діяльність Банку, впровадження нових послуг, оптимізація внутрішньобанківських процесів сприяли суттєвому збільшенню обсягів іпотечного кредитування — з 4,49 млрд. грн. до 9,36 млрд. грн., або більше ніж в 2 рази порівняно з кінцем 2007 року.

У 2008 році портфель іпотечних кредитів бізнес-лінії «Приватні клієнти» формувався переважно за рахунок двох програм: «Кредит на купівлю нерухомості» (приріст портфеля за нею становив 2523 млн. грн.) та «Іпотечний кредит на відновлення капіталу», (приріст портфеля за якою за рік досяг 1746 млн. грн.). Загальний обсяг портфеля за цими двома програмами на кінець року — 8054 млн. грн., або 86% загального обсягу іпотечного портфеля.

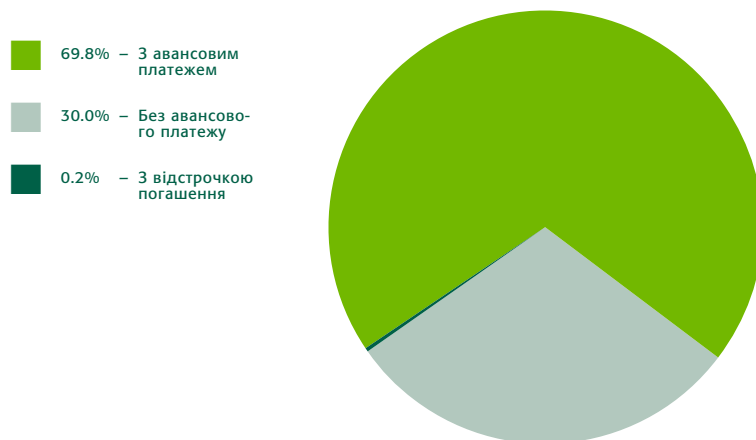
Лідером росту продаж у 2008 році був «Іпотечний кредит на відновлення капіталу», приріст за яким за 2008 рік становив понад 270 % і досяг на кінець року 2 755 млн. грн. Популярність даного продукту серед клієнтів Банку пояснюється тим, що кредит надається під заставу житлової нерухомості на будь-які цілі та без підтвердження використання коштів. Загалом у 2008 році OTP Bank надав 11037 іпотечних кредитів, що на 8% більше, ніж у 2007 році.

Автокредити/Споживчі кредити

У 2008 році портфель автомобільних кредитів OTP Bank збільшився до 3,1 млрд. грн. Навесні та влітку 2008 року в Україні спостерігався справжній бум з продажу автомобілів. Цьому сприяло вдосконалення кредитних програм банків. Випереджаючи ринкові тенденції, OTP Bank розробив і запропонував своїм клієнтам інновацію на вітчизняному ринку автокредитування — концепцію продажу автокредитів «Автоконструктор». Програму розроблено на базі багаторічного досвіду угорського Merkantil Bank, що входить до OTP Group та спеціалізується виключно на автомобільному кредитуванні. «Автоконструктор» дозволив застосувати індивідуальний підхід при визначенні умов кредитування кожного окремого клієнта. Банк заохочував своїх позичальників отримувати кредити з найменш ризиковими параметрами продукту. Водночас у клієнта залишалась можливість отримати кредит з більшими ризиками для Банку, але відсоткова ставка за таким кредитом була максимальною.

Результати пілотного етапу продаж кредитів на купівлю авто в рамках концепції «Автоконструктор» перевищили очікування як за кількісними, так і за якісними показниками. За 3 місяці роботи «Автоконструктора» у чотирьох областях було надано більш ніж 400 кредитів. Із впровадженням «Автоконструктора» змінились пріоритети позичальників на користь кредитів з авансовим платежем, які за даною концепцією продавалися за нижчою відсотковою ставкою, ніж кредити без авансового платежу.

Структура автомобільного портфеля за кредитними продуктами

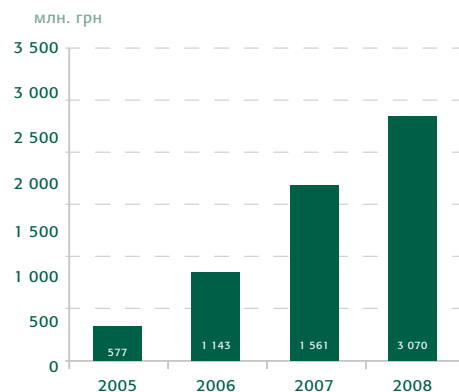
У 2008 році порівняно з 2007 роком в структурі портфеля автомобільних кредитів зменшилась частка кредитів без авансового внеску позичальника на 5,8 % (з 35,8% на кінець 2007 року до 30,0% на кінець 2008 року). На кінець року автомобільні кредити з авансовим платежем становили майже 70%, а кредити без авансового платежу – 30%.

Крім цього, в 2008 році OTP Bank спільно із провідними автодилерами країни в різних регіонах провів понад 60 акцій з продажу автомобілів у кредит. У результаті цих акцій Банком видано кредитів на суму понад 65 млн. грн.

Ще однією новацією, яка була запроваджена в 2008 році, – схема видачі кредиту на купівлю автомобіля готівкою. Клієнтам запропоновано послугу, що дозволяє заощаджувати значну суму грошей, уникаючи втрат при операціях з обміну валюти.

Усього в 2008 році Банк надав 11 311 кредитів на купівлю автомобілів приватним клієнтам, що на 29% більше, ніж у 2007 році. Слід наголосити, що в 2008 році OTP Bank за підсумками роботи збільшив портфель автомобільних кредитів у 2 рази та у повному обсязі виконав свої зобов'язання за виданими клієнтам гарантійними листами щодо надання кредитів на купівлю автомобіля. Це дозволило йому посісти місце у п'ятірці банків-лідерів на ринку автомобільного кредитування.

Динаміка зростання портфеля автомобільного кредитування

Споживчий кредит без застави

Протягом 2008 року OTP Bank продовжував надавати своїм клієнтам продукт "Споживчий кредит без застави", який видається готівкою в сумі до 25 тис. гривень терміном до 3 років та без підтвердження цільового використання кредитних коштів.

За даною програмою кредит надається на будь-які споживчі цілі, зокрема, придбання необхідних товарів і послуг, оплату навчання дітей, сплату страхових платежів, ремонт оселі або автомобіля тощо. Крім цього, споживчий кредит використовується для фінансування витрат, пов'язаних з оформленням іпотечного, автомобільного кредитів.

З вересня по грудень 2008 року спільно із корпоративним клієнтом OTP Bank ЗАТ «Рууккі Україна» була проведена кредитна акція. За умовами даної акції клієнти мали унікальну можливість отримати кредит від OTP Bank за акційною відсотковою ставкою 0,01% для придбання покрівельного комплексу в мережі офіційних представництв.

За результатами 2008 року портфель споживчих кредитів без застави становив 50,8 млн. грн. Чисельність клієнтів, які скористалися цією послугою, зросла з 2 955 до 3 964 осіб.

Депозити та кошти до запитання

У 2008 році обсяг депозитних вкладів населення в OTP Bank зріс на 12% і на кінець року становив 2,695 млрд. грн. За обсягом депозитного портфеля Банк посів 18 місце у рейтингу Асоціації українських банків.

2008 рік став знаковим в розвитку депозитних продуктів приватних клієнтів OTP Bank.

Розроблені та впроваджені нові депозитні програми, проведені акції з привабливими для клієнтів умовами та розіграшами призів.

Банк розширив спектр депозитних вкладів і тепер клієнти мають можливість відкривати депозити на будь-який строк, починаючи від 30 днів. Великою популярністю серед вкладників Банку користується гнучкий і вигідний інструмент збереження та управління коштами – ощадний вклад. Його обирають близько половини вкладників.

У 2008 році в OTP Bank проведено дві депозитні акції: «10 тис. євро до десятиріччя Банку», під час якої клієнти розмістили 3300 строкових депозитів на суму 236 млн. грн., та «9 шансів виграти 2009 євро», в результаті якої залучено 5777 строкових депозитів і ощадних рахунків на суму 230 млн. грн.

Крім цього, в 2008 році в OTP Bank впроваджено програму лояльності для клієнтів, які продовжують співпрацювати з Банком. Клієнти, які розмістили депозит на новий строк, отримали додатковий бонус. Додатковий бонус до 1% до відсоткової ставки можуть отримати і клієнти, які розміщують значні суми коштів.

Станом на кінець року частка коштів, що залучалася на умовах строкових депозитів, у загальному обсязі депозитного портфеля Банку становила 52% (1,401 млн. грн.), на умовах коштів до запитання – 48% (1,294 млрд. грн.).

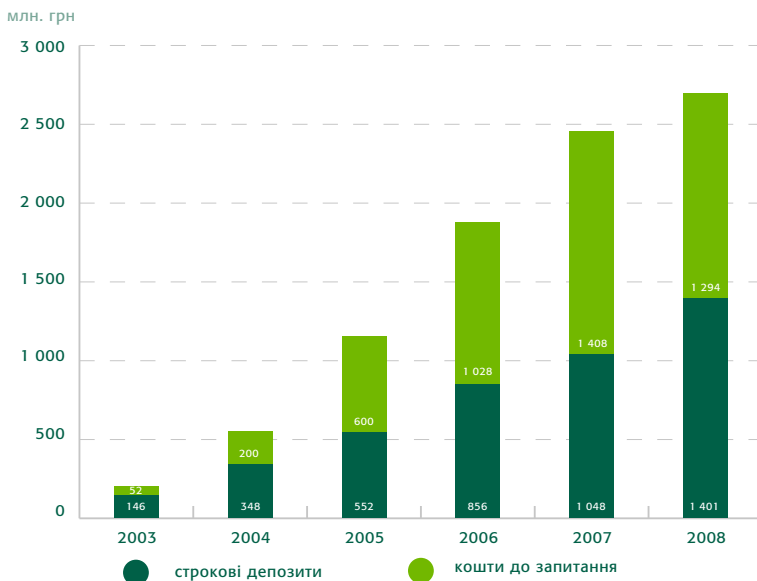
Що стосується валютної структури, то понад 70% депозитного портфеля складають депозити в іноземній валюті (в доларах США і євро), майже 30% — депозити в національній валюті.

Карткові продукти

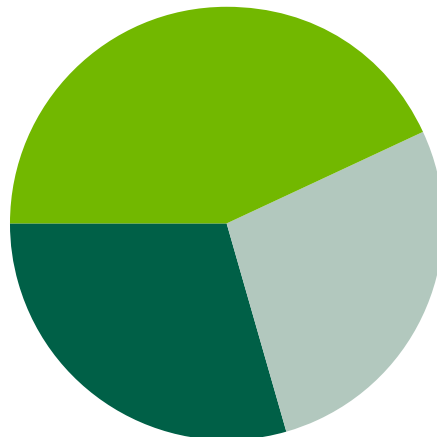
На кінець 2008 року обсяг карткового портфеля OTP Bank перевищив 100 тис. активних карток на базі платіжних систем MasterCard Worldwide та Visa International.

За результатами національної акції «Олімпійський рух Visa», яку проводила платіжна система Visa Int., Банк визнано переможцем у номінації «Найкращий абсолютний приріст

Динаміка зростання депозитного портфеля

Структура депозитного портфеля в розрізі валют

торгових оборотів по картках Visa за період Акції». Крім того, кредитні картки Visa, емітовані OTP Bank, в 2008 році мали найвищий середній обіг по Україні, а дебетні картки MasterCard – найвищий річний обіг на карту в Україні.

Серед **дебетних** платіжних карток в портфелі Банку представлені Maestro, MasterCard Standard і MasterCard Gold, що доступні в трьох валютах – національній, доларах США та євро, а також картки Visa Electron і Visa Classic, що доступні в національній валюті та доларах США.

Банк також пропонує карткові продукти для обслуговування **зарплатних проектів**: Maestro, MasterCard Standard, MasterCard Gold, Visa Classic та Visa Electron. Для клієнтів, які обслуговуються в рамках зарплатних проектів, діє гнучка система тарифів. Корпоративні клієнти Банку мають можливість оформити картку MasterCard Business, MasterCard Gold та Maestro.

Додатковою послугою для держателів платіжних карток від OTP Bank є можливість оформити страховий поліс для подорожей за кордон. Для держателів платіжних карток Visa Банк пропонує зняття готівкових коштів за кордоном у банкоматах OTP Group за єдиною зниженою ставкою — 0,75%.

У картковому портфелі банку представлені **кредитні картки** Visa Classic і Visa Gold. До кожної кредитної картки клієнт має можливість відкрити три безкоштовні додаткові картки для близьких людей. Серед переваг кредитних карток від OTP Bank варто відзначити можливість встановлення високого кредитного ліміту – до 75 000 грн. без застави та наявність пільгового терміну користування кредитними коштами – до 55 днів. Для власників карток Visa Gold Банк пропонує додаткові послуги — страховий сертифікат для подорожей за кордон та дисконтну картку IAPA, що дає можливість клієнтам отримувати знижки у всьому світі при оренді автомобілів і бронюванні номерів у готелях.

Кількість активних кредитних карток на кінець 2008 року досягла 22 тис. Загальна сума лімітів, встановлених на кредитні картки, становила 20 млн. євро.

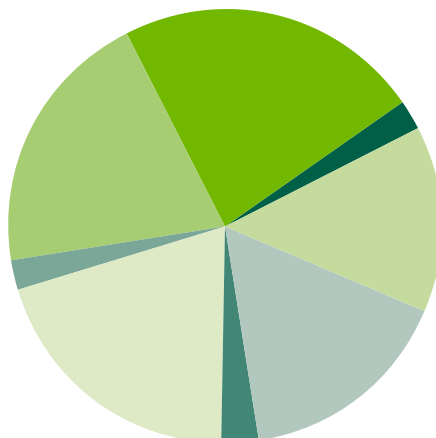
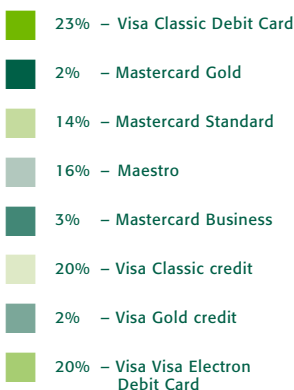
Тарифна політика Банку щодо карткових продуктів орієнтована на клієнта. Структура тарифів є прозорою та переглядається в залежності від коливань цін на карткові продукти на українському ринку.

Наприкінці 2008 року в Банку було запущено пілотний проект нового карткового продукту Visa Platinum Private Banking. На початку весни 2009 року Банк розпочав активний продаж карток класу Platinum для клієнтів Private Banking.

Також Банк здійснює продаж міжнародних карток **American Express**. Держателям таких карток доступний високий рівень обслуговування по всьому світу, який характерний для компанії American Express. Банк пропонує клієнтам чотири типи карток **American Express: Green Card, Gold Card, Platinum Card та Centurion Card**.

У 2008 році OTP Bank завершив переведення на обслуговування всіх операцій по платіжних картках системи MasterCard на процесінговий центр своєї материнської структури — угорського OTP Bank Nyrt., а також

Структура карткового портфеля

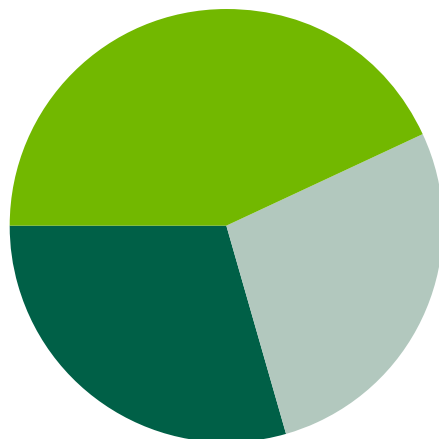
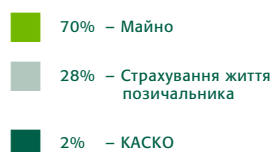
став принциповим членом міжнародної платіжної системи MasterCard WorldWide. У ході реалізації даного проекту було встановлено програмне забезпечення «IS-Card», надане компанією «Український процесінговий центр». Ці зміни дозволять суттєво вдосконалити роботу і покращити обслуговування платіжних карток MasterCard, емітованих OTP Bank.

Банківське страхування

У 2008 році в OTP Bank продовжувала активно розвиватися програма банківського страхування, запроваджена Банком вперше на банківському ринку України ще в 2005 році. У рамках даної програми клієнти Банку мають можливість отримати в офісах OTP Bank не тільки банківські послуги, але й укласти необхідні для страхування предмету застави договори страхування, таким чином заощаджуючи свій час.

У 2008 році понад 10 тис. клієнтів скористалися послугою банківського страхування від OTP Bank. Кількість оформлених Банком договорів страхування у 2008 році в порівнянні з 2007 роком зросла в 1,5 рази та становила 10,6 тис.

Структура портфеля страхових договорів, укладених у рамках програми банківського страхування

Грошові перекази

У 2008 році в OTP Bank активний розвиток отримали грошові перекази приватних клієнтів.

Поряд із збільшенням обсягів переказів через систему «Western Union» (майже 3 тис. переказів за 2008 рік) в Банку впроваджено нові системи грошових переказів «PrivatMoney» та «MoneyGram». Обсяги грошових переказів через вказані системи становили понад 15 млн. грн. і зросли в десятки разів порівняно з 2007 роком, а близько 400 співробітників Банку стали операторами названих систем.

Співпраця із Партнерами, Агентами та мобільними банкірами

Влітку 2008 року здійснено реорганізацію Альтернативних каналів продаж. У результаті оптимізації отримано два самостійних і повноцінних напрямки продаж – Мобільні Банкіри (фізичні особи СПД, які працюють індивідуально) та Агенти Банку (юридичні особи, які генерують клієнтів для Банку).

Станом на 31.12.2008 р. з Банком співпрацювало 838 Агентів і 334 Мобільних Банкіри. У 2008 році Агенти Банку залучили кредитів на загальну суму 1 834 133 тис. грн., а Мобільні Банкіри – 924 311 тис. грн. Агентські продажі становили 43% від загального обсягу продаж кредитних продуктів, а через Мобільних Банкірів продано 17% кредитів. Наприкінці 2008 року була розроблена та введена в дію нова програма – продаж депозитних продуктів через Альтернативні канали продаж.

Програма «Telesales»

У 2008 році OTP Bank вперше на банківському ринку України розробив і впровадив програму «Telesales». За даною програмою Банк продав кредитні картки за допомогою телефонного зв'язку. Результатом такого пробного досвіду став продаж 11 тис. кредитних карток за 10 місяців 2008 року.

PRIVATE BANKING

OTP Bank, дотримуючись високих стандартів VIP-обслуговування, запровадив новий напрям у сфері обслуговування клієнтів – **Private Banking** (приватне банківське обслуговування), що передбачає забезпечення індивідуального підходу в роботі з кожним клієнтом, створення комплексу ексклюзивних, високоякісних продуктів і сервісної моделі, спрямованої на управління крупним приватним капіталом.

За кожним клієнтом закріплений персональний менеджер – банківський фахівець найвищої кваліфікації, який є персональним фінансовим радником клієнта й членів його родини. Персональний менеджер надає всі необхідні консультації і поради з придбання і використання стандартних послуг, ексклюзивних пакетів банківських продуктів, а також забезпечує індивідуальне обслуговування у зручний для клієнта час.

Для забезпечення найвищих стандартів індивідуального підходу та максимальної конфіденційності в обслуговуванні клієнтів Private Banking Банк побудував мережу окремих відділень зі спеціалізованим офісом для приватного банківського обслуговування. Крім того, створено окрему цілодобову інформаційну службу підтримки клієнтів приватного банківського обслуговування, що спрямована на додаткове забезпечення оперативної і ефективної взаємодії між клієнтом і Банком.

Банківські продукти та послуги

Крім стандартних банківських послуг – розрахунково-касового обслуговування, депозитних, кредитних операцій, валюто-обмінних і конверсійних операцій, а також надання в оренду індивідуальних сейфів, OTP Bank пропонує своїм успішним приватним клієнтам низку ексклюзивних продуктів і послуг, перелік яких весь час збільшується та розширюється.

Так, з початку 2009 року OTP Bank запровадив наступні додаткові ексклюзивні продукти й послуги:

- картку преміум класу **Visa Platinum Private Banking**, що підкреслює довіру Банку до клієнтів Private Banking і надає можливість держателю отримати значний кредитний ліміт, а також широкий перелік додаткових послуг і програм, які відповідають його винятковому статусу.
- **ексклюзивні тарифні пакети приватного банківського обслуговування:**
 - **«Пакет приватного банківського обслуговування»**, що містить усі ключові банківські продукти та послуги, які пропонуються на ринку для клієнтів Private Banking, зокрема, обслуговування за допомогою дистанційних каналів (підключення до системи Інтернет — банкінгу «OTPdirekt» — Тарифний пакет «VIP»), виконання операцій за довіреністю та спеціальною ціною;
 - **«Life Style Management»** — пакет приватного банківського обслуговування, який окрім ключових банківських продуктів і послуг, включає небанківські сервіси, що надаються партнерами Банку, зокрема, конс'єрж — сервіс, арт-банкінг, юридичне та податкове консультування, організація подорожей, різноманітних заходів і свят.

Небанківські послуги

Крім основних банківських продуктів, Банк пропонує повний спектр програм, що дозволяють обрати найбільш вигідні напрями для інвестицій, оптимізувати бізнес-процеси та подбати про здоров'я і відпочинок.

Арт-банкінг — фінансово-консультаційне супроводження інвестицій у мистецтво, що включає експертну оцінку творів мистецтва.

цтва, підбір і формування індивідуальних колекцій картин, ікон, антикварних меблів, їхню реставрацію та страхування.

Юридичні послуги

- Консультування з питань переїзду (зміни місця проживання та податково-юридичного статусу) з України за кордон
- Візова підтримка та дозвільна документація
- Консультування з питань купівлі-продажу бізнесу, придбання предметів мистецтва, яхт, літаків і нерухомості, відкриття рахунків в іноземних банках та проведення розрахунків за такими рахунками
- Підготовка/зберігання документів, виконання функцій особистого бухгалтера, адміністратора та секретаря
- Послуги «family office» в іноземних юрисдикціях

Інвестиції в Україні та за кордоном

- Створення компаній за кордоном
- Створення та участь у трастах
- Організація спільної діяльності із закордонними партнерами
- Затвердження фондів, партнерств у іноземних юрисдикціях

Податкове планування

- Консультування з питань індивідуального оподаткування/ податкового планування в Україні та інших юрисдикціях
- Складання та подання декларацій з податку на доходи фізичних осіб в Україні та за кордоном.
- Юридичне супроводження судових спорів з податковими органами в Україні та за кордоном.
- Податкове та юридичне консультування з питань придбання нерухомості та інших активів в Україні та за кордоном

Управління майном

- Управління спадком
- Управління нерухомим майном та іншими активами за кордоном

- Консультування з питань благодійної діяльності в Україні та за її межами

OTP Bank забезпечує комплексне юридичне обслуговування бізнес-інтересів українських та іноземних компаній. Крім того, Банк надає наступні послуги:

- представництво клієнтів та захист їхніх інтересів у міжнародному комерційному арбітражі, у тому числі в іноземних державах, при вирішенні спорів, що виникають під час зовнішньоекономічної діяльності
- захист клієнтів у кримінальному процесі за злочинами у сфері економічної діяльності, податкових правопорушень, захист честі, гідності та ділової репутації

Private Banking впровадив персональну підтримку клієнтів, цілодобову послугу – консьєрж-сервіс зі спеціально виділеною телефонною лінією, що допомагає поважним клієнтам Банку оптимізувати свій діловий розклад, владнати побутові питання та організувати різноманітне й цікаве дозвілля.

Разом з відомими туристичними компаніями Банк пропонує клієнтам Private Banking будь-які **послуги з організації індивідуального, ділового та інвентійного туризму, а саме:**

- екзотичні та VIP-тури до будь-якої країни світу
- VIP-круїзи на кращих лайнерах
- VIP-заходи в Україні та за кордоном, фестивалі, карнавали, концерти й свята у будь-якому куточку планети

Побудована модель приватного банківського обслуговування спрямована на найбільш повне задоволення фінансових потреб клієнта, а також забезпечення оптимального розміщення коштів, максимальну економію часу та високий рівень конфіденційності.

МАЛИЙ ТА СЕРЕДНІЙ БІЗНЕС

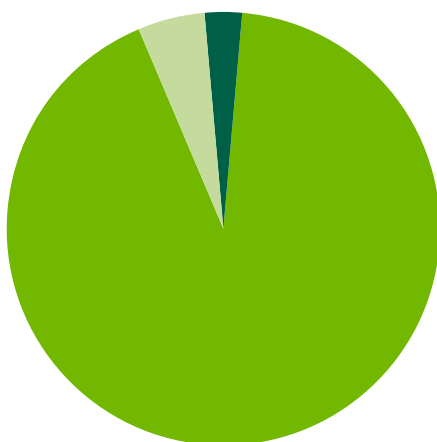
2008 рік відзначився активним розширенням продуктового ряду та динамічним розвитком кредитування представників малого та середнього бізнесу. Як відомо, в розвинених країнах частка сегменту МСБ становить близько 50% ВВП та забезпечує понад 70% нових робочих місць. OTP Bank в числі перших іноземних фінансових установ почав реалізовувати банківські послуги для підприємств малого та середнього бізнесу. На сьогоднішній день завдяки стабільності та високій якості обслуговування все більше представників малого та

середнього бізнесу обирають OTP Bank своїм фінансовим партнером.

Протягом року було змінено постановку основних пріоритетів малого та середнього бізнесу. На зміну активному кредитуванню в перших трьох кварталах в другому півріччі на перший план вийшли розвиток нових і вдосконалення існуючих депозитних продуктів, утримання та збільшення показників депозитного портфеля, розробка спеціальних акційних пропозицій.

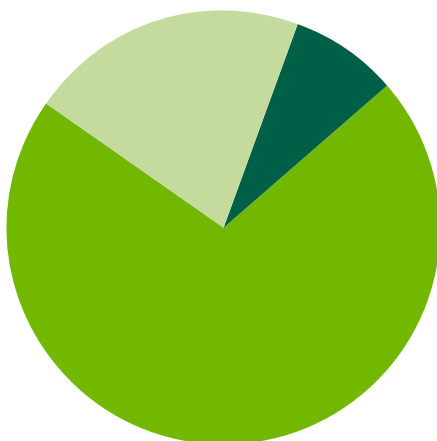
Структура кредитного портфеля бізнес-лінії МСБ наприкінці 2008 року

- 92% – Іпотечні кредити
- 5% – Інвестиційні кредити
- 3% – Поповнення обігових коштів

Структура портфеля пасивів бізнес-лінії МСБ наприкінці 2008 року

- 71% – Поточні рахунки
- 21% – Строкові депозити
- 8% – Депозити на вимогу

У 2008 році кількість активних клієнтів представників МСБ зросла до 20 тис. осіб, демонструючи річний приріст на рівні 82%. Значне зростання клієнтської бази обумовлено орієнтацією банку на довгострокові відносини з клієнтом та конкурентними перевагами продуктів, зокрема у бізнес-лінії МСБ.

Станом на кінець 2008 року кредитний портфель бізнес-лінії МСБ становив 5,11 млрд. грн., що свідчить про його зростання на 180% протягом року. Частка клієнтів МСБ у кредитному портфелі Банку становить близько 16,5%. Досягти таких високих результатів Банк спромігся завдяки впровадженню інноваційного пакету кредитних і некредитних продуктів: іпотечних та інвестиційних кредитів, кредитів на поповнення обігових коштів, різноманітних депозитних програм, карткових продуктів, а також комплексу спеціальних тарифних пакетів для підприємств малого та середнього бізнесу, що враховують особливості різних сфер бізнесу, а також шляхом налагодження ефективного процесу розгляду та прийняття відповідних рішень по запитам клієнтів.

Загальні пасиви на 31 грудня 2008 року становили майже 481 млн. гривень, річний приріст становив 34%.

Командою професіоналів розроблено та удосконалено продуктивний ряд, враховуючи по-

стійні впровадження найсучасніших досягнень в області інформаційних технологій, бізнес-процесів і, насамперед, враховуючи потреби представників малого та середнього бізнесу. Продуктовий ряд доповнено новітніми послугами, котрі на українському ринку мають обмежену пропозицію, а в деяких випадках залишаються поза конкуренцією.

Наразі OTP Bank пропонує наступні групи продуктів для клієнтів-представників МСБ.

Пасивні операції

Депозитні продукти:

- Депозитна лінія
- Вклад на вимогу «Активний»

Послуги РКО:

- Тарифні пакети
- Нарахування відсотків за залишками коштів на поточних рахунках Клієнтів

Карткові продукти:

- Зарплатні проекти
- Корпоративні платіжні картки

Активні операції

- Іпотечні кредити та кредитні лінії під заставу комерційної нерухомості
- Інвестиційне кредитування (авто, обладнання, спецтехніка)

- Фінансування потреб в обігових коштах (кредитна лінія, овердрафт, строковий кредит)
- Франчайзинговий бізнес-пакет

Іпотечне кредитування

Як і в попередні роки, найбільшим попитом серед клієнтів МСБ користувалось кредитування під заставу комерційної нерухомості. На кінець 2008 року іпотечне кредитування становило 92% всього кредитного портфеля бізнес-лінії МСБ.

На сьогодні іпотечне кредитування під заставу комерційної нерухомості включає в себе наступні банківські продукти:

- Довгострокову відновлювальну іпотечну кредитну лінію
- Довгостроковий кредит на купівлю/під заставу нерухомості
- Ломбардний кредит під заставу нерухомості
- Комерційну іпотеку
- Довгостроковий кредит на рефінансування іпотечних кредитів

Були вдосконалені підходи до визначення суми кредиту залежно від місцезнаходження та категорії нерухомості, яка надається Банку в заставу, що надало нові можливості для клієнтів Банку щодо реалізації своїх бізнес-планів.

Інвестиційне кредитування

Протягом 2008 року було продовжено активний продаж спеціального бізнес-пакету для компаній, що планують розвивати франчайзинговий бізнес. Постійна участь у спеціалізованих конференціях і виставках, семінарах для потенційних клієнтів дозволила професійно вивчити потреби та особливості потенційних клієнтів в цьому сегменті бізнесу.

У результаті співпраці з провідними франчайзинговими компаніями було впроваджено інноваційний підхід для фінансування компаній, що розвивають свою діяльність за схемою франчайзингу. Даний підхід поклика-

ний забезпечити всі фінансові потреби франчайзі, пов'язані з розвитком нового та розширенням існуючого бізнесу.

Враховуючи тенденції українського ринку комерційного автотранспорту, велика увага приділялась інвестиційному кредитуванню на такі види нового та б/в транспорту:

- легковий
- вантажний
- пасажирський автотранспорт
- спецтехніка

Банк пропонує наступні види кредитів:

- Інвестиційний кредит на купівлю автотранспорту під заставу автотранспорту, що придбається
- Інвестиційний кредит на купівлю обладнання під заставу обладнання, що придбається

У середині 2008 року було суттєво змінено та вдосконалено кредит на купівлю автотранспорту. Серед головних переваг можна виділити:

- новий підхід до класифікації нового та б/в авто залежно від виду, марки автотранспорту, країни-виробника, вартості, а також ліквідності транспорту
- оптимізація пакету документів клієнта та процедури видачі кредиту

Фінансування потреб в обігових коштах

З метою задоволення потреби клієнтів у поповненні обігових коштів і фінансуванні поточної діяльності ОTR Bank пропонує такі продукти:

- Фінансування потреб в обігових коштах (овердрафт)
- Строковий кредит на фінансування потреб в обігових коштах
- Довгострокова відновлювальна кредитна лінія на фінансування потреб в обігових коштах

Введення додаткової градації за строком траншу від 7 до 45 днів та оптимізація процедури збору документів дозволили залучити вагому кількість клієнтів за продуктом овердрафт. Це в свою чергу забезпечило збільшення обсягів операцій з РКО та приріст комісійних доходів бізнес-лінії МСБ.

У рамках дії цього продукту існуючим клієнтам Банк запропонував нову спеціальну програму — автоматичний овердрафт, концепція продажу якого була спрямована на встановлення лімітів овердрафту існуючим Клієнтам за результатами їхньої роботи в попередні періоди.

Депозитні продукти та послуги РКО:

- Депозитна лінія
- Вклад на вимогу «Активний»
- Нарахування відсотків за залишками коштів на поточних рахунках Клієнтів
- Тарифні пакети:
 - «Новий бізнес»
 - «Підприємницький»
 - «Легка готівка»
 - «Стандарт»
 - «Експорт-імпорт»
 - «Бізнес»
 - «Ексклюзивний».

ОTR Bank у якості фінансового партнера пропонує новим та існуючим клієнтам повний комплекс послуг з управління своїм капіталом: різноманітні депозитні програми, а також спеціальні тарифні пакети з урахуванням обсягів і специфіки бізнесу.

Сукупний портфель за продуктом «Депозитна лінія для суб'єктів малого та середнього бізнесу» станом на 31 грудня 2008 року становив більше 92 млн. гривень, що в загальній структурі пасивного портфеля складає 21%. Таким чином, протягом року показники за цим продуктом зросли більш ніж удвічі. Можливість розміщення необмеженої кількості траншів за продуктом «Депозитна лінія для суб'єктів Малого та Середнього бізнесу» строком від одного місяця до року дозво-

ляє клієнтам розміщувати на депозитному рахунку тимчасово вільні кошти і отримувати гарантований прибуток під фіксовану відсоткову ставку.

Також слід зазначити успішне впровадження нового продукту «Вклад на вимогу «Активний» для суб'єктів малого та середнього бізнесу», який надає можливість розміщувати накопичені кошти на депозитному рахунку та повертати їх за необхідністю без штрафних санкцій. Про великий попит на цю послугу свідчить те, що за два місяці з дати випуску продукту в масовий продаж було залучено близько тисячі вкладів, сума яких еквівалентна 8% в загальній структурі пасивного портфеля.

Активний продаж тарифних пакетів спостерігався протягом всього року, на особливу увагу заслуговує тарифний пакет «Новий бізнес». ТП «Новий бізнес» спеціально розроблений для новостворених компаній і забезпечує значну економію витрат з РКО при обслуговуванні і при цьому за мінімальну вартість. Тарифний пакет покликаний підтримати розвиток нових представників малого та середнього бізнесу України.

Для клієнтів, які мають необхідність регулярно використовувати готівкові розрахунки у великих обсягах, OTP Bank розробив ТП «Легка готівка», що передбачає значно знижену комісію при знятті готівки.

Тарифні пакети «Підприємницький», «Стандарт», «Бізнес» призначені для представників малого та середнього бізнесу, які ведуть бізнес на території України та бажають отримати насамперед комплексне тарифне обслуговування поточного рахунку.

У четвертому кварталі інновацією та гордістю бізнес-лінії МСБ стало впровадження спеціальних тарифних пакетів «Експорт-імпорт» і «Ексклюзивний».

ТП «Експорт-імпорт» було розроблено для учасників зовнішньоекономічної діяльності й клієнтів, яким необхідно здійснювати обмежену кількість розрахунків у національ-

ній валюті протягом розрахункового періоду. Тарифний пакет надає можливість вигідно купувати іноземну валюту й пропонує найнижчу комісію при знятті готівки в національній валюті.

ТП «Ексклюзивний» орієнтований на клієнтів, які зацікавлені в довгостроковому партнерстві, якісному обслуговуванні та виявляють значну лояльність до Банку. Тарифний пакет включає в себе повний комплекс послуг керування капіталом клієнта.

Впровадження вищезазначених тарифних пакетів дозволило перейти на якісно новий рівень обслуговування клієнтів, які потребують до себе менш стандартизований і більш диференційований підхід. Також було запропоновано нову послугу для представників МСБ – он-лайн анкету на корпоративному сайті Банку, що дозволяє відправити заявку та отримати консультацію щодо оптимального вибору Тарифного пакету для обслуговування поточного рахунку.

Усе більшої популярності набуває продукт «Нарахування відсотків за залишками коштів на поточних рахунках Клієнтів», що дає можливість клієнтам гарантовано отримувати прибуток в залежності від наявності коштів на рахунку на кінець дня. Клієнти мають можливість обирати фіксовану або порогову відсоткову ставку. Ефективне використання даного продукту дозволило збільшити залишки на поточних рахунках клієнтів на 20% на кінець грудня 2008 року.

Розробка та впровадження нових депозитних програм, розширення низки послуг з РКО, проведення різноманітних акцій сприяли залученню великої кількості нових клієнтів на обслуговування в OTP Bank. Таким чином, на кінець четвертого кварталу було досягнуто запланованого обсягу депозитного портфеля та перевиконано його на 16%. Протягом року було впроваджено нові та вдосконалено діючі процеси, пов'язані з обслуговуванням банківських операцій клієнтів з метою підвищення якості взаємодії з представниками малого та середнього бізнесу.

МЕРЕЖА ФІЛІЙ. АЛЬТЕРНАТИВНІ КАНАЛИ ПРОДАЖ

Відповідно до стратегії органічного розвитку Банку протягом 2008 року було відкрито 3 регіональні відділення OTP Bank в обласних центрах України – містах Чернівці, Чернігові та Івано-Франківську, а також 77 відділень в регіонах.

Таким чином, на кінець 2008 року мережа філій Банку нараховувала 24 регіональні філії та 179 відділень. Як і передбачалося стратегією розвитку, Банк представлений повнофункціональними відділеннями в усіх регіональних центрах країни.

До кінця першого кварталу 2009 року відкриті ще 4 відділення в областях України. Загалом до кінця року мережа філій OTP Bank нараховуватиме 207 сучасних банківських установ.

Значну увагу Банк приділяє якості обслуговування клієнтів. Підтримувати та покращувати рівень професійності та якості обслуговування клієнтів допомагає також той факт, що протягом 2007 — 2008 років відділення були створені відповідно до корпоративних стандартів дизайну та бізнес-моделі, тобто за єдиною концепцією типового відділення OTP Bank, адаптованої нашими спеціалістами до українського ринку. Найважливіша ідея та мета концепції – створення сучасного універсального відділення, в якому буде зручно, легко, безпечно та комфортно отримувати послуги клієнтам та працювати колективу банку.

Дуже важливим завданням діяльності Банку є також ефективність роботи його регіональної мережі. Незважаючи на потужний розвиток мережі відділень OTP Bank, усі відділення демонструють високі показники ефективності

діяльності. У звітний період беззбитковості достроково досягли 65 точок продаж, 8 із яких було відкрито в 2008 році.

Кількість клієнтів Банку за 2008 рік збільшилась на 44% і на початок року становила 283 тис. Обсяг кредитного портфеля філійної мережі протягом року збільшився на 112% і становив 23,7 млрд. грн. При цьому портфель кредитів, наданих фізичним особам, збільшився майже у 2 рази порівняно з попереднім роком і становив 12,6 млрд. грн. Кількість кредитів, наданих фізичним особам у 2008 році, досягла майже 23 тис. Від населення було залучено понад 58 тис. депозитів, завдяки чому депозитний портфель зріс на 164,5 млн. грн. (або на 12%) і станом на 31.12.2008 р. становив 2,7 млрд. грн.

Стабільне зростання кредитного портфеля та портфеля залучених коштів мережі філій свідчить про їхню високу ефективність.

Представництва

OTP Bank є новатором на ринку України у сфері розвитку філійної мережі та продажу банківських продуктів через представництва. До основних напрямів їхньої діяльності належать реалізація продуктів Банку та надання клієнтам консультативних послуг. Результативна робота представництва є першим кроком до створення в регіоні відділення Банку. Таким чином, у 2008 році на базі представництв було відкрито 16 відділень.

Станом на 31.12.2008 р. представництва OTP Bank функціонували у 25 містах України: Борисполі, Умані, Красноармійську, Харцизьку, Жовтих Водах, Марганці, Кам'янці-Дніпровській, Самборі, Бершаді, Балаклеї, Лозовій, Верхньодніпровську, Золотоноші, Вугледарі, Пологах, Тернівці, Нововолинську, Токмаку, Орджонікідзе, Здолбунові, Дубно, Кузнецовську, Червонограді, Михайлівці, Прилуках.

Довідковий центр

Довідковий центр OTP Bank є сучасним і функціональним каналом надання банківських послуг. Зателефонувавши до Довідкового центру OTP Bank, клієнт може отримати безкоштовну консультацію з будь-яких питань, пов'язаних з діяльністю нашої фінансової установи, попереднє рішення Банку про можливість надання кредиту, призначити зустріч з менеджером на зручний для себе час, тощо.

Довідковий центр працює 24 години на добу та 365 днів на рік. Таким чином, клієнт завжди може оперативно дізнатися про залишки на всіх своїх рахунках чи отримати вичерпну консультацію щодо фінансових послуг OTP Bank. Цілодобова служба моніторингу та клієнтської підтримки карток гарантує клієнту підвищену безпеку та надійність проведення операцій, а також забезпечує зв'язком біля кожного банкомату Банка.

У 2008 році співробітниками Довідкового центру було оброблено понад 900 тис. дзвінків, близько 2 тис. заявок на банківські послуги та більш ніж 2,4 тис. запитів клієнтів щодо умов обслуговування, які надійшли до корпоративного веб-сайту Банка. Завдяки цьому призначено понад 14 тис. зустрічей у філіях OTP Bank на всій території України.

Телефон Довідкового центру OTP Bank — 8 800 300 0 500.

Усі дзвінки зі стаціонарних телефонів в Україні — безкоштовні.

Корпоративний веб-сайт Банку

Веб-сайт Банку є для клієнтів надійним і зручним джерелом отримання всієї необхідної інформації про наш фінансовий інститут. Щодня сайт відвідують понад 5 тис. користувачів Інтернету, що свідчить про високу актуальність даного каналу зв'язку.

Функціональні можливості сайту дозволяють отримати зворотний зв'язок з працівниками Банку, що між іншим сприяє підвищенню якості послуг, які надає наш фінансовий інститут.

Протягом 2008 року корпоративний сайт банку відвідали понад 1 млн. користувачів мережі Інтернет. Легко й швидко отримати обрану користувачем послугу допомагає заповнення відповідних заявок в режимі «он-лайн».

Наявність платіжної карти від OTP Bank дає клієнтам можливість заощаджувати свій час, користуючись платіжними сервісами, розміщеними на сайті Банку. Мобільний зв'язок, Інтернет, IP-телефонія — всі ці послуги можна сплачувати у будь-який зручний час, не виходячи з дому чи офісу. Щомісячно цим сервісом користуються понад 2 тис. відвідувачів. Обіг коштів через платіжний сервіс у 2008 році перевищує 1 млн. грн.

Заповнити анкету-заяву на отримання платіжної пластикової картки або кредиту, користувачі Інтернету можуть на сайті Банку.

OTP Bank продовжує плідно співпрацювати зі спеціалізованими провайдерами інформаційного ринку України. Постійно зростаюча мережа бізнес-партнерів OTP Bank дозволяє клієнтам отримувати найкращі пропозиції споживчого ринку на найоптимальніших умовах, а наявність загального інформаційного простору забезпечує зручний доступ до цієї інформації.

**Адреса офіційного веб-сайту OTP Bank:
www.otpbank.com.ua**

OTPdirekt

У вересні 2008 року OTP Bank запровадив нову систему дистанційного обслуговування фізичних осіб – OTPdirekt. Протягом кількох місяців 2008 року було уже відкрито близько 5,5 тис. контрактів системи OTPdirekt клієнтам Банку на території усієї України. Необхідно відзначити, що завдяки функціонуванню даного сервісу за відповідний період було отримано близько 280 тис. гривень комісійного доходу.

Уже зараз при підключенні до системи керувати власними рахунками можна вдома, на роботі та в будь-якій точці світу у режимі реального часу, маючи лише телефон або доступ до мережі Інтернет. Таким чином, з легкістю можна виконати операції, що зазвичай доступні тільки в робочі години відділення Банку:

- цілодобово контролювати усі власні поточні, депозитні, карткові та кредитні рахунки
- у будь-який час поповнювати й знімати кошти з ощадного рахунку, отримуючи при цьому додатковий дохід за рахунок вищої відсоткової ставки
- формувати виписки за рахунками за необхідний період, переглядати історію транзакцій і контролювати виконання банком власних платежів
- здійснювати перекази в національній валюті на території України та іноземній валюті у межах OTP Bank Україна
- сплачувати рахунки за товари та комунальні послуги, поповнювати власні поточні, кредитні та карткові рахунки
- для зручності користування системою – створювати назви існуючим рахункам і формувати оптимальні шаблони для миттєвого здійснення регулярних грошових переказів

Можливість здійснення переказів всередині Банку та за його межі дозволила клієнтам Банку протягом кількох місяців 2008 року виконати дані транзакції в системі OTPdirekt на суму близько 15 млн. гривень, тим самим за-

ощадивши свій час і зменшивши рівень навантаження на відділення Банку.

Важливо зауважити, що існуюча опція керування коштами ощадного вкладу дала можливість клієнтам провести операції поповнення та зняття грошей із відповідного рахунку на суму близько 22,5 млн. гривень без безпосереднього візиту до відділень Банку. Завдяки зручному інтерфейсу використання системи OTPdirekt не потребує жодних спеціальних навиків і знань.

OTP Bank у співробітництві із всесвітньо відомою компанією RSA Security впровадив інноваційні персональні ключі (Токени) у вигляді зручних брелоків, які щохвилини генерують паролі протягом 5 років. Такі ключі видаються кожному, хто підключається до системи OTPdirekt. Надійний захист послуги і персональний генератор паролів роблять несанкціоноване використання даної системи неможливим.

Вартість переказів у системі OTPdirekt є значно нижчою, аніж у відділенні Банку. Це дозволить зекономити від 25% до 50% на комісіях Банку за здійснені перекази за допомогою телефону або у мережі Інтернет відповідно. Перелік нових послуг системи OTPdirekt постійно доповнюється і розширюється, що дозволяє клієнтам рідше відвідувати відділення Банку.

Замовити послугу Ви можете, звернувшись до Довідкового центру за наступними телефонами:

8 044 490 0 500 — телефон OTP Bank у м. Києві

8 800 300 0 500 — усі дзвінки зі стаціонарних телефонів в Україні – безкоштовні.

ОПЕРАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Лілія Лазенко
член Правління

Проект централізації бек-офісу

У 2008 році продовжувалась реалізація проекту «Централізація бек-офісу», який був визначений акціонерами як один із пріоритетних.

Серед основних досягнень року можна зазначити завершення централізації бек-офісної частини та автоматизацію процесів за такими типами операцій, як депозитні операції для всіх груп клієнтів, зовнішні перекази в іноземній валюті. Крім того, повністю реалізована централізація обліку документарних операцій.

Нам вдалося здійснити централізацію валютного контролю всіх експортних операцій клієнтів Банку, операцій фізичних осіб, нестандартних імпорتنих операцій і всіх імпорتنих операцій клієнтів відділень Київського регіону. На початку 2009 року планується завершити централізацію контролю імпорتنих операцій у 12 регіонах, усіх відділеннях типу В та С.

У минулому році розпочато централізацію обліку кредитів юридичних осіб — клієнтів сегменту Corporate. Впроваджено централізовані операційні процеси для всіх регіональних відділень, філій у містах Тернополі, Суми, Луцьку, Черкаси, Вінниці. У поточному році продовжиться робота в цьому напрямку, планується централізувати облік кредитів корпоративних клієнтів філій у містах Луганську, Миколаєві, Ужгороді, Одесі, Львові.

На етапі впровадження знаходиться новий програмний продукт, що дозволить вирішити задачу автоматизації і централізації кількох операційних процесів. Введено в дію перший модуль програми «Вихідні перекази клієнтів в іноземній валюті». У нинішньому році ми фокусуватимемося на реалізації решти модулів: купівля, продаж валюти для клієнтів, списання комісії по вхідних переказах в іноземній валюті фізичних осіб.

Подальше підвищення ефективності операційних процесів відбуватиметься шляхом впровадження новітніх інформаційних технологій у процесі формування та зберігання внутрішньобанківської і клієнтської документації. На 2009 р. планується впровадження системи електронного архіву клієнтських документів, що дозволить створити єдину базу електронних досьє клієнтів.

Проект централізації бухгалтерії

9 листопада 2007 року Правлінням Банку було прийнято рішення розпочати проект «Централізація бухгалтерії». Мета проекту — організація централізованої бухгалтерії для обліку внутрішньобанківських операцій, встановлення централізованого бухгалтерського контролю за господарськими операціями Банку, а також зменшення адміністративних витрат. У рамках проекту знаходиться оптимізація виробничих процесів, пов'язаних з закупками основних засобів, нематеріальних і матеріальних активів, персоналом та іншими витратами Банку, зміна організації обліку операцій з господарської діяльності Банку, зміна документообігу. Реалізацію даного проекту планується завершити у липні 2009 року.

IT-стратегія

У 2008 році компанія PricewaterhouseCoopers завершила проект з визначення довгострокових ініціатив розвитку інформаційних технологій ЗАТ «ОТП Банк». У ході проекту були визначені цільова IT-архітектура Банку та портфель IT-проектів, а також підготовлені рекомендації у сфері IT-управління та інфраструктури.

У результаті проекту був розроблений «план вигід», який включає «дорожню карту» IT-проектів Банку на наступні п'ять років, цільову архітектуру та оцінку необхідних інвестицій по кожному із класів розглянутих IT-рішень, а

також опис переваг від їх запровадження. Банку були надані рекомендації у розрізі певних сфер управління та інфраструктури IT: організаційна структура, планування діяльності і забезпечення діалогу з бізнесом, розробка програмного забезпечення, управління взаємовідносинами з постачальниками IT-послуг.

Результати цього проекту дозволять:

- раціоналізувати портфель IT-проектів Банку і узгодити його зі стратегією бізнесу
- удосконалити організаційну структуру IT
- зробити діяльність IT-більш зрозумілою для бізнесу
- покращити комунікацію між бізнес-підрозділами та IT
- удосконалити внутрішні контролю IT, зокрема у сфері IT-безпеки

IT-стратегія є частиною бізнес-стратегії Банку і має повною мірою відповідати цілям і задачам, що стоять перед Банком. Зріла IT-стратегія дозволить отримати істотну користь від використання сучасних IT-технологій і кращих практик у сфері IT-управління, а також посилити конкурентні переваги Банку.

Корпоративне управління

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ БАНКОМ:

- Загальні Збори Акціонерів
- Спостережна рада
- Правління Банку

КОНТРОЛЮЮЧІ ОРГАНИ БАНКУ:

- Аудиторська комісія
- Внутрішній аудит

АКЦІОНЕРИ:

Єдиним власником, акціонером Банку є Відкрите акціонерне товариство «Центральна Ощадна каса та Комерційний Банк» (OTP Bank Nyrt), юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м. Будапешт, вул. Надор, 16.

СКЛАД СПОСТЕРЕЖНОЇ РАДИ:

Пал Ковач (Pal Kovacs) — старший управляючий директор, Директорат Комерційного Банкінгу, OTP Bank Nyrt.

Ласло Вагі (Laszlo Vagi) — управляючий директор, OTP Bank Nyrt.

Дора Лостайнер (Dora Losteiner) — директор, ліквідність і ринки капіталів, OTP Bank Nyrt.

Іштван Дабош (Istvan Dobos) — начальник операційного департаменту SAP, OTP Bank Nyrt.

Норберт Кашшай (Norbert Kassai) — начальник департаменту розвитку роздрібних продажів, OTP Bank Nyrt.

Золтан Денч (Zoltan Dencs) — Управляючий Директор, Юридичне управління, OTP Bank Nyrt.

ІНШІ ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ БАНКОМ:

- Кредитний Комітет
- Комітет Управління Активами та Пасивами
- Тарифний комітет
- Кредитний Комітет бізнес-лінії «Малий та Середній Бізнес»
- Кредитний Комітет бізнес-лінії «Приватні клієнти»
- Тендерний Комітет
- Технічний Комітет
- Комітет по роботі з проблемною заборгованістю
- Комітет по роботі з проблемною заборгованістю бізнес-лінії "Корпоративні клієнти"
- Комітет з управління операційним ризиком
- Моніторинговий Комітет

СКЛАД ПРАВЛІННЯ:

Дмитро Зінков

Голова Правління

Народився у 1969 році. З відзнакою закінчив економічний факультет Київського державного університету ім. Т. Шевченка за спеціальністю «Економіст, викладач економічних дисциплін». Досвід роботи в банківських установах нараховує понад 15 років.

Розпочав роботу в Банку у вересні 1999 року на посаді керівника відділу корпоративних клієнтів і кредитів. З 2001 року очолював напрям з розвитку мережі філій та роздрібного бізнесу. У листопаді 2005 року був призначений на посаду члена Правління Банку. З червня 2006 року — голова Правління Банку.

Одружений, виховує доньку та сина.

Ірина Михайлова

*член Правління
відповідає за корпоративний
бізнес*

Народилася у 1957 році. Закінчила Київський державний інститут іноземних мов та Київський Національний економічний університет. Має 17-річний досвід роботи у банківській сфері.

Розпочала свою роботу в Банку в липні 1998 року на посаді начальника відділу структурованого торговельного фінансування. З лютого 2001 року — начальниця управління корпоративних кредитів, член Кредитного комітету. У травні 2006 року призначена на посаду члена Правління Банку.

Одружена, має двох доньок.

Дмитро Білецький

*член Правління
відповідає за роздрібний бізнес,
малий та середній бізнес*

Народився у 1965 році. Закінчив Харківський Національний університет за спеціальністю «Викладач політичної історії», пізніше здобув кваліфікацію з маркетингу та зовнішньоекономічної діяльності. Досвід роботи в банківській сфері нараховує понад 16 років.

Свою роботу в Банку розпочав у вересні 2003 року на посаді голови департаменту з організації відкриття філій, а з січня 2004 року обіймав посаду керуючого Харківською філією. У січні 2007 року призначений на посаду члена Правління Банку.

Одружений, виховує дочку.

Лілія Лазепко

*член Правління
відповідає за операційну діяльність
банку та ІТ*

Народилася у 1970 році. Закінчила Київський інститут народного господарства. Має 15-річний досвід банківської діяльності.

Розпочала свою роботу в Банку в березні 1998 року на посаді заступника начальника операційного управління. З березня 2002 року — начальник операційного управління. У березні 2003 року призначена на посаду члена Правління Банку.

Одружена, виховує двох синів.

Ігор Беломитцев

*відповідає за казначейство та
дочірні підрозділи*

Народився в 1966 році. У 1989 році закінчив Університет економіки в м. Будапешті (Угорщина) за спеціальністю «Зовнішня торгівля». У 1992 році здобув ступінь магістра банківської справи в Університеті Стокгольму (Швеція).

Досвід роботи в Банківській сфері нараховує понад 15 років. У 1992–1997 працював у Mezobank Rt. Ltd (м. Будапешт, Угорщина). У 1997–2001 роках обіймав посаду голови казначейства в Erste Bank Hungary Rt. (м. Будапешт, Угорщина). З липня 2001 року по вересень 2007 року керував Управлінням казначейства та інвестиційної діяльності в Magyarországi Volksbank Rt. (м. Будапешт, Угорщина). У вересні 2007 року призначений на посаду члена Правління Банку.

Одружений, виховує сина.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА

					СПОСТЕРЕЖНА РАДА					
					ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ					
			РАДНИКИ ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ			УПРАВЛІННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ				
			УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ			ЮРИДИЧНЕ УПРАВЛІННЯ				
			УПРАВЛІННЯ ПО РОБОТІ З ПЕРСОНАЛОМ			ВІДДІЛ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА КОМУНІКАЦІЙ				
			УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКИ			КОРПОРАТИВНИЙ СЕКРЕТАРІАТ				
КОРПОРАТИВНИЙ БІЗНЕС	РОЗДРІБНИЙ БІЗНЕС	КАЗНАЧЕЙСТВО ТА ДОЧІРНІ КОМПАНІЇ	УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	ФІНАНСИ	ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ					
УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИХ КЛІЄНТІВ	УПРАВЛІННЯ РОЗДРІБНОГО БІЗНЕСУ	УПРАВЛІННЯ КАЗНАЧЕЙСТВА ТА ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ	УПРАВЛІННЯ З ІНТЕГРОВАНОГО КЕРУВАННЯ РИЗИКАМИ	УПРАВЛІННЯ З ФІНАНСОВИХ ПИТАНЬ	ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ					
УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИХ КРЕДИТІВ	УПРАВЛІННЯ ПО РОБОТІ З ПІДПРИЄМСТВАМИ МСБ	ВІДДІЛ ФОНДУВАННЯ ТА РИНКУ КАПІТАЛІВ	УПРАВЛІННЯ З КОНТРОЛЮ ЗА КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ	УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ	УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ					
УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ	УПРАВЛІННЯ МЕРЕЖІ ПРОДАЖІВ	КУА "ОТП КАПІТАЛ"	УПРАВЛІННЯ З МОНІТОРИНГУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ КРЕДИТІВ	УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ	УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ					
ВІДДІЛ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН МЕРЕЖІ ФІЛІЙ	УПРАВЛІННЯ РОЗДРІБНИХ ПРОЄКТІВ	ТОВ "ОТП ЛІЗИНГ"	УПРАВЛІННЯ ЗІ ЗБОРУ КРЕДИТІВ ТА МОНІТОРИНГУ		ВІДДІЛ ОПЕРАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ					
		ВІДДІЛ ЯКОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ КЛІЄНТІВ	ТОВ "АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ"		ВІДДІЛ РОЗВИТКУ ТА СУПРОВОДЖЕННЯ СИСТЕМИ SAP					
		ВІДДІЛ МАРКЕТИНГУ ТА РЕКЛАМИ			ОПЕРАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ МЕРЕЖІ ФІЛІЙ					
		КЕРУЮЧІ ФІЛІЯМИ ТА РЕГІОНАЛЬНИМИ ВІДДІЛЕННЯМИ								

УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ, УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Процес управління активами та пасивами Банку здійснюється на двох рівнях: глобально для всієї Групи ОТП і на локальному рівні. В усіх дочірніх банках Групи впроваджено єдиний стандартизований підхід до процесу управління активами та пасивами, розроблений згідно вимог Базельського комітету з питань банківського регулювання. Утім, незважаючи на свою уніфікованість, ця дворівнева система є достатньо гнучкою, аби врахувати особливості розвитку банківського сектору у різних країнах ЦСЄ.

На рівні Банку цю функцію делеговано Комітету з управління активами та пасивами (КУАП), до складу якого входять: голова Правління, фінансовий директор та директор з ризик-менеджменту, а також члени Правління, що очолюють ключові бізнес-напрями. Головним завданням Комітету є забезпечення запланованого рівня прибутковості за прийнятного рівня ризиків за допомогою координованої зміни існуючої структури активів і пасивів Банку та цінової політики. Окрім того, в 2007 році було створено спеціальний структурний підрозділ – відділ з управління активами та пасивами, метою діяльності якого є інформаційне забезпечення процесу прийняття рішень КУАПою і вдосконалення внутрішнього процесів управління ризиками ліквідності, відсоткових ставок і обмінних курсів і планування достатності капіталу.

У 2008 році було також організовано підкомітет КУАП з питань управління ризиками ліквідності, відсоткових ставок і обмінних курсів, до участі у роботі якого залучаються спеціалісти різних структурних підрозділів Банку з метою налагодження ефективного обміну інформацією та розробки пропозицій для розгляду та затвердження на засіданнях КУАПу.

Планування достатності капіталу

В умовах загострення фінансової кризи в банківській системі у 4-му кварталі 2008 року проблема забезпечення достатності капіталу набула особливої гостроти. Завдяки запровадженій в ОТП Bank процедурі складання щорічного плану капіталізації, який переглядається щомісяця на

засіданнях Комітету з управління активами та пасивами з урахуванням останніх змін зовнішнього та внутрішнього середовища, менеджмент спромігся збільшити статутний капітал Банку на 70%, що дозволило виконати усі регулятивні вимоги та захистити інтереси вкладників в умовах зростаючих ризиків.

Управління ризиком ліквідності

Внутрішня модель управління ризиками ліквідності успішно пройшла тестування в умовах зростання дефіциту ліквідності у 2008 році через обмеження доступу до ресурсів в умовах світової фінансової кризи та погіршення фінансового стану позичальників внаслідок девальвації гривні та спаду ділової активності, про що свідчить стабільна платоспроможність Банку та виконання усіх зобов'язань перед вкладниками та кредиторами протягом року.

Ризик ліквідності вимірюється шляхом аналізу майбутніх грошових потоків і потреб у фінансуванні та застосуванням сценарного підходу до тестування ліквідної позиції. На випадок кризи ліквідності розроблено план заходів щодо її подолання, який містить перелік альтернативних джерел фінансування, регламентує процес ідентифікації перших ознак кризи та інформування про неї, дає чіткі вказівки персоналу щодо дій у скрутній ситуації.

Управління ринковим ризиком

Ринковий ризик існує через непередбачуваність коливань відсоткових ставок і валюто-обмінних курсів, тобто тих ринкових індикаторів, на які Банк не може чинити безпосередній вплив. З метою ідентифікації і вимірювання, контролю та мінімізації відсоткового ризику проводиться аналіз структури активів і пасивів, чутливих до зміни відсотку, а також оцінюється величина можливих втрат від реалізації ризику. Для вимірювання валютного ризику Банк використовує методологію «вартості під ризиком» і портфельний підхід, що дозволяє визначити вклад окремих позицій у загальну величину ризику. Детальніше про політику управління ризиками див. на стор. 89.

Соціальна діяльність

У 2008 році Банк здійснював свою соціальну діяльність у декількох напрямках, головними з яких були благодійництво, підтримка різноманітних студентських та журналістських ініціатив, сприяння розвитку сучасного мистецтва в Україні.

Так, протягом року Банк надав вагому фінансову допомогу Рівненському обласному об'єднанню «Союз організацій інвалідів», Першому благодійному дитячому фонду у м. Ужгороді, Донецькій міській організації пенсіонерів, міському клінічному пологовому будинку в м. Івано-Франківську, Черкаській обласній лікарні, кардіологічному відділенню «Дитячої клінічної лікарні» в АР Крим, спеціальному загальноосвітньому начальному закладу №4 ім. Олефіренко у м. Олександрії, Київському міському центру крові, постраждалим від стихійного лиха в Івано-Франківській, Львівській і Чернівецькій областях, цілій низці муніципальних благодійних фондів.

Велика увага приділялася й фінансуванню вищих навчальних закладів, підтримці талановитої молоді. Спільно з авторитетним виданням «Телекритика» ОТП Банк другий рік поспіль реалізовував програму з підтримки студентських ініціатив і поінформованості вітчизняних журналістів – унікальний просвітницький проект, що наявно продемонстрував інноваційну технологію взаємодії фінансового інституту і засобів масової інформації. Програма мала на меті інформування студентів 100 провідних національних і державних вузів про ситуацію в українських ЗМІ та висвіт-

лення позиції ОТП Банк як соціально відповідальної компанії, що заохочує професійне просвітництво, високі журналістські стандарти й свободу слова.

За активне сприяння ОТП Банк було реалізовано ініційований арт-фондацією «ЕЙДОС» проект «Сучасне мистецтво у публічному просторі», у рамках якого у різних районах Києва встановлювалися скульптурні об'єкти, створені українськими художниками Віктором Сидоренком і Жанною Кадировою, перші з яких знайшли своє місце на столичній Алеї Казимира Малевича.

Наприкінці року, у день Святого Миколая, співробітники Житомирської філії нашого Банку піднесли своїм маленьким підопічним — вихованцям міського дитячого будинку «Малюк» чудові подарунки. Так, за рахунок зібраних коштів працівники філії придбали й передали дитячому дому сто комплектів посуду, сто подарункових наборів солодощів, різноманітні гігієнічні засоби, іграшки, одяг, а також миючий пілосос.

ОТП Банк сповідує фундаментальні морально-етичні принципи, прийняті у цивілізованому високорозвинутому суспільстві, гостро відчуває свою високу соціальну відповідальність. Ми завжди із задоволенням беремо участь у різноманітних благодійних, просвітницьких і мистецьких акціях, головною метою яких є підтримка найбільш незахищених верств населення, створення оптимальних умов для реалізації інтелектуального й творчого потенціалу талановитої молоді, тощо. Соціальна діяльність Банку повною мірою відображає його велику зацікавленість не тільки в економічному, але й водночас у духовному розвитку країни, формуванні та становленні справжнього громадянського суспільства в Україні.

Дочірні компанії

ОТП КАПІТАЛ

Компанія OTP Capital була заснована в липні 2007 року з метою впровадження на українському ринку послуг з управління активами інвестиційних і пенсійних фондів.

У рамках OTP Group діяльність з управління активами інвестиційних та пенсійних фондів здійснюється з 1993 року. Угорська компанія з управління активами OTP Fund Management, яка разом з OTP Bank стала засновником компанії OTP Capital, посідає лідируючу позицію на угорському ринку інвестиційних послуг з 1994 року. На початку 2009 року під управлінням OTP Fund Management було сконцентровано

понад 5,2 млрд. євро. Клієнти OTP Group мають змогу інвестувати вільні кошти в більш ніж 37 фондів, управління активами яких здійснюють професійні сертифіковані спеціалісти з великим досвідом роботи на фондовому ринку.

Маючи на меті впровадження високоякісних інвестиційних послуг для клієнтів OTP Group в Україні, компанія OTP Capital зосередила зусилля на створенні інвестиційних продуктів, що поєднують в собі європейський досвід інвестування OTP Group і високі стандарти обслуговування клієнтів OTP Bank.

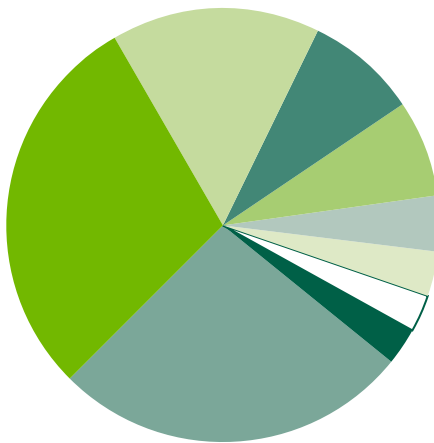
Наприкінці 2007 року було завершено реєстрацію перших двох фондів під управлінням компанії OTP Capital: пайового інвестиційного фонду відкритого типу диверсифікованого виду «ОТП Класичний» та пайового інвестиційного фонду інтервального типу диверсифікованого виду «ОТП Збалансований». Розміщення інвестиційних сертифікатів цих фондів почалось 18 січня 2008 року. У березні 2008 року було зареєстровано третій інвестиційний фонд – корпоративний фонд закритого типу недиверсифікованого виду «ОТП Динамічний». Розміщення акцій фонду «ОТП Динамічний» розпочалось 31 березня 2008 року.

Три інвестиційні фонди під управлінням OTP Capital презентують три різні інвестиційні стратегії, надаючи інвесторам можливість формувати диверсифікований та збалансований інвестиційний портфель:

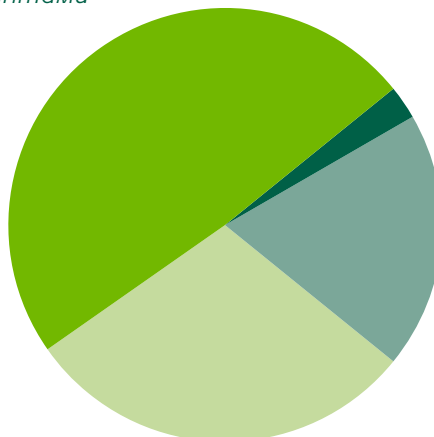
● **фонд «ОТП Класичний»** має консервативну інвестиційну стратегію. Активи фонду інвестуються насамперед в інструменти з фіксованою дохідністю (депозити та облігації), забезпечуючи низький рівень ризику для інвесторів. Крім того, інвестиції в цей фонд мають високий рівень ліквідності, адже зворотній викуп сертифікатів фонду здійснюється компанією OTP Capital кожного робочого дня.

Структура інвестиційного портфеля фонду «ОТП Класичний» станом на 31.12.2008р.

за секторами економіки

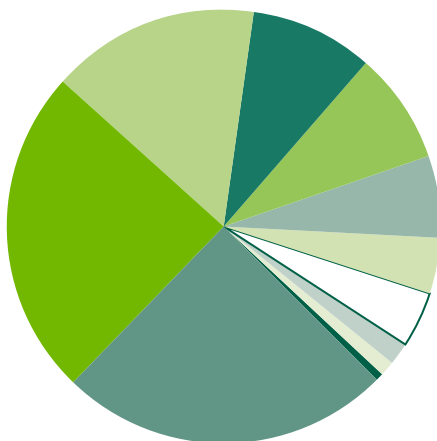
за фінансовими інструментами

**Структура інвестиційного портфеля
фонду «ОТП Збалансований» станом на 31.12.2008р.**

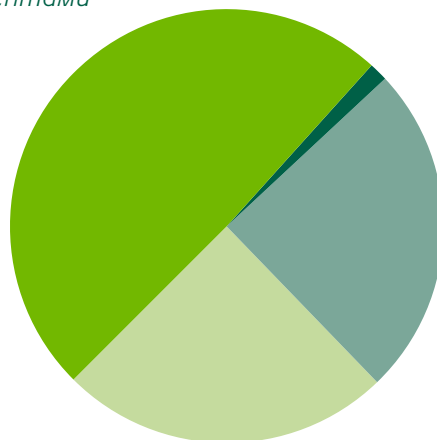
за секторами економіки

24.76%	– Депозити
24.52%	– ОВДП
15.63%	– Машинобудування
9.23%	– Муніципальні облігації
8.1%	– Роздрібна торгівля
6.3%	– Телекомунікації
4.22%	– Хімічна промисловість
3.96%	– Металургія
1.68%	– Енергетика
1.24%	– Грошові активи
0.36%	– фінансові установи

за фінансовими інструментами

49.33%	– Облігації
24.76%	– Депозити
24.67%	– Акції
1.24%	– Грошові активи

OTP Fund Management

Компанія OTP Fund Management є найбільшим інституційним інвестором в Угорщині, що утримує провідні позиції на угорському ринку державних цінних паперів і ринку цінних паперів Будапештської фондової біржі.

Юридичний попередник OTP Fund Management — компанія OTP Investment Fund Management — була заснована в липні 1993 року зі статутним капіталом 5 млн. угорських форинтів (HUF). У вересні 1998 року її було трансформовано в компанію OTP Fund Management з одночасним збільшенням статутного капіталу шляхом емісії акцій до 500 млн. HUF. Завдяки успішній діяльності OTP Fund Management і зростанню ринкової вартості її акцій наприкінці 2003 року акціонерний капітал компанії становив уже 5 380 млн. HUF.

Створена з метою проведення діяльності з управління активами, компанія стрімко нарощувала власну ринкову частку та в 1999 році стала визнаним лідером. Наприкінці 2004 року частка OTP Fund Management на угорському ринку фондів цінних паперів перевищила 40%.

Більш детальну інформацію про OTP Fund Management можна отримати на офіційному сайті компанії: www.otpalap.hu

● **фонд «ОТП Збалансований»**

пропонує інвесторам зважену інвестиційну стратегію, яка передбачає як інвестування в інструменти з фіксованою дохідністю, так і придбання акцій, складова яких може досягати 40% портфеля фонду. Збалансованість цих компонентів дозволяє запропонувати інвесторам вищу, ніж у відкритому фонді, дохідність при середньому рівні ризику інвестицій. Зворотній викуп сертифікатів фонду здійснюється щоквартально. За необхідності достроково повернути інвестиції сертифікати фонду можна продати на вторинному ринку цінних паперів.

● **фонд «ОТП Динамічний»**

презентує агресивну інвестиційну стратегію, спрямовану на придбання акцій, що мають найвищий потенціал зростання. Фонд має довгострокову (5 років) стратегію, яка мінімізує вплив тимчасових спадів фондового ринку на капітал інвесторів й компенсує високий рівень інвестиційного ризику можливістю отримати значний інвестиційний прибуток.

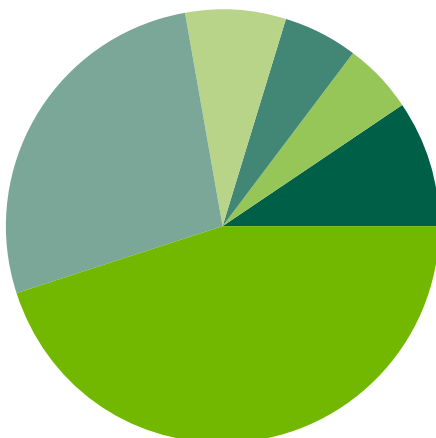
Станом на 31.12.2008 року в інвестиційних фондах під управлінням OTP Capital було зосереджено понад 5 млн. грн.

З моменту визнання фондів «ОТП Класичний» та «ОТП Збалансований» такими, що відбулися, вони стабільно посідали лідируючі позиції на ринку інститутів сумісного інвестування. За даними авторитетного бізнес-видання «ІнвестГазета», за результатами 2008 року інтерв'яльний фонд «ОТП Збалансований» посів перше, а фонд «ОТП Класичний» — друге місце за дохідністю серед фондів своєї категорії. Досягти таких результатів у перший рік роботи дозволили насамперед послідовна реалізація інвестиційної стратегії фондів і професіоналізм портфельних управляючих. Ретельно зважуючи кожний крок, враховуючи дуже складну ситуацію на фінансових ринках, менеджери OTP Capital день за днем вибудовували оптимальну в

**Структура інвестиційного портфеля
фонду «ОТП Динамічний» станом на 31.12.2008р.**

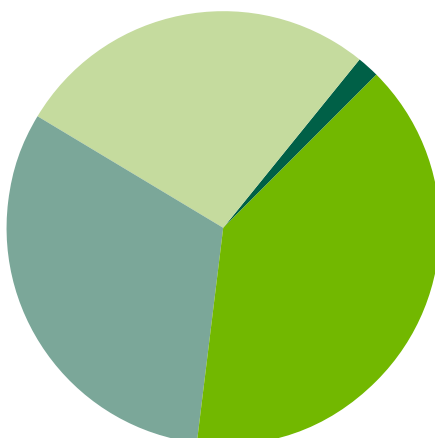
за секторами економіки

45.03%	–	Машинобудування
27.21%	–	Депозити
7.59%	–	Енергетика
5.45%	–	Нафтова промисловість
5.45%	–	Металургія
9.27%	–	Інші

за фінансовими інструментами

39.46%	–	Облігації
31.71%	–	Акції
27.21%	–	Депозити
1.62%	–	Грошові активи

умовах кризи структуру портфелів фондів. Використовуючи поточну ситуацію на фондовому ринку, а саме безпрецедентне зниження вартості акцій, портфель фонду «ОТП Динамічний» протягом 2008 року наповнювався цінними паперами, придбаними за дуже вигідними цінами, що дозволить з часом вивести і цей фонд у лідери ринку за дохідністю серед закритих публічних фондів.

З першого дня створення компанії OTP Capital значна увага приділялась створенню зручної та доступної по всій території України мережі продаж. Близько 55 менеджерів OTP Bank взяли участь у розробленій фахівцями OTP Capital 3-рівневій програмі з ви-

вчення діяльності інвестиційних фондів. Тепер інвестори, як досвідчені, так і починаючі, можуть отримати кваліфіковану консультацію та обслуговування, звернувшись до відділення чи філії OTP Bank в будь-якому регіоні України. Завдяки тісним партнерським взаємовідносинам між OTP Bank та OTP Capital інвестори отримують комплексне обслуговування, яке одночасно включає послуги Компанії з управління активами, зберігача та торгівця цінними паперами. Завдяки цьому процес відкриття рахунку в цінних паперах і купівлі-продажу цінних паперів інвестиційних фондів є максимально зручним для клієнта та займає в середньому 20 хвилин.

Одним з пріоритетів роботи компанії OTP Capital є публічність й максимальна відкритість перед інвесторами. У травні 2008 року розпочав роботу веб-сайт компанії www.otpcapital.com.ua, який містить детальну інформацію як щодо самої компанії, так і щодо її інвестиційних продуктів. На сайті щоденно оновлюється інформація щодо вартості цінних паперів і обсягу активів інвестиційних фондів. У щомісячних і щотижневих інвестиційних публікаціях фахівці OTP Capital коментують події, які вплинули на розвиток світової і вітчизняної фінансової системи та звітують про результати діяльності інвестиційних фондів OTP за відповідний період. Крім того, на сайті працюють опція зворотного зв'язку та опція запису на консультацію, завдяки яким відвідувачі можуть отримати кваліфіковані відповіді на свої запитання, а також домовитись про зустріч з фахівцем в зручному для них відділенні OTP Bank.

Ми особливо цінуємо лояльність, яку проявляють наші інвестори в період нестабільності на фондовому ринку, обираючи саме нашу компанію в якості фінансового партнера та помічника в інвестиційній справі. Компанія OTP Capital й надалі докладатиме максимум зусиль аби досягти найкращих результатів інвестування та виправдати покладені на нас сподівання інвесторів.

ОТП ЛІЗИНГ

Лізингова компанія ТОВ «ОТП Лізинг» була заснована в червні 2008 року як дочірнє підприємство ЗАТ «ОТП Банк». Акціонерний капітал компанії, діяльність якої здійснюється відповідно до ліцензії Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, становить 2,2 млн. грн. Основним напрямом діяльності компанії є надання послуг з фінансового лізингу. Лізингова компанія ТОВ «ОТП Лізинг» нещодавно приєдналась до мережі лізингових компаній Групи ОТП, що працюють у Центральній і Східній Європі. У листопаді 2008 року компанія стала членом Асоціації «Українське об'єднання лізингодавців».

Упродовж 2008 року компанія залучала до роботи висококваліфікованих спеціалістів у галузі лізингу, розробляла інноваційні технологічні лізингові рішення для місцевих ринкових умов, запровадила систему управління ризиками та механізми внутрішнього контролю у відповідності до стандартів нашої банківської групи. Стратегію Компанії визначає Генеральний директор разом з Наглядовою Радою, до складу якої входять три посадові особи з керівництва Банку.

План роботи компанії переглядався декілька раз протягом року з огляду на об'єктивне зниження ліквідності та оцінки ризиків, що виникають в результаті змін у бізнес середовищі, а також значного коливання курсів валют. Традиційні галузі, що застосовують лізинг, такі як будівництво, постраждали найбільш від кризових процесів, з чим у свою

чергу пов'язане переорієнтування нашої компанії на інші ринкові сегменти – оптова та роздрібна торгівля, харчова промисловість, медицина, тощо. Ми дуже пишаємося тим, що нам вдалося розпочати фінансову діяльність в другому півріччі 2008 року з менших обсягів, проте на більш обачних засадах, ніж планувалось раніше.

Нами розроблені лізингові програми для лізингу широкого спектру активів у багатьох валютах. Наразі компанія пропонує послуги фінансового лізингу автомобілів, фургонів, вантажівок, комерційного транспорту та виробничого обладнання. Ми працюємо в усіх регіонах України у тісному співробітництві з мережею відділень і філій Банку. Ми намагатимемося й надалі задовольняти наших клієнтів, знаходячи оптимальні рішення для фінансування кожної компанії й залучившись підтримкою постачальників, дилерів, брокерів і страхових компаній. Лізингова компанія «ОТП Лізинг» надає допомогу з реєстрації, страхування, збору документів, а також фінансує всі додаткові витрати за лізинговою угодою.

Наш колектив – єдина віддана команда справжніх професіоналів зі значним досвідом роботи на українському лізинговому ринку, яка спроможна надавати конкурентоспроможні послуги високої якості. Одним з ключових пріоритетів нашої роботи ми вважаємо розробку ефективних рішень для фінансування активів і орієнтація на встановлення довгострокових відносин з нашими клієнтами.

ОТП ПЕНСІЯ

Логічним продовженням експансії ОТП Груп в Україні було створення пенсійного фонду та відкриття компанії-адміністратора пенсійних фондів – ТОВ «ОТП Адміністратор пенсійних фондів». Засновниками компанії виступили ЗАТ «ОТП Банк» в Україні та угорська OTP Funds Servicing Co.

Компанія OTP Funds Servicing Co – це беззаперечний лідер пенсійного забезпечення в Угорщині та є найбільшим в країні провайдером адміністрування пенсійних фондів. На кінець 2008 року у компанії були контрактні відносини з 330 000 роботодавцями Угорщини. Загальна кількість учасників пенсійних фондів, які належать OTP Funds Servicing Co, становить понад 1,2 млн. учасників, тобто близько 12% всього населення країни (населення Угорщини становить близько 10 млн.), а активи під управлінням досягають 522 млрд. форинтів (близько 2,25 мільярдів доларів США).

Компанію ТОВ «ОТП Адміністратор пенсійних фондів» було зареєстровано у 2008 році. У 2009 році планується отримання всіх необхідних ліцензій та початок операційної діяльності компанії. Також у 2008 році було зареєстровано ВПФ «ОТП Пенсія» – перший пенсійний фонд ОТП Груп в Україні, який вже в 2009 році буде запропоновано широкому колу потенційних споживачів – як юридичним, так і фізичним особам.

ВПФ «ОТП Пенсія» – це Відкритий недержавний пенсійний фонд. Він надає клієнту мож-

ливість накопичити певні кошти на старість та забезпечити додаткову пенсію по досягненню ним пенсійного віку. Механізм накопичення дуже простий: клієнт сплачує кошти в ВПФ «ОТП Пенсія», кошти обліковуються на його персональному пенсійному рахунку, на них нараховується інвестиційний результат, по досягненні обраного клієнтом пенсійного віку він отримує ОТП Пенсію. Головою Ради Пенсійного фонду було обрано голову Правління Банку Дмитра Зінкова.

Вкладниками ВПФ «ОТП Пенсія» можуть бути як самі учасники-фізичні особи, які будуть сплачувати внески на свою користь, так і юридичні особи-роботодавці, які матимуть можливість наповнити свій мотиваційний пакет додатковим пенсійним забезпеченням для своїх працівників. При цьому чинним законодавством передбачені податкові пільги як для фізичних осіб, які сплачують внески на свою користь, так і для юридичних осіб, які сплачують внески на користь своїх працівників.

Для захисту інтересів учасників ВПФ «ОТП Пенсія» державою було створено багаторівневий захист, який забезпечує зберігання та примноження коштів учасників пенсійного фонду.

Команда ТОВ «ОТП Адміністратор пенсійних фондів» складається з професійних фахівців, які пройшли сертифікацію Держфінпослуг та мають практичний досвід ведення пенсійного бізнесу в Україні.

Консолідований фінансовий звіт

Зміст:

53	Заява про відповідальність керівництва щодо підготовки та затвердження консолідованої фінансової звітності
54	<i>Звіт незалежних аудиторів</i>
55	Консолідований фінансовий звіт за рік, який закінчився 31 грудня 2008 року
55	<i>Консолідований звіт про фінансові результати</i>
56	<i>Консолідований баланс</i>
57	<i>Консолідований звіт про зміни у капіталі</i>
58	<i>Консолідований звіт про рух грошових коштів</i>
59-99	<i>Примітки до консолідованої фінансової звітності</i>

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2008 РОКУ

Наведена заява, яку слід розглядати у зв'язку з відповідальністю незалежних аудиторів, викладеною у звіті незалежних аудиторів на сторінці 2, подається з метою розподілу відповідальності керівництва та незалежних аудиторів щодо консолідованої фінансової звітності Закритого акціонерного товариства „ОТП Банк “ та його дочірнього підприємства (надалі – „Група “).

Керівництво несе відповідальність за підготовку консолідованої фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан Групи станом на 31 грудня 2008 року, а також результати її діяльності, рух грошових коштів та зміни у капіталі за рік, який закінчився цією датою, згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності („МСФЗ“).

ПРИ ПІДГОТОВЦІ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КЕРІВНИЦТВО НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА:

- вибір відповідних принципів бухгалтерського обліку та їхнє послідовне застосування;
- прийняття суджень та оцінок, які є обґрунтованими та зваженими;
- інформування про те, чи виконувались вимоги МСФЗ, а також розкриття та пояснення будь-яких істотних відхилень від них та надання пояснень у консолідованій фінансовій звітності; та
- підготовку консолідованої фінансової звітності Групи як організації, яка здатна продовжувати діяльність на безперервній основі, якщо у найближчому майбутньому не існує передумов, які б свідчили про протилежне.

КЕРІВНИЦТВО ТАКОЖ НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА:

- створення, впровадження та підтримання у Групі ефективної та надійної системи внутрішнього контролю;
- ведення достовірної облікової документації, яка б розкривала з обґрунтованою впевненістю у будь-який час фінансовий стан Групи і котра б свідчила про те, що консолідована фінансова звітність Групи відповідає вимогам МСФЗ;
- ведення облікової документації у відповідності до законодавства та Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України;
- застосування обґрунтовано доступних заходів щодо збереження активів Групи; та
- виявлення і запобігання випадкам шахрайства, помилок та інших порушень.

Консолідована фінансова звітність за рік, який закінчився 31 грудня 2008 року, була затверджена до випуску Правлінням Банку 21 квітня 2009 року.

Від імені Правління:

Дмитро Зінков
Голова Правління
21 квітня 2009 року

Міклош Беб'як
Заступник фінансового директора
21 квітня 2009 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

АКЦІОНЕРАМ ТА ПРАВЛІННЮ ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА „ОТП БАНК“:

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Закритого акціонерного товариства „ОТП Банк“ та його дочірнього підприємства (надалі – „Група“), що додається, яка складається з консолідованого балансу станом на 31 грудня 2008 року та відповідних консолідованих звітів про фінансові результати, зміни у капіталі та рух грошових коштів за рік, який закінчився цією датою, а також основних принципів облікової політики та інших пояснювальних приміток до цієї консолідованої фінансової звітності.

Відповідальність керівництва за підготовку фінансової звітності

Керівництво несе відповідальність за підготовку та достовірне представлення цієї консолідованої фінансової звітності у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності. Ця відповідальність включає розробку, впровадження та підтримку системи внутрішнього контролю щодо підготовки та достовірного представлення консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок фінансових зловживань або помилок; вибір та впровадження належної облікової політики; а також застосування бухгалтерських оцінок, що обґрунтовуються обставинами.

Відповідальність аудитора

Наш обов'язок полягає у висловленні думки щодо достовірності цієї консолідованої фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту. Ми провели аудит згідно з Міжнародними стандартами аудиту. Ці стандарти вимагають обов'язкового дотримання аудиторами етичних норм, а також планування та проведення аудиту з метою одержання достатньої впевненості в тому, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит включає проведення процедур, необхідних для отримання аудиторських доказів щодо числових показників і приміток до консолідованої фінансової звітності. Вибір належних процедур базується на професійному судженні аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок фінансових зловживань або помилок. Оцінка таких ризиків включає огляд системи внутрішнього контролю щодо підготовки та достовірності фінансової звітності з метою розробки аудиторських процедур, що є доцільними у відповідній ситуації, але не з метою висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю. Аудит також включає оцінку правомірності застосованої облікової політики й обґрунтованості припущень, зроблених керівництвом, а також оцінку загального подання консолідованої фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатньою підставою для висловлення думки щодо цієї консолідованої фінансової звітності.

Висновок

На нашу думку, консолідована фінансова звітність достовірно, в усіх суттєвих аспектах, відображає фінансовий стан Групи станом на 31 грудня 2008 року, а також фінансові результати її діяльності та рух грошових коштів за рік, який закінчився цією датою, згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності.

21 КВІТНЯ 2009 РОКУ

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „ОТП БАНК”

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ

ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2008 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

Примітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2008 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2007 року	
Процентні доходи	4, 23	2,710,752	1,538,776
Процентні витрати	4, 23	(1,214,804)	(729,677)
ЧИСТИЙ ПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД ДО (ФОРМУВАННЯ)/ ВІДШКОДУВАННЯ РЕЗЕРВУ НА ПОКРИТТЯ ЗБИТКІВ ВІД ЗНЕЦІНЕННЯ АКТИВІВ, ЗА ЯКИМИ НАРАХОВУ- ЮТЬСЯ ПРОЦЕНТИ		1,495,948	809,099
(Формування)/відшкодування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховують- ся проценти	5, 23	(833,090)	899
ЧИСТИЙ ПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД		662,858	809,998
Комісійні доходи	7, 23	239,478	147,537
Комісійні витрати	7, 23	(64,161)	(33,782)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою	6	697,240	52,612
Чистий прибуток/(збиток) від інвестицій, наявних для продажу		1,952	(2,018)
Інші доходи		3,676	2,061
ЧИСТИЙ НЕПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД		878,185	166,410
ОПЕРАЦІЙНИЙ ДОХІД		1,541,043	976,408
ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	8, 23	(829,439)	(446,049)
ОПЕРАЦІЙНИЙ ПРИБУТОК		711,604	530,359
Формування резерву на покриття збитків від знеці- нення за іншими операціями	5	(14,436)	(4,429)
ПРИБУТОК ДО ОПОДАТКУВАННЯ		697,168	525,930
Витрати з податку на прибуток	9	(202,893)	(146,023)
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК		494,275	379,907

Від імені Правління:

Дмитро Зінков
Голова Правління
21 квітня 2009 року

Міклош Бебяк
Заступник фінансового директора
21 квітня 2009 року

Примітки на сторінках 59-99 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „ОТП БАНК” КОНСОЛІДОВАНИЙ БАЛАНС СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2008 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
АКТИВИ:			
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	10	1,453,934	1,555,164
Кошти в банках	11, 23	1,703,132	311,828
Кредити, надані клієнтам	12, 23	30,519,341	15,511,503
Інвестиції, наявні для продажу	13	256,747	501,063
Інвестиції в асоційовану компанію	23	3,506	—
Основні засоби	14	464,450	297,030
Інші активи	15	165,502	96,707
ВСЬОГО АКТИВІВ		34,566,612	18,273,295
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ			
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:			
Кошти банків та інших фінансових установ	16, 23	22,937,637	10,960,536
Рахунки клієнтів	17, 23	7,049,330	5,104,935
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	9	29,400	232
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	44,680	63,594
Інші зобов'язання	18	122,320	60,382
Субординований борг	19	1,120,500	164,100
Всього зобов'язань		31,303,867	16,353,779
КАПІТАЛ:			
Акціонерний капітал	20	2,088,312	674,780
Емісійний дохід	20	14,070	14,070
Сплачений, але не зареєстрований акціонерний капітал		—	247,895
Резерв переоцінки інвестицій, наявних для продажу за справедливою вартістю		(14,587)	(2,172)
Нерозподілений прибуток		1,174,950	984,943
Всього капіталу		3,262,745	1,919,516
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		34,566,612	18,273,295

Від імені Правління:

Дмитро Зінков
Голова Правління
21 квітня 2009 року

Міклош Беб'як
Заступник фінансового директора
21 квітня 2009 року

Примітки на сторінках 59-99 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „ОТП БАНК” КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2008 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

	Акціонер- ний При- мітки капітал	Емісій- ний дохід	Сплачений, але не заре- єстрований акціонерний капітал	Резерв перео- цінки інвести- цій, наявних для продажу за справедли- вою вартістю	Нерозпо- ділений прибуток	Всього капіталу
31 грудня 2006 року	539,993	2,370	—	358	605,036	1,147,757
Збільшення акціонер- ного капіталу за раху- нок випуску простих акцій	134,787	—	—	—	—	134,787
Сплачений, але не заре- єстрований акціо- нерний капітал	—	11,700	247,895	—	—	259,595
Коригування справед- ливої вартості інвести- цій, наявних для про- дажу, за вирахуванням податкового впливу	—	—	—	(2,530)	—	(2,530)
Чистий прибуток	—	—	—	—	379,907	379,907
31 грудня 2007 року	674,780	14,070	247,895	(2,172)	984,943	1,919,516
Збільшення акціонер- ного капіталу за раху- нок випуску простих акцій	861,369	—	—	—	—	861,369
Реєстрація раніше сплаченого акціонер- ного капіталу	247,895	—	(247,895)	—	—	—
Капіталізація статутних резервів	20 304,268	—	—	—	(304,268)	—
Коригування справед- ливої вартості інвести- цій, наявних для про- дажу, за вирахуванням податкового впливу	—	—	—	(12,415)	—	(12,415)
Чистий прибуток	—	—	—	—	494,275	494,275
31 грудня 2008 року	2,088,312	14,070	—	(14,587)	1,174,950	3,262,745

Від імені Правління:

Дмитро Зінков
Голова Правління
21 квітня 2009 року

Міклош Беб'як
Заступник фінансового директора
21 квітня 2009 року

Примітки на сторінках 59-99 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „ОТП БАНК”

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2008 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

	Рік, який закінчився При- мітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2007 року
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:		
Проценти отримані	2,541,078	1,500,090
Проценти сплачені	(782,163)	(653,276)
Комісійні доходи отримані	239,478	147,537
Комісійні витрати сплачені	(64,059)	(33,727)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою	213,066	50,681
Чистий прибуток/(збиток) від інвестицій, наявних для продажу	1,444	(2,018)
Інші доходи отримані	3,124	1,679
Операційні витрати сплачені	(711,977)	(403,992)
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін операційних активів та зобов'язань	1,439,991	606,974
Зміни операційних активів та зобов'язань		
<i>(Збільшення)/зменшення операційних активів:</i>		
Мінімальний резервний депозит у Національному банку України	(302,144)	(411,830)
Кошти в банках	62,309	543,040
Кредити, надані клієнтам	(7,865,647)	(5,714,719)
Інші активи	(36,385)	(34,557)
Збільшення операційних зобов'язань:		
Кошти банків та інших фінансових установ	5,266,591	4,859,478
Рахунки клієнтів	546,003	1,053,142
Інші зобов'язання	7,495	14,256
(Вибуття)/надходження грошових коштів від операційної діяльності до оподаткування	(881,787)	915,784
Податок на прибуток сплачений	(188,501)	(138,255)
Чисте (вибуття)/надходження грошових коштів від операційної діяльності	(1,070,288)	777,529
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:		
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(276,554)	(250,627)
Надходження від реалізації основних засобів та нематеріальних активів	782	4,033
Придбання інвестицій, наявних для продажу	(60,600)	(421,477)
Надходження від реалізації інвестицій, наявних для продажу	287,973	32,816
Інвестиції в асоційовану компанію	(3,506)	—
Чисте вибуття грошових коштів від інвестиційної діяльності	(51,905)	(635,255)
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:		
Збільшення акціонерного капіталу за рахунок простих акцій	861,369	394,382
Надходження від/(погашення) субординованого боргу	703,630	(10,051)
Чисте надходження грошових коштів від фінансової діяльності	1,564,999	384,331
ЧИСТЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ	442,806	526,605
Вплив змін курсів обміну валют на грошові кошти та їх еквіваленти	316,341	(9,228)
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХНІ ЕКВІВАЛЕНТИ, на початок року	10 1,231,629	714,252
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХНІ ЕКВІВАЛЕНТИ, на кінець року	10 1,990,776	1,231,629

Від імені Правління:

Дмитро Зінков
Голова Правління
21 квітня 2009 року

Міклош Беб'як
Заступник фінансового директора
21 квітня 2009 року

Примітки на сторінках 59-99 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „ОТП БАНК” ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2008 РОКУ

(в тисячах українських гривень)

1. ОРГАНІЗАЦІЯ

Закрите акціонерне товариство „ОТП Банк” (надалі – „Банк”) було засноване 2 березня 1998 року як дочірнє підприємство Групи „Raiffeisen Zentralbank Österreich Group” (Австрія). У 2006 році Банк був придбаний „ОТП Банк Плс.” (Угорщина). Операція придбання була офіційно затверджена Національним банком України („НБУ”) у жовтні 2006 року. Діяльність Банку регулюється НБУ та здійснюється відповідно до ліцензії номер 191. Основна діяльність Банку включає надання кредитів та гарантій, залучення депозитів від юридичних та фізичних осіб, здійснення комерційної діяльності, операцій з цінними паперами та іноземною валютою.

Юридична адреса Банку: Україна, 01033 м. Київ, вул. Жилианська, 43.

Станом на 31 грудня 2008 року Банк здійснював свою діяльність через головний офіс, розташований у Києві, та 203 регіональні філії та 26 відділень в Україні. Станом на 31 грудня 2007 року Банк здійснював свою діяльність через головний офіс та 123 регіональні філії та 35 відділень.

Банк є материнською компанією банківської групи (надалі – „Група”), яка складається із таких підприємств:

Назва	Країна здійснення операційної діяльності	Відсоток частки/відсоток акцій, що беруть участь у голосуванні (%)		Вид діяльності
		2008	2007	
ТОВ „ОТП Лізинг” (дочірнє підприємство)	Україна	100%	—	Фінансова оренда
ТОВ „Адміністратор пенсійного фонду” (асоційована компанія)	Україна	49%	—	Адміністратор пенсійного фонду

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років такі акціонери володіли випущеними акціями Банку:

Акціонер	31 грудня 2008 року, %	31 грудня 2007 року, %
„ОТП Банк Плс.” (Угорщина)	100%	100%
Всього	100%	100%

Ця консолідована фінансова звітність була затверджена до випуску Правлінням Банку

21 квітня 2009 року.

2. ОСНОВА ПРЕДСТАВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Основа бухгалтерського обліку

Ця консолідована фінансова звітність Групи була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі „МСФЗ”), прийнятих Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (надалі – „РМСБО”), та тлумачень, випущених Комітетом з тлумачень Міжнародної фінансової звітності (надалі – „КТМФЗ”).

Консолідована фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше. Ця консолідована фінансова звітність підготовлена за методом історичної вартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю певних фінансових інструментів відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 39 „Фінансові інструменти: визнання та оцінка” (надалі – „МСБО 39”).

Група веде свій бухгалтерський облік у згідно з українським законодавством. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена на основі бухгалтерських записів, які ведуться згідно з українськими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку („П(с)БО”), та містить коригування, необхідні для складання такої звітності згідно з МСФЗ. Ці коригування включають певні коригування оцінки та зміни класифікації з метою відображення економічної сутності відповідних операцій, включаючи зміну класифікації певних активів та зобов'язань, доходів та витрат у відповідних статтях консолідованої фінансової звітності.

Функціональна валюта

Статті фінансової звітності кожного підприємства, яке входить до складу Групи представлені у валюті, яка найкращим чином відображає економічну сутність відповідних подій та обставин, які стосуються даного підприємства (надалі – „функціональна валюта”). Функціональною валютою цієї консолідованої фінансової звітності є українська гривня.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Основа консолідації

Ця консолідована фінансова звітність включає фінансову звітність Банку та підприємства, яке контролюється Банком (його дочірнє підприємство), яка готується до 31 грудня кожного року. Контроль досягається тоді, коли керівництво Банку має повноваження керувати фінансовою та операційною політикою об'єкту інвестицій з метою отримання вигід від його діяльності.

У разі необхідності у фінансову звітність дочірнього підприємства вносяться коригування з метою приведення його облікової політики у відповідність із політикою, прийнятою Групою.

При підготовці консолідованої фінансової звітності усі суттєві залишки за розрахунками та операціями всередині Групи, а також доходи та витрати, що виникли в результаті цих операцій, виключаються.

Інвестиції в асоційовану компанію

Асоційована компанія – це підприємство, на яке Група може здійснювати істотний вплив, але яке не є ні дочірнім, ні спільним підприємством.

Результати діяльності, а також активи та зобов'язання асоційованої компанії включені до цієї консолідованої фінансової звітності з використанням методу обліку за участю в капіталі.

Інвестиції в асоційовану компанію відображаються у консолідованому балансі за собівартістю скоригованою на зміну частки Групи в чистих активах асоційованої компанії після придбання, за вирахуванням будь-якого знецінення вартості інвестиції.

У випадках коли компанія Групи здійснює операції з асоційованою компанією Групи, прибутки та збитки вилучаються пропорційно частці Групи у відповідній асоційованій компанії.

Визнання та оцінка фінансових інструментів

Група визнає фінансові активи та зобов'язання у своєму консолідованому балансі тоді, коли вона стає стороною контрактних зобов'язань стосовно даного інструменту. Операції зі звичайного придбання та реалізації фінансових активів та зобов'язань визнаються з використанням обліку за датою розрахунку.

Фінансові активи та зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю плюс, у випадку якщо фінансовий актив чи фінансове зобов'язання визнаються не за справедливою вартістю через прибуток або збиток, понесені витрати на проведення операції, які безпосередньо стосуються придбання або випуску даного фінансового активу або фінансового зобов'язання. Облікова політика для наступної переоцінки даних статей розкривається нижче у відповідних розділах облікової політики.

Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти та їхні еквіваленти включають готівку в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у Національному банку України з первісним строком погашення до 90 днів, кошти, розміщені в банках країн, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку („ОЕСР”), за винятком гарантійних депозитів для операцій з пластиковими картками та деномінованими у гривні державними цінними паперами, які відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збиток і які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом короткого терміну. При складанні звітів про рух грошових коштів сума обов'язкового мінімального резерву, який депонується у Національному банку України, не включається до еквівалентів грошових коштів через існуючі обмеження щодо його використання.

Кошти в банках

У процесі своєї звичайної діяльності Група надає кошти та розміщує депозити в інших банках на різні строки. Позики та кошти, надані банкам з фіксованими термінами погашення, згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки процента. Позики та кошти, які не мають фіксованих термінів погашення, обліковуються за амортизованою вартістю відповідно до очікуваних дат погашення таких активів. Суми заборгованості від кредитних установ обліковуються за вирахуванням будь-якого резерву на покриття збитків від знецінення, якщо є.

Кредити, надані клієнтам

Кредити, надані клієнтам, являють собою фінансові активи, які не є похідними фінансовими інструментами, з фіксованими або визначеними платежами, що не котируються на активному ринку, за виключенням активів які класифікуються як інші категорії фінансових активів.

Кредити, надані Групою, первісно визнаються за справедливою вартістю з урахуванням відповідних витрат на проведення операції. У випадку коли справедлива вартість наданої компенсації відрізняється від справедливої вартості кредиту, наприклад, якщо кредит наданий за ставкою, нижчою за ринкову, різниця між справедливою вартістю наданої компенсації та справедливою вартістю кредиту визнається у складі консолідованого звіту про фінансові результати.

У подальшому кредити відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної ставки процента. Кредити, надані клієнтам, відображаються за вирахуванням будь-якого резерву на покриття збитків від знецінення.

Списання кредитів

Кредити списуються за рахунок резерву на покриття збитків від знецінення у випадку неможливості їх повернення, включаючи випадки вилучення забезпечення за неплатежі. Кредити списуються після того, як керівництво використало усі наявні у нього можливості для повернення суми заборгованості перед Групою, та після того, як Група реалізувала все заставне майно, яке є у неї в наявності, і суд прийняв відповідне рішення.

Подальше відшкодування раніше списаних сум відображається у складі інших доходів.

Резерви на покриття збитків від знецінення

Фінансові активи, які відображаються за амортизованою вартістю

Група обліковує збитки від знецінення фінансових активів, коли існує об'єктивне свідчення того, що фінансовий актив або група фінансових активів знецінились. Збитки від знецінення фінансових активів, які відображаються за амортизованою вартістю, визначаються як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, включаючи суми очікуваного відшкодування від заставного майна та гарантій, які дисконтвані за первісною ефективною ставкою процента для фінансового активу. Якщо у подальшому періоді сума збитку від знецінення зменшується, і це зменшення можна об'єктивно віднести до події, яка відбувається після визнання знецінення, то раніше визнаний збиток від знецінення сторнується.

Для фінансових активів, які відображаються за собівартістю, збитки від знецінення визначаються як різниця між балансовою вартістю фінансового активу і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованих за поточною ринковою ставкою прибутку для аналогічного фінансового активу. Такі збитки від знецінення не сторнуються.

Фінансові активи, наявні для продажу

У випадку коли існують об'єктивні свідчення знецінення фінансових активів, наявних для продажу, накопичений збиток від знецінення, який раніше був визнаний у складі капіталу, вилучається зі складу капіталу та визнається у консолідованому звіті про фінансові результати за період. Сторнування таких збитків від знецінення боргових інструментів, які об'єктивно відносяться до подій, які відбуваються після знецінення, визнається у складі консолідованого звіту про фінансові результати за період. Сторнування таких збитків від знецінення інструментів капіталу не визнається у складі консолідованого звіту про фінансові результати.

Визначення суми збитків від знецінення відбувається на основі аналізу ризику фінансових активів та відображає суму, яка, на думку керівництва, достатня для покриття понесених збитків. Резерви створюються в результаті індивідуальної оцінки ризику фінансових активів, які окремо являють собою суттєві суми, та індивідуальної або групової оцінки фінансових активів, суми яких окремо не є суттєвими.

Зміна розміру збитків від знецінення відображається у консолідованому звіті про фінансові результати, а загальна сума збитків від знецінення вираховується із суми активів, відображеної у консолідованому балансі. Фактори, які Група враховує при визначенні того, чи є у неї об'єктивні свідчення понесення збитку від знецінення, включають інформацію про ліквідність дебіторів або емітентів, їхню платоспроможність, операційний та фінансовий ризик, рівні та тенденції непогашення у строк за аналогічними фінансовими активами, загальнодержавні та

місцеві економічні тенденції та умови, а також справедливу вартість забезпечення та гарантій. Ці та інші фактори, окремо або разом, надають об'єктивні свідчення того, що збиток від знецінення фінансового активу або групи фінансових активів був понесений.

Група обліковує збитки від знецінення фінансових активів за амортизованою вартістю з використанням рахунку резерву, а фінансові активи, які оцінюються за собівартістю, шляхом прямого списання.

Необхідно розуміти, що оцінка збитків від знецінення визначається із урахуванням професійного судження. Хоча залишається ймовірність того, що у певний період Група може зазнати збитків, розмір яких буде значним у відношенні до резерву на покриття збитків від знецінення, на думку керівництва, резерв на покриття збитків від знецінення є достатнім для того, щоб покрити можливі збитки від ризикових активів.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Відображення фінансового активу (або, якщо доцільно, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) припиняється, коли закінчився строк дії прав на отримання потоків грошових коштів від даного активу.

Визнання фінансового активу припиняється, коли він був переданий, та передача відповідає умовам для припинення такого визнання. Передача активу вимагає, щоб Група або: (а) передала права за договором на отримання потоків грошових коштів від активу; або (б) зберегла права на отримання потоків грошових коштів від активу, але взяла на себе контрактне зобов'язання виплатити ці грошові потоки третій стороні. Після передачі активу Група здійснює повторну оцінку ступеню збережених ризиків та винагород від переданого активу. У випадку якщо усі істотні ризики та винагороди були збережені, актив залишається на балансі.

Якщо усі істотні ризики та винагороди були передані, визнання даного активу припиняється. У випадку коли усі істотні ризики та винагороди не збереглися і не були передані, Група здійснює оцінку того, чи зберегла вона контроль над активом. Якщо Група не зберегла контроль над активом, його визнання припиняється. Коли Група зберегла контроль над активом, він продовжує визнаватися в мірі її участі.

Фінансові зобов'язання

Фінансове зобов'язання перестає визнаватися тоді, коли воно виконане, анульоване або закінчився строк його дії.

У випадку коли існує фінансове зобов'язання замінюється іншим від того самого кредитора на істотно інших умовах або умови існуючого зобов'язання істотно змінюються, така заміна або модифікація трактується як припинення визнання первісного зобов'язання та визнання нового зобов'язання, а різниця відповідної балансової вартості визнається у складі консолідованого звіту про фінансові результати.

Фінансова оренда

За умовами фінансової оренди (лізинг) усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активом, переходять орендарю, при цьому право власності на об'єкт оренди може як перейти орендарю, так і залишитись у орендодавця. Оренда класифікується як фінансова у випадку коли:

- За умовами оренди володіння активом передається орендарю в кінці строку оренди;

- Орендар має можливість придбати актив за ціною, яка, як очікується, буде значно нижчою за справедливу вартість на дату реалізації цієї можливості, і на початку строку оренди існує обґрунтована впевненість в тому, що така можливість буде реалізована;
- Строк оренди становить більшу частину строку корисного використання активу, навіть у випадку коли право власності не передається;
- На початок строку оренди теперішня вартість мінімальних орендних платежів дорівнює принаймні всій справедливій вартості орендованого активу; та
- Орендовані активи належать до таких спеціалізованих активів, що лише орендар може використати їх, не здійснюючи значних модифікацій.

Група як орендодавець

Група як орендодавець відображає фінансову оренду як кредити та первісно оцінює їх у сумі, яка дорівнює сумі чистої інвестиції в оренду. У подальшому визнання фінансового доходу базується на періодичній ставці доходності за чистими інвестиціями Групи у фінансову оренду.

Перед початком оренди основні засоби, придбані для майбутньої передачі у фінансову оренду, визнаються у консолідованій фінансовій звітності як основні засоби, придбані для передачі у фінансову оренду, за собівартістю.

Група як орендар

На початок строку оренди Група як орендар відображає фінансову оренду як активи та зобов'язання у консолідованому балансі у сумі, яка дорівнює справедливій вартості орендованого майна або, якщо така сума нижча теперішньої вартості мінімальних орендних платежів, при чому кожна з таких сум визначається на початку строку оренди. У подальшому мінімальні орендні платежі розподіляються між сумою відповідних фінансових витрат та сумою, що відноситься до зменшення заборгованості. Сума фінансових витрат відноситься до кожного періоду протягом терміну фінансової оренди таким чином, щоб забезпечити постійну норму доходності зобов'язань за фінансовою орендою. Умовні платежі за орендою відображаються як витрати у тому періоді, у якому вони понесені. Амортизація орендованого майна нараховується у відповідності із політикою щодо нарахування амортизації, яка застосовується до основних засобів, які знаходяться у власності Групи.

Інвестиції, наявні для продажу

Інвестиції, наявні для продажу, являють собою інвестиції в боргові цінні папери та акції, які передбачається утримувати протягом невизначеного періоду часу. Такі цінні папери первісно відображаються за справедливою вартістю. У подальшому цінні папери оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням результату переоцінки безпосередньо до капіталу до тих пір, доки вони не будуть реалізовані, коли прибуток/збиток, раніше відображений у капіталі, знову буде відображений у консолідованому звіті про фінансові результати, за виключенням збитків від знецінення, прибутків або збитків від операцій з іноземною валютою та процентних доходів, нарахованих з використанням методу ефективної ставки процента, які визнаються безпосередньо у консолідованому звіті про фінансові результати. Для визначення справедливої вартості інвестицій Групи, наявних для продажу, Група використовує ринкові котирування. Якщо активний ринок для таких інвестицій відсутній, Група визначає справедливу вартість, використовуючи метод оцінки. Методи оцінки включають використання останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, посилення на поточну справедливу вартість іншого, практично ідентичного інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків та інші відповідні методи. У разі наявності методу оцінки, який зазвичай використовують учасники ринку для визначення ціни даного інструменту, та коли існують підтвердження, що цей метод забезпечує достовірне визначення цін, одержаних при фактичному проведенні ринкових опе-

рацій, Група застосовує цей метод. Отримані дивіденди включаються до складу доходів у консолідованому звіті про фінансові результати.

Боргові цінні папери та акції, які не котируються на ринку, відображаються за амортизованою вартістю та собівартістю, відповідно, за вирахуванням збитків від знецінення, якщо такі є, окрім випадків коли їхню справедливую вартість можна визначити достовірно.

Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи, придбані після 1 січня 2001 року, відображаються за історичною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого визнаного збитку від знецінення. Основні засоби та нематеріальні активи, придбані до

1 січня 2001 року, відображаються за історичною вартістю із коригуваннями на інфляцію, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого визнаного збитку від знецінення.

Сума амортизації нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом їхнього очікуваного строку корисного використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу за такими встановленими річними ставками:

Будівлі та інша нерухомість	1—5%
Транспортні засоби	16.7%
Меблі та обладнання	7—35%
Нематеріальні активи	17—25%

Покращення орендованого майна амортизується протягом строку дії оренди або терміну корисного використання відповідного орендованого активу, в залежності від того який з них коротший. Витрати на ремонт та відновлення активів нараховуються у тому періоді, в якому вони понесені, та включаються до статті операційних витрат, якщо вони не підлягають капіталізації.

Балансова вартість основних засобів та нематеріальних активів переглядається на кожну дату балансу з метою визначення можливого перевищення балансової вартості над вартістю відшкодування. Якщо балансова вартість активів перевищує очікувану вартість відшкодування, вона знижується до вартості відшкодування.

Сума відшкодування являє собою більшу з двох величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості при використанні. У випадку коли балансова вартість перевищує очікувану суму відшкодування, вартість активів списується до їхньої суми відшкодування. Знецінення визнається у відповідному періоді та включається до статті операційних витрат. Після визнання збитку від знецінення амортизація основних засобів та нематеріальних активів систематично коригується в майбутніх періодах з метою врахування переглянутої балансової вартості активів, за вирахуванням їхньої ліквідаційної вартості (якщо така існує), протягом залишку терміну їхнього корисного використання.

Оподаткування

Витрати з податку на прибуток представляють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків.

Поточні витрати з податку на прибуток залежать від оподаткованого прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від чистого прибутку, відображеного у консолідованому звіті про фінансові результати, оскільки не включає статей доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на валові витрати у інші роки, а також виключає статті, які ніколи не оподатко-

вуються і не відносяться на валові витрати. Витрати Групи за поточними податками розраховуються з використанням податкових ставок, які діяли протягом звітного періоду.

Відстрочений податок на прибуток – це податок, який, як очікується, повинен бути сплачений або відшкодований за різницями між балансовою вартістю активів та зобов'язань у консолідованій фінансовій звітності та відповідною базою оподаткування, яка використовується при розрахунках оподаткованого прибутку, та обліковується за методом балансових зобов'язань. Відстрочені податкові зобов'язання, як правило, визнаються по відношенню до всіх оподатковуваних тимчасових різниць, а відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням ймовірності наявності в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути реалізовані тимчасові різниці, які відносяться на валові витрати. Такі активи і зобов'язання не визнаються, якщо тимчасові різниці виникають у результаті гудвілу або внаслідок первісного визнання (крім випадків об'єднання компаній) інших активів та зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір податкового чи бухгалтерського прибутку.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються з урахуванням оподатковуваних тимчасових різниць, які виникають за інвестиціями у дочірнє підприємство та асоційовану компанію, окрім випадків коли Група може контролювати строки сторнування тимчасових різниць та існує ймовірність того, що ці тимчасові різниці не будуть сторновані у найближчому майбутньому.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату балансу та зменшується у тій мірі, в якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподатковуваний прибуток, якого буде достатньо для повного або часткового відшкодування такого активу.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися у періоді реалізації відповідних активів або погашення зобов'язань. Відстрочений податок визнається у консолідованому звіті про фінансові результати, крім тих випадків коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей капіталу, при цьому відстрочений податок також визнається у складі капіталу.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток взаємно заліковуються та відображаються на балансі як підсумкова різниця, коли:

- Група має юридично закріплене право погасити поточні податкові активи з податку на прибуток за рахунок поточних податкових зобов'язань; та
- Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток відносяться до податку на прибуток, який стягується одним і тим самим податковим органом з одного і того самого податкового суб'єкту.

В Україні також існують інші податки, якими обкладається діяльність Групи. Ці податки включені як компонент операційних витрат у консолідованому звіті про фінансові результати.

Кредити та кошти, отримані від банків та інших фінансових установ, рахунки клієнтів та субординований борг отриманий

Кредити та кошти, отримані від банків та інших фінансових установ, рахунки клієнтів та субординований борг первісно визнаються за справедливою вартістю. У подальшому суми таких зобов'язань відображаються за амортизованою вартістю, а будь-яка різниця між чистими надходженнями та вартістю погашення визнається у консолідованому звіті про фінансові результати протягом періоду дії відповідних запозичень із використанням методу ефективної ставки процента.

Резерви

Резерви визнаються, коли Група має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій, і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, котрі втілюють у собі певні економічні вигоди; розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити.

Видані фінансові гарантії та акредитиви

Видані Групою фінансові гарантії та акредитиви являють собою забезпечення кредитних операцій, які передбачають здійснення виплат в якості компенсації збитку, що виникає у випадку неспроможності дебітора виконати свої зобов'язання за вихідними або модифікованими умовами боргового інструменту. Такі видані фінансові гарантії та акредитиви спочатку визнаються за справедливою вартістю. У подальшому вони оцінюються за вартістю, більшою за: а) суму, визнану в якості забезпечення згідно з МСБО 37 „Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи”, або б) первісно визнану суму за вирахуванням (якщо це прийнятно) накопиченої амортизації доходів майбутніх періодів у вигляді премії, отриманої за виданими фінансовими гарантіями або акредитивами в залежності від того, яка із вказаних сум є більшою.

Умовні зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються у консолідованому балансі, але розкриваються у примітках до консолідованої фінансової звітності, за виключенням випадків коли ймовірність відтоку ресурсів у результаті погашення є незначною. Умовний актив не визнається у консолідованому балансі, але розкривається у примітках до консолідованої фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигод.

Акціонерний капітал та емісійний дохід

Внески до акціонерного капіталу визнаються за собівартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від реалізації власних акцій відносяться до емісійного доходу.

Дивіденди від простих акцій визнаються у складі капіталу як зменшення капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені. Згідно з Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 10 „Події після дати балансу” („МСБО 10”) дивіденди, які були оголошені після дати балансу, вважаються подією після звітної дати та розкриваються відповідно.

Пенсії та пенсійні зобов'язання

Згідно із вимогами законодавства України державна пенсійна система передбачає розрахунок поточних виплат роботодавцем як відповідний процент від поточної загальної суми виплат працівникам. Такі витрати відображаються у періоді, в якому була зароблена відповідна заробітна плата. Після виходу працівників на пенсію усі виплати працівникам здійснюються із Фонду соціального захисту. Група не має жодних пенсійних зобов'язань щодо нарахування пенсій, окрім вищенаведених внесків у державну пенсійну систему України. Окрім того, Група не має жодних зобов'язань за виплатами після звільнення працівників або інших істотних виплат, які потребують нарахування.

Процентні доходи та витрати

Процентні доходи та витрати визнаються за методом нарахування з використанням ефективної ставки процента. Метод ефективної ставки процента – це метод визначення амортизованої вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів або фінансових зобов'язань) та розподілення процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду. Ефективна ставка процента – це ставка, яка забезпечує точне списан-

ня вартості очікуваних майбутніх грошових виплат або надходжень протягом очікуваного строку використання фінансового інструмента або, якщо доцільно, протягом коротшого періоду, до чистої балансової вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання.

При списанні (частковому списанні) фінансового активу або групи аналогічних фінансових активів у результаті виникнення збитку від знецінення процентні доходи у подальшому визнаються з використанням процентної ставки, яка використовувалася для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою визначення збитку від знецінення.

Комісійні доходи та витрати

Комісії за надання кредиту разом із відповідними прямими витратами переносяться на майбутні періоди і визнаються як коригування ефективної ставки процента за кредитом. Комісії за обслуговування кредиту визнаються як дохід після надання таких послуг. Усі інші комісії визнаються після надання відповідних послуг.

Операції з іноземною валютою

Консолідована фінансова звітність Групи представлена в українській гривні, валюті основного економічного середовища, в якому веде свою операційну діяльність Група (її функціональній валюті). Монетарні активи та зобов'язання, виражені у валютах, які відрізняються від функціональної валюти підприємства (іноземних валютах), перераховуються в українську гривню за відповідними курсами обміну валют, які діють на дату балансу. Операції в іноземній валюті обліковуються за офіційними курсами обміну валют на дату проведення відповідної операції. Прибутки та збитки, які виникають у результаті такого перерахування, включаються до складу чистого прибутку (збитку) від операцій з іноземною валютою.

Курси обміну валют

Група використовувала такі курси обміну валют на кінець року під час підготовки цієї консолідованої фінансової звітності:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Гривня/долар США	7.70000	5.05000
Гривня/євро	10.85546	7.41946

Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, а в консолідованому балансі відображається згорнутий залишок, якщо Група має юридично закріплене право здійснювати залік визнаних сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та одночасно погасити зобов'язання. При обліку передачі фінансового активу, який не веде до припинення визнання такого активу, Група не згортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

Сфери істотних суджень керівництва та джерела невизначеності оцінки

При підготовці консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ від керівництва Групи вимагається робити оцінки та припущення, які впливають на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на дату балансу, а також відображених у звітності сум доходів і витрат протягом звітного періоду. Керівництво здійснює свої оцінки та приймає професійні судження на постійній основі. Оцінки та судження керівництва ґрунтуються на історичному досвіді та різних інших факторах, які, на їхню думку, є зваженими в даних обставинах.

Незважаючи на те, що оцінки базуються на інформації, яка є у керівництва щодо поточних подій та обставин, фактичні результати можуть відрізнятися від даних оцінок в залежності від різ-

них припущень або умов. Наступні оцінки та судження вважаються найбільш важливими для відображення фінансового стану Групи:

Резерв на покриття збитків від знецінення кредитів

Група здійснює регулярний аналіз наданих кредитів з метою їхньої оцінки на предмет знецінення. Група вважає, що облікові оцінки, які пов'язані з резервом на покриття збитків від знецінення кредитів, є основним джерелом невизначеності оцінки, оскільки (а) їм властиві зміни час від часу, тому що припущення щодо потенційних збитків, пов'язаних зі знеціненими кредитами, базуються на останній якості кредитного портфеля та (б) будь-яка істотна різниця між очікуваними та фактичними збитками Групи вимагатиме від Групи відображення резервів, які можуть мати суттєвий вплив на її консолідовану звітність у майбутні періоди.

Група використовує професійні судження керівництва для оцінки будь-якого збитку від знецінення кредитів у випадках, коли позичальник має фінансові труднощі та в разі наявності у керівництва недостатньої кількості історичних або макроекономічних даних, пов'язаних з аналогічними позичальниками, або прогнозних даних, пов'язаних із бізнесом позичальника. Подібним чином Група здійснює оцінку змін майбутніх потоків грошових коштів на основі минулих показників діяльності, минулої поведінки клієнта, даних, які піддаються спостереженню, та прогнозів, які вказують на несприятливі зміни у платіжному статусі позичальників в групі, а також загальнодержавних або місцевих економічних умовах, які призводять до невиконання зобов'язань щодо активів в даній групі. Керівництво використовує оцінки на основі історичного досвіду збитків щодо активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, які є аналогічними для групи кредитів. Група використовує професійні судження керівництва для коригування спостережних даних для групи кредитів, щоб відобразити точні обставини, які не знайшли відображення у історичних даних.

Група створила внутрішню рейтингову систему для аналізу кредитного ризику, якою управляє, здійснює моніторинг та вносить коригування Відділ з управління ризиками. Для процесу оцінки знецінення усім корпоративним клієнтам присвоюється рейтинг за шкалою від 1 (надзвичайно сильна кредитна позиція) до 5 (дефолт, невиконання зобов'язань) із рівнями по 0.5 балів. Для кожного показника рейтингу була розрахована вірогідність досягнення рівня дефолту. Група використала рівні дефолту, опубліковані рейтинговим агентством „Standard & Poor's”, як основу для розробки своїх внутрішніх рейтингів. У 2008 році керівництво переглянуло використані рівні дефолту з метою встановлення відповідності середньої вірогідності настання дефолту для її портфеля зі світовим рівнем дефолту за спекулятивною шкалою, опублікованим агентством „Standard & Poor's”.

Суми резервів на покриття збитків від знецінення фінансових активів у консолідованій фінансовій звітності визначались на основі існуючих економічних та політичних умов. Група не може передбачити напевне, які зміни в умовах відбудуться в Україні і який вплив такі зміни можуть мати на достатність сум резервів на покриття збитків від знецінення фінансових активів у майбутніх періодах.

Фінансові інструменти, наявні для продажу

Фінансові інструменти, наявні для продажу, відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість таких фінансових інструментів представляє собою очікувану суму, за яку інструмент можна обміняти у операції між зацікавленими сторонами, окрім примусового або ліквідаційного продажу. За умови існування ринкової ціни котирування для такого інструменту, справедлива вартість розраховується на основі ринкової ціни. У випадку коли параметри оцінки неможливо спостерігати на ринку або їх не можна отримати із ринкових цін, які піддають-

ся спостереженню, справедливу вартість отримують шляхом аналізу інших ринкових даних, які піддаються спостереженню та стосуються кожного продукту, а також моделей ціноутворення, які використовують математичну методологію на основі загальноприйнятих фінансових теорій. Моделі ціноутворення враховують умови договорів за цінними паперами, а також сформовані на ринку параметри оцінки, такі як процентні ставки, волатильності, курси обміну валют та кредитний рейтинг контрагента. У випадку, коли сформовані на ринку параметри оцінки неможливо спостерігати, керівництво приймає судження на основі своєї найкращої оцінки даного параметру для того, щоб визначити достатнє відображення того, яку ціну ринок би визначив для цього інструменту. У процесі реалізації цього судження використовується велике розмаїття інструментів, включаючи попередньо отримані дані, та історичні дані. Найкращим свідченням справедливої вартості фінансового інструменту при первісному визнанні є ціна угоди, якщо не існує інша сума, яка свідчить про ринкові дані, які піддаються спостереженню.

Група вважає, що облікові оцінки, пов'язані з оцінкою фінансових інструментів в умовах відсутності ринкових цін, які формуються на активному ринку, є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що: (i) їй властива висока мінливість від періоду до періоду, оскільки вимагає від керівництва робити припущення щодо процентних ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, коригувань оцінки та особливих характеристик операції та (ii) вплив того, що визнання зміни оцінок, який вони матимуть на активи, відображені у консолідованому балансі, а також фінансові результати діяльності, може бути суттєвим.

Якби керівництво використовувало різні припущення стосовно процентних ставок, мінливості, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента та коригування оцінки, більша або менша зміна оцінки фінансового інструменту (за умови відсутності ринкових цін, сформованих на активному ринку) може привести до ситуації, коли вона матиме істотний вплив на консолідовані фінансові результати діяльності Групи.

Відстрочені податкові активи

Відстрочені податкові активи визнаються для всіх тимчасових різниць, які відносяться на валові витрати, у тій мірі, в якій існує вірогідність отримання оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна реалізувати ці тимчасові різниці, які відносяться на валові витрати. Оцінка вірогідності базується на прогнозі керівництва щодо майбутнього оподаткованого прибутку та доповнюється суб'єктивними судженнями керівництва Групи.

Резерви на покриття збитків від фінансових гарантій та інших умовних зобов'язань

Резерви на покриття збитків від фінансових гарантій та інших умовних зобов'язань оцінюються у відповідності з МСБО 37 „Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи”, який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

Прийняття нових стандартів

У поточному році Група прийняла до застосування усі нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були затверджені РМСБО та КТМФЗ, і які стосуються її операційної діяльності та вступили в силу у відношенні до облікових періодів, які закінчилися 31 грудня 2008 року. Прийняття цих нових та переглянутих стандартів та тлумачень не призвело до істотних змін в обліковій політиці Групи, які могли б вплинути на суми, відображені у поточному або в попередні роки.

13 жовтня 2008 року РМСБО прийняла поправки до МСБО 39 „Фінансові інструменти: визнання та оцінка” та МСФЗ 7 „Фінансові інструменти: розкриття інформації” під заголовком „Зміна класифікації фінансових активів”, які дозволяють здійснювати певні зміни класифікації непохідних фінансових активів (крім тих, які обліковуються за справедливою вартістю, з відобра-

женням переоцінки через прибуток або збиток при первісному визнанні опціонів за справедливою вартістю) із категорії активів за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у звіті про фінансові результати, і також дозволяють змінювати класифікацію фінансових активів із категорії наявних для продажу у категорію кредитів та дебіторської заборгованості за певних обставин. Поправки до МСФЗ 7 запроваджують вимогу щодо додаткового розкриття інформації, якщо підприємство змінило класифікацію своїх фінансових активів згідно з поправками до МСБО 39. Поправки вступають в силу з 13 жовтня 2008 року і, за певних обставин, можуть застосовуватись ретроспективно з 1 липня 2008 року. Група прийняла рішення не застосовувати поправки до МСБО 39 та МСФЗ 7 ретроспективно.

На дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності, окрім стандартів та тлумачень, прийнятих Групою до застосування раніше набуття ними чинності, такі стандарти та тлумачення були випущені, але ще не вступили в силу.

У грудні 2006 року РМСБО прийняла МСФЗ 8 „Операційні сегменти“. Цей стандарт заміняє МСБО 14 „Звітність за сегментами“ для облікових періодів, які починаються з або після 1 січня 2009 року. МСФЗ 8 вимагає, щоб сегментний аналіз, який відображається у звітності підприємства, базувався на інформації, якою користується керівництво.

6 вересня 2006 року РМСБО прийняла поправку до МСБО 1, який змінює спосіб представлення змін у капіталі, не пов'язаних з власниками згідно з МСФЗ. Поправка до МСБО 1 вступає в силу для періодів, які починаються з або після 1 січня 2009 року.

У березні 2007 року РМСБО випустила переглянутий МСБО 23 „Витрати за позиками“. Основною зміною є видалення варіанту щодо негайного визнання витрат за позиками, які стосуються активів, для підготовки до використання або продажу яких потрібен істотний період часу. Від підприємства, відповідно, вимагається капіталізувати витрати за позиками як частину собівартості такого активу. Стандарт застосовується до витрат за позиками, які стосуються кваліфікованих активів, дата початку капіталізації для яких настає з або після 1 січня 2009 року.

У 2008 році до МСБО 27 „Консолідовані та окремі фінансові звіти“ була внесена поправка щодо другого етапу проекту об'єднання підприємств. Цей етап проекту був застосований спільно з Радою зі стандартів фінансового обліку США („РСФО“). Поправки, головним чином, стосувалися обліку неконтрольованих часток та втрати контролю над дочірнім підприємством. Рада завершила другий етап проекту тим, що РМСБО випустила поправки до МСБО 27, а РСФО прийняла Положення про стандарт фінансової звітності 160 „Неконтрольовані частки у консолідованій фінансовій звітності“, а також разом, відповідно, переглянутий МСФЗ 3 „Об'єднання підприємств“ та Положення про стандарт фінансової звітності 141 (переглянуте у 2007 році) „Об'єднання підприємств“. Стандарт із поправками повинен застосовуватись для річних періодів, які починаються з або після 1 липня 2009 року. Дозволяється дострокове застосування стандарту. Однак, підприємство не повинно застосовувати ці поправки для річних періодів, які починаються до 1 липня 2009 року, якщо воно не застосовує МСФЗ 3 (переглянутий у 2008 році).

10 січня 2008 року РМСБО прийняла поправку до МСФЗ 3 „Об'єднання підприємств“, яка прояснює та змінює певні елементи обліку операцій об'єднання підприємств, включаючи умовну винагороду, поетапне придбання та нематеріальні активів, а також розширює сферу застосування цього стандарту. Поправка до МСФЗ 3 вступає в силу для періодів, які починаються з або після 1 січня 2009 року.

На думку керівництва Групи, нові стандарти та тлумачення прийняті, але які ще не вступили в силу, не матимуть істотного фінансового впливу на консолідовану фінансову звітність Групи.

4. ЧИСТИЙ ПРОЦЕНТНИЙ ДОХІД

Чистий процентний дохід представлений таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2008 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2007 року
Процентні доходи		
Процентні доходи за активами, відображеними за амортизованою вартістю:		
Процентні доходи за активами, списаними в результаті збитку від знецінення на основі індивідуальної оцінки	521,628	40,505
Процентні доходи за активами, списаними в результаті збитку від знецінення на основі групової оцінки	2,189,124	1,498,271
Всього процентних доходів	2,710,752	1,538,776
Процентні доходи за активами, відображеними за амортизованою вартістю, включають:		
Процентні доходи за кредитами, наданими клієнтам	2,609,191	1,497,805
Процентні доходи за інвестиціями, наявними для продажу	61,805	33,105
Процентні доходи за кредитами та коштами, наданими банкам	39,756	7,866
Всього процентних доходів за активами, відображеними за амортизованою вартістю	2,710,752	1,538,776
Процентні витрати		
Процентні витрати за депозитами, отриманими від банків та інших фінансових установ	(814,589)	(508,949)
Процентні витрати за рахунками клієнтів	(368,394)	(206,434)
Процентні витрати за субординованим боргом	(31,821)	(14,294)
Всього процентних витрат	(1,214,804)	(729,677)
Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти	1,495,948	809,099

5. РЕЗЕРВ НА ПОКРИТТЯ ЗБИТКІВ ВІД ЗНЕЦІНЕННЯ, ІНШІ РЕЗЕРВИ

Інформація про рух резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти, була представлена таким чином:

	Кредити, надані клієнтам
31 грудня 2006 року	144,096
Відшкодування резерву	(899)
31 грудня 2007 року	143,197
Формування резерву	833,090
31 грудня 2008 року	976,287

Інформація про рух резервів на покриття збитків від знецінення за іншими операціями була представлена таким чином:

	Інші активи	Гарантії та інші зобов'язання	Всього
31 грудня 2006 року	3,629	824	4,453
Формування резерву	1,638	2,791	4,429
31 грудня 2007 року	5,267	3,615	8,882
Формування резерву	163	14,273	14,436
31 грудня 2008 року	5,430	17,888	23,318

6. ЧИСТИЙ ПРИБУТОК ВІД ОПЕРАЦІЙ З ІНОЗЕМНОЮ ВАЛЮТОЮ

Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою представлений таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2008 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2007 року
Курсові різниці, нетто	484,174	1,931
Операції з іноземною валютою, нетто	213,066	50,681
Всього чистого прибутку від операцій з іноземною валютою	697,240	52,612

7. КОМІСІЙНІ ДОХОДИ І ВИТРАТИ

Комісійні доходи і витрати представлені таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2008 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2007 року
Комісійні доходи		
Розрахунково-касові операції з клієнтами	70,993	44,908
Операції з іноземною валютою	63,887	42,581
Операції з пластиковими картками	41,364	22,206
Видання гарантій	27,690	15,217
Штрафи та пеня отримані	23,933	17,838
Операції з цінними паперами	5,769	2,602
Інші доходи	5,842	2,185
Всього комісійних доходів	239,478	147,537
Комісійні витрати		
Операції з пластиковими картками	(21,342)	(13,682)
Гарантії отримані	(19,283)	(8,969)
Комісійні агентів	(15,119)	(4,066)
Розрахункові операції	(8,341)	(7,017)
Операції з цінними паперами	(68)	(45)
Інші витрати	(8)	(3)
Всього комісійних витрат	(64,161)	(33,782)

8. ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

Операційні витрати представлені таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2008 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2007 року
Витрати на персонал	367,450	179,827
Операційна оренда	131,833	68,715
Податки та відрахування, пов'язані із заробітною платою	79,722	44,925
Амортизація	57,588	37,364
Обслуговування основних засобів	45,872	24,520
Витрати на рекламу	37,251	29,995
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	13,141	10,038
Витрати на обслуговування банківського програмного забезпечення	12,835	9,527
Витрати на безпеку	12,601	6,199
Послуги зв'язку	12,066	7,655
Юридичні та консультаційні послуги	11,937	8,377
Податки, крім податку на прибуток	12,090	1,104
Витрати на відрядження	7,207	5,961
Витрати на навчання	5,920	3,953
Канцелярські товари, поштові та інші офісні витрати	6,449	2,061
Витрати на інкасацію	2,110	1,345
Репрезентативні витрати	1,643	—
Страховання	953	2,341
Благодійність та спонсорські витрати	480	211
Членські внески	325	143
Інші витрати	9,966	1,788
Всього операційних витрат	829,439	446,049

9. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Група складає розрахунки з податку на прибуток на підставі даних податкового обліку, які ведуться та готуються відповідно до вимог податкового законодавства країн, в яких Група та її філії ведуть свою операційну діяльність, і які можуть відрізнятися від Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Група зазнає впливу певних постійних податкових різниць внаслідок того, що певні витрати не оподатковуються, а також через режим звільнення певної категорії доходів від оподаткування.

Відстрочені податки відображають чистий податковий вплив тимчасових різниць між балансовою вартістю активів і зобов'язань для цілей фінансової звітності та сумою, яка використовується для цілей оподаткування. Тимчасові різниці станом за 31 грудня 2008 та 2007 років, в основному, пов'язані з різними методами визнання доходів і витрат, а також з обліковою вартістю певних активів.

У 2008 році, а також у 2007 році, податок на прибуток підприємств в Україні стягувався з оподаткованого прибутку, за вирахуванням дозволених витрат, за ставкою у розмірі 25%.

Тимчасові різниці станом за 31 грудня 2008 та 2007 років включають:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Тимчасові різниці, які підлягають вирахуванню:		
Кредити банків та інших фінансових установ	428,246	78,589
Рахунки клієнтів	132,799	74,489
Інші акти та зобов'язання	57,390	1,859
Субординований борг	21,644	2,708
Інвестиції, наявні для продажу	19,450	8,659
Кредити, надані клієнтам	592	79,286
Всього тимчасових різниць, які витрати підлягають вирахуванню	660,121	245,590
Тимчасові різниці, які підлягають оподаткуванню:		
Резерв на покриття збитків від знецінення	751,567	397,477
Основні засоби та нематеріальні активи	38,357	11,921
Нараховані процентні доходи	32,061	68,554
Комісійні за кредитами та коштами, отриманими від банків, перенесені на майбутні періоди	13,366	21,139
Комісійні за субординованим боргом, перенесені на майбутні періоди	2,243	208
Інші активи	1,246	668
Всього тимчасових різниць, які підлягають оподаткуванню	838,840	499,967
Чисті тимчасові різниці, які підлягають оподаткуванню	(178,719)	(254,377)
Чисті відстрочені податкові зобов'язання	(44,680)	(63,594)

Узгодження прибутку до оподаткування та витрат з податку на прибуток за роки, які закінчилися 31 грудня 2008 та 2007 років, представлено таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2008 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2007 року
Прибуток до оподаткування	697,168	525,930
Податок за встановленою податковою ставкою	174,292	131,483
Податковий вплив інших постійних різниць	28,601	14,540
Витрати з податку на прибуток	202,893	146,023
Поточні витрати з податку на прибуток (Відшкодування витрат)/відстрочені витрати з податку на прибуток	217,669 (14,776)	121,096 24,927
Витрати з податку на прибуток	202,893	146,023
Відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Початок періоду	63,594	39,511
Податковий вплив змін резерву за справедливою вартістю для інвестицій, наявних для продажу (Відшкодування витрат)/відстрочені витрати з податку на прибуток	(4,138) (14,776)	(844) 24,927
Кінець періоду	44,680	63,594
	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток	44,680	63,594
Поточні податкові зобов'язання з податку на прибуток	29,400	232
Всього зобов'язань з податку на прибуток	74,080	63,826

10. ГРОШОВІ КОШТИ ТА РАХУНКИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ УКРАЇНИ

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Грошові кошти	560,448	418,902
Залишки на рахунках у Національному банку України	893,486	1,136,262
Всього грошових коштів та рахунків у Національному банку України	1,453,934	1,555,164

Залишки на рахунках у Національному банку України („НБУ“) станом на 31 грудня 2008 та 2007 років включають 837,998 тисяч гривень та 535,854 тисячі гривень, відповідно, що є мінімальним обов'язковим резервом, який підтримується на депозитному рахунку в НБУ. Група повинна постійно підтримувати відповідну суму резерву на рахунку в НБУ.

Грошові кошти та їхні еквіваленти для цілей звіту про рух грошових коштів представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,453,934	1,555,164
Кредити та кошти, надані банкам країн ОЕСР (Примітка 11)	1,377,150	213,834
	2,831,084	1,768,998
За вирахуванням гарантійного депозиту для операцій із пластиковими картками	(2,310)	(1,515)
За вирахуванням мінімального обов'язкового резерву та депозитів у іноземній валюті в НБУ	(837,998)	(535,854)
Всього грошових коштів та їхніх еквівалентів	1,990,776	1,231,629

11. КОШТИ В БАНКАХ

Кошти в банках, представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Кореспондентські рахунки в інших банках	1,391,710	275,597
Строкові депозити в інших банках	311,422	36,231
Всього кошти в банках	1,703,132	311,828

Станом на 31 грудня 2008 року Група мала залишки коштів, наданих Банку “ОТР Банк” (Угорщина) на загальну суму у розмірі 603,420 тисяч гривень, які перевищували 10% капіталу Групи. Станом на 31 грудня 2007 року Банк не мав залишків коштів в банках, які індивідуально перевищували 10% капіталу Банку.

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років максимальний кредитний ризик за кредитами та коштами, наданими банкам, становив 1,703,132 тисяч гривень та 311,828 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років до складу коштів в банках, включені фіксовані суми у розмірі 2,310 тисяч гривень та 1,515 тисяч гривень, відповідно, які були розміщені як гарантійні депозити на акредитивах, представлені операціями із пластиковими картками та дорожніми чеками, а також розрахунками із міжнародними платіжними системами.

12. КРЕДИТИ, НАДАНІ КЛІЄНТАМ

Кредити, надані клієнтам, представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Кредити, надані клієнтам	31,494,755	15,654,700
Чисті інвестиції у фінансову оренду	873	—
	31,495,628	15,654,700
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(976,287)	(143,197)
Всього кредитів, наданих клієнтам	30,519,341	15,511,503

Інформація про рух резервів на покриття збитків від знецінення за роки, які закінчилися 31 грудня 2008 та 2007 років, розкривається у Примітці 5.

Нижченаведена таблиця відображає суму кредитів, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Кредити, забезпечені нерухомістю або правами на неї	21,316,653	9,355,085
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	7,015,681	3,524,861
Кредити, забезпечені гарантіями компаній Групи ОТП	1,630,006	2,335,719
Кредити, забезпечені цінними паперами	169,156	229
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	80,499	35,141
Кредити, забезпечені іншими гарантіями	17,788	57,955
Незабезпечені кредити	1,265,845	345,710
	31,495,628	15,654,700
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(976,287)	(143,197)
Всього кредитів, наданих клієнтам	30,519,341	15,511,503

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Аналіз за секторами економіки:		
Фізичні особи	16,939,483	7,656,774
Торгівля	5,847,365	3,606,999
Сільське господарство та харчова промисловість	1,971,677	1,408,056
Нерухомість	1,580,441	811,017
Металургія та гірничодобувна промисловість	1,324,269	629,413
Машинобудування	1,155,727	480,896
Промислове виробництво	995,977	273,071
Будівництво	602,894	239,853
Нафтова, газова та хімічна промисловість	424,852	217,945
ЗМІ та засоби зв'язку	106,354	72,682
Друкарство та видавництво	86,999	57,894
Фінансові послуги	61,657	29,069
Інші	397,933	171,031
	31,495,628	15,654,700
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(976,287)	(143,197)
Всього кредитів, наданих клієнтам	30,519,341	15,511,503

Кредити фізичним особам включають такі продукти:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Іпотечні кредити	9,340,470	4,454,095
Автомобільні кредити	3,060,907	1,502,671
Споживчі кредити	126,187	69,243
Інші	4,411,919	1,601,088
	16,939,483	7,627,097
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(292,246)	(84,661)
Всього кредитів, наданих фізичним особам	16,647,237	7,542,436

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років Група надала кредити двом та п'ятьом клієнтам на загальну суму 739,045 тисяч гривень та 1,309,197 тисяч гривень, відповідно, сума кожного з яких окремо перевищувала 10% капіталу Групи.

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років значна сума корпоративних кредитів (99.9% від усього портфеля) надається компаніям, які ведуть свою діяльність в Україні, що представляє собою значну географічну концентрацію в одному регіоні.

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років максимальний кредитний ризик за кредитами, наданими клієнтам, становив 30,519,341 тисячу гривень та 15,511,503 тисячі гривень, відповідно. Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років максимальний кредитний ризик за кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями, подовженими Групою для своїх клієнтів, становив 596,739 тисяч гривень та 506,718 тисяч гривень, відповідно (Примітка 21).

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років кредити, надані клієнтам, включали кредити у сумі 12,112,377 тисяч гривень та 517,470 тисяч гривень, відповідно, які були індивідуально визначені як знецінені. Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років такі кредити були забезпечені заставним майном справедливою вартістю 7,223,466 тисяч гривень та 31,657 тисяч гривень, відповідно.

13. ІНВЕСТИЦІЇ, НАЯВНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ

Інвестиції, наявні для продажу, представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Боргові цінні папери	251,509	498,825
Дольові цінні папери	5,238	2,238
Всього інвестицій, наявних для продажу	256,747	501,063

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років боргові цінні папери, наявні для продажу, були пред-
ставлені таким чином:

	Частка до номіналу, %	31 грудня 2008 року	Частка до номіналу, %	31 грудня 2007 року
Боргові цінні папери				
Державна іпотечна установа	9.5%	103,994	9.5%	102,872
Міністерство фінансів України	7.9%	43,897	8.0%	61,656
ЗАТ „Донецьксталь”	13.0%	23,028	13.0%	26,197
АТ „Дніпрошина”	19.9%	12,123	14.5%	23,657
АТ „Кредитпромбанк”	13.8%	11,861	12.8%	13,320
АТ „Кредобанк”	13.0%	9,773	—	—
ВАТ „Луцький автомобільний завод”	14.0%	8,802	14.0%	9,840
ТОВ „Агромат”	13.5%	7,761	15.0%	12,481
АТ Банк „Південний”	12.5%	6,857	—	—
ТОВ „Глобинський м’ясокомбінат”	26.0%	5,340	—	—
ВАТ „Комбінат Придніпровський”	16.0%	5,177	—	—
ЗАТ „ПУМБ”	12.0%	4,948	—	—
АТ Банк „Укргазбанк”	12.0%	4,868	—	—
ТОВ „АМІ”	18.0%	3,080	—	—
АКБ „Правексбанк”	—	—	12.6%	34,717
ДП „Імідж Холдинг”	—	—	13.0%	28,104
Комерційний банк „Хрещатик”	—	—	13.0%	20,471
АБ „Тас-Інвестбанк”	—	—	10.8%	17,325
ТОВ „Євромережа”	—	—	15.0%	15,071
АКБ „Альфа-Банк”	—	—	13.0%	14,421
АТ „ВАБ Банк”	—	—	14.0%	14,214
ТОВ „Вінницяміськбуд”	—	—	5.3%	10,031
ТОВ „Харп—Трейдинг”	—	—	15.0%	9,978
АТ „Лозовський завод”	—	—	15.0%	9,658
ВАТ „Концерн Галнафтогаз”	—	—	12.0%	9,130
ТОВ „БМ Банк”	—	—	13.0%	8,217
ТОВ „Караван”	—	—	15.0%	7,166
АКБ „Надра”	—	—	12.5%	6,248
Інші	—	—	—	44,051
Всього боргових цінних паперів		251,509		498,825

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років дольові цінні папери, наявні для продажу, були пред-
ставлені таким чином:

	Частка власності	31 грудня 2008 року	Частка власності	31 грудня 2007 року
Дольові цінні папери:				
Український депозитарій	4%	3,000	—	—
ТОВ КУА „ОТП Капітал ”	10%	1,980	10%	1,980
ТОВ „Перше українське бюро кредитної історії ”	Менше 1%	250	Менше 1%	250
ВАТ „Міжрегіональне фондове товариство ”	Менше 1%	8	Менше 1%	8
Всього дольових цінних паперів		5,238		2,238

14. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Основні засоби представлені таким чином:

	Будівлі та інша нерухомість	Меблі та обладнання	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Всього
За первісною вартістю					
31 грудня 2006 року	51,953	84,678	7,141	19,197	162,969
Находження та внутрішні переміщення	80,932	56,013	3,885	90,328	231,158
Вибуття	(5,744)	(989)	(459)	—	(7,192)
31 грудня 2007 року	127,141	139,702	10,567	109,525	386,935
Находження та внутрішні переміщення	123,141	73,140	5,671	18,073	220,025
Вибуття	(1,410)	(298)	(509)	—	(2,217)
31 грудня 2008 року	248,872	212,544	15,729	127,598	604,743
Накопичена амортизація					
31 грудня 2006 року	16,146	42,405	1,756	—	60,307
Нарахування за рік	12,973	18,250	1,479	—	32,702
Ліквідовано при вибутті	(1,872)	(885)	(347)	—	(3,104)
31 грудня 2007 року	27,247	59,770	2,888	—	89,905
Нарахування за рік	21,969	27,626	2,150	—	51,745
Ліквідовано при вибутті	(747)	(209)	(401)	—	(1,357)
31 грудня 2008 року	48,469	87,187	4,637	—	140,293
Чиста балансова вартість					
31 грудня 2008 року	200,403	125,357	11,092	127,598	464,450
31 грудня 2007 року	99,894	79,932	7,679	109,525	297,030

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років до складу основних засобів були включені повністю амортизовані активи вартістю 51,490 тисяч гривень та 24,252 тисячі гривень, відповідно.

15. ІНШІ АКТИВИ

Інші активи представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Інші фінансові активи:		
Транзитні та розрахункові рахунки	15,883	11,601
Нараховані доходи	1,992	1,306
Інші фінансові активи	508	—
	18,383	12,907
Інші нефінансові активи:		
Нематеріальні активи	67,066	39,032
Передоплати за основні засоби та нематеріальні активи	47,670	29,096
Витрати майбутніх періодів	22,806	11,168
Податки до відшкодування та передоплати за податками, крім податку на прибуток	122	101
Інші аванси та передоплати	14,885	9,670
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(5,430)	(5,267)
Всього інших активів	165,502	96,707

Інформація про рух резерву на покриття збитків від знецінення інших активів за роки, які закінчилися 31 грудня 2008 та 2007 років, розкривається у Примітці 5.

Нематеріальні активи включають програмне забезпечення, патенти та ліцензії.

Нематеріальні активи	
За собівартістю:	
31 грудня 2006 року	26,441
Надходження	22,958
31 грудня 2007 року	49,399
Надходження	33,877
31 грудня 2008 року	83,276
Накопичена амортизація:	
31 грудня 2006 року	5,705
Нарахування за рік	4,662
31 грудня 2007 року	10,367
Нарахування за рік	5,843
31 грудня 2008 року	16,210
Чиста балансова вартість:	
31 грудня 2008 року	67,066
31 грудня 2007 року	39,032

16. КОШТИ БАНКІВ ТА ІНШИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Кошти банків та інших фінансових установ, представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Кредити, отримані від інших банків та фінансових установ	22,927,685	10,931,003
Кореспондентські рахунки інших банків	9,952	29,533
Всього коштів банків та інших фінансових установ	22,937,637	10,960,536

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років кошти банків та інших фінансових установ у сумі 21,608,518 тисяч гривень (94%) та 9,183,562 тисячі гривень (84%), були залучені у одного контрагента (зв'язаної сторони) та двох контрагентів, відповідно, що являє собою значну концентрацію.

17. РАХУНКИ КЛІЄНТІВ

Рахунки клієнтів представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Строкові депозити	3,612,179	2,033,837
Поточні депозити та депозити до запитання	3,437,151	3,071,098
Всього рахунків клієнтів	7,049,330	5,104,935

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років рахунки клієнтів у сумі 1,135,660 тисяч гривень (16%) та 706,055 тисяч гривень (14%) були отримані від одного клієнта та двох клієнтів, відповідно, що являє собою значну концентрацію.

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років рахунки клієнтів у сумі 34,550 тисяч гривень та 32,426 тисяч гривень, відповідно, були використані в якості забезпечення виданих акредитивів та інших операцій, пов'язаних з умовними зобов'язаннями. Станом на 31 грудня 2008 та 2007

років рахунки клієнтів у сумі 9,984 тисячі гривень та 9,281 тисяча гривень, відповідно, були використані в якості забезпечення виданих гарантій.

Аналіз за секторами економіки	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Фізичні особи	2,916,728	2,655,640
Транспорт та послуги зв'язку	1,282,991	602,505
Торгівля	867,407	648,329
Нерухомість	525,916	265,601
Сільське господарство та харчова промисловість	449,807	82,429
Промислове виробництво	422,755	223,007
Страховання та інші фінансові послуги	294,902	47,742
Соціальні послуги	68,214	48,109
Гірничодобувна промисловість та металургія	67,228	377,041
Будівництво	63,971	63,803
Готелі та ресторани	23,378	10,819
Інші	66,033	79,910
Всього рахунків клієнтів	7,049,330	5,104,935

18. ІНШІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Інші зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Інші фінансові зобов'язання:		
Кредиторська заборгованість за основні засоби	22,414	26,492
Транзитні та розрахункові рахунки	12,509	3,590
Платежі до сплати іншим контрагентам	2,956	6,409
Кредиторська заборгованість за облігації клієнтів	203	10,109
Інші	1,973	814
	40,055	47,414
Інші нефінансові зобов'язання:		
Резерв невикористаних відпусток та премій	59,281	8,734
Резерв на покриття збитків від умовних зобов'язань	17,888	3,615
Податки до сплати, крім податку на прибуток	3,237	145
Розрахунки за операціями клієнтів	944	473
Інші	915	1
	82,265	12,968
Всього інших зобов'язань	122,320	60,382

Інформація про рух резервів на покриття збитків від гарантій та інших зобов'язань за роки, які закінчилися 31 грудня 2008 та 2007 років, розкривається у Примітці 5.

19. СУБОРДИНОВАНИЙ БОРГ

	Валюта	Термін по-гашення	Процентна ставка, %	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Європейський банк реконструкції та розвитку	Долари США	2009	ЛІБОР+ 2.75%	30,923	40,647
Європейський банк реконструкції та розвитку	Долари США	2010	ЛІБОР+ 2.75%	39,164	25,754
Європейський банк реконструкції та розвитку	Долари США	2015	ЛІБОР+ 1.40%	504,779	—
OTP Financing Cyprus Company Limited	Долари США	2012	ЛІБОР+ 2.85%/0.98	148,660	97,699
OTP Financing Cyprus Company Limited	Долари США	2015	ЛІБОР+ 3.91%/0.98	396,974	—
Всього субординованого боргу				1,120,500	164,100

У випадку банкрутства або ліквідації Групи погашення даних боргів виконується після виконання зобов'язань Групи перед всіма іншими кредиторами.

Згідно з Договором про передачу прав між „ОТР Bank Plc” та компанією „ОТР Financing Cyprus Company Limited” від 27 грудня 2007 року остання передала свої права та зобов'язання, які виникають за Угодою про субординований борг з Банком перед даною компанією. Згода на проведення передачі та реєстрація операції в НБУ є обов'язковою юридичною вимогою для повної передачі прав, і вона була отримана у 2008 році.

20. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ ТА ЕМІСІЙНИЙ ДОХІД

Станом на 31 грудня 2008 року затверджений, випущений та сплачений акціонерний капітал був представлений 166,912 простими акціями номінальною вартістю 12,390.93 гривні кожна. Станом на 31 грудня 2007 року затверджений, випущений та сплачений акціонерний капітал був представлений 97,396 простими акціями номінальною вартістю 9,266.89 гривні кожна. Усі прості акції мають однакову юридичну силу та право на один голос. Балансова вартість акціонерного капіталу враховує вплив гіперінфляції, накопичений до 2001 року.

Протягом років, які закінчилися 31 грудня 2008 та 2007 років, Банк випустив 69,516 простих акцій та 97,396 простих акцій, відповідно. Процедури реєстрації у Національному банку України щодо 26,759 простих акцій, випущених у 2007 році, завершилися у 2008 році.

Протягом року, який закінчився 31 грудня 2008 року, Банк збільшив номінальну вартість акцій шляхом капіталізації своїх статутних прибутків та коштів, які були відображені у фінансовій звітності, підготовленої згідно з законодавством України.

21. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

У процесі своєї звичайної діяльності для задоволення потреб своїх клієнтів Група використовує фінансові інструменти із позабалансовими ризиками. Дані інструменти несуть у собі кредитні ризики різного ступеня, які не відображені у консолідованому балансі.

Максимальна сума можливих кредитних збитків Групи у результаті виникнення умовних зобов'язань і зобов'язань з продовження кредитів, у випадку невиконання зобов'язань іншою стороною, коли зустрічні вимоги, застава або забезпечення виявляються знеціненими, визначається контрактними сумами цих інструментів.

Для позабалансових зобов'язань Група використовує ту саму методику кредитного контролю та управління ризиками, що й для операцій, відображених на балансі.

Резерв на покриття збитків від умовних зобов'язань становив 17,888 тисяч гривень та 3,615 тисяч гривень станом на 31 грудня 2008 та 2007 років, відповідно (Примітка 18).

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років номінальні або контрактні суми умовних зобов'язань були представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання		
Видані гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання	681,659	492,166
Акредитиви та інші операції, пов'язані з умовними зобов'язаннями	351,489	88,702
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	596,739	506,718
Всього умовних та кредитних контрактних зобов'язань	1,629,887	1,087,586

Зобов'язання за договорами операційної оренди – Коли Група виступає орендарем, її майбутні мінімальні орендні платежі за договорами невідмовної операційної оренди станом на 31 грудня 2008 та 2007 років представлені таким чином:

	31 грудня 2008 року	31 грудня 2007 року
Не більше одного року	192,557	95,859
Більше одного року, але не більше п'яти років	368,864	253,964
Більше п'яти років	67,573	37,978
Всього зобов'язань за договорами операційної оренди	628,994	387,801

Судові розгляди – Час від часу у процесі звичайної діяльності Групи клієнти та контрагенти висувують до неї претензії. Керівництво вважає, що у результаті їхнього розгляду не будуть понесені істотні збитки, які не були нараховані, і, відповідно, додатково резерви у цій консолідованій фінансовій звітності не формувались.

Група може отримати позови від клієнтів—фізичних осіб по відношенню до певних комісій, які Група вилучила за обслуговування кредитних угод. НБУ видав припис, згідно з яким банки повинні розкривати інформацію щодо ефективних процентних ставок за кредитами, які надаються фізичним особам. На думку керівництва, такі позови не матимуть негативних наслідків для Групи, і воно вже розробило процедури щодо розкриття додаткової інформації у кредитних угодах згідно з приписом НБУ.

Пенсії та пенсійні плани – Працівники отримують пенсійні виплати згідно з пенсійним законодавством України. Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років Група не мала жодних зобов'язань із виплати пенсій після виходу на пенсію, з охорони здоров'я, страхових або інших компенсаційних виплат перед своїми теперішніми або колишніми працівниками.

Оподаткування – Внаслідок наявності в українському господарському, зокрема, податковому, законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів економічної діяльності, Група, можливо, буде змушена визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на судженні керівництва Групи. На думку керівництва, Група сплатила усі податкові зобов'язання, тому ця консолідована фінансова звітність не містить резервів на покриття податкових збитків. Податкові записи залишаються відкритими для перегляду податковими органами протягом трьох років.

Недавня нестабільність на міжнародних фінансових ринках та фінансовому ринку України – Протягом останніх місяців економіки багатьох країн відчули нестабільність на ринках капіталу та кредитних ринках. Ціла низка великих світових фінансових установ збанкрутувала, була викуплена іншими фінансовими установами та/або одержала урядову фінансову підтримку. Внаслідок ситуації, яка склалася на ринках капіталу та кредитних ринках в Україні та за кордоном, незважаючи на можливе вживання стабілізаційних заходів українським урядом і Національним банком України, на дату затвердження даної консолідованої фінансової звітності мають місце фактори економічної нестабільності, які впливають на доступність та вартість кредитних коштів для Групи та її контрагентів. Економічна нестабільність може тривати і в майбутньому, і, як наслідок, існує ймовірність того, що активи Групи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Групи, що вплине на результати її діяльності.

Економічне середовище – Основна господарська діяльність Групи здійснюється на території України. Закони та нормативно—правові акти, які впливають на діяльність підприємств в Україні зазнають стрімких змін. Майбутній економічний розвиток значною мірою залежить від ефективності заходів, які вживаються урядом України та інших дій, які знаходяться поза межами контролю Групи. Майбутній напрям економічної політики уряду України може вплинути на здатність Групи відшкодувати свої активи та можливість Групи підтримувати або сплачувати свої зобов'язання у момент настання термінів погашення.

Керівництво Групи зробило найкращу оцінку щодо можливості відшкодування та класифікації активів, відображених у звітності, а також повноти відображених у звітності зобов'язань. Однак, зазначена вище невизначеність продовжує існувати, і Група може й надалі зазнавати її впливу.

Девальвація національної валюти – Національна валюта України (гривня) знецінилася у порівнянні з основними світовими валютами. Офіційні курси обміну, встановлені Національним банком України для гривні до долара США, а також гривні до євро, зменшилися від 5.05 гривні та 7.4195 гривні станом на 31 грудня 2007 року до 7.7 гривні та 10.8555 гривні станом на 31 грудня 2008 року, відповідно.

Банківський сектор – Банківський сектор України зазнав істотного впливу кредитної кризи та девальвації гривні у порівнянні з основними світовими валютами. З метою стабілізації ситуації у країні у жовтні 2008 року Національний банк України встановив обмеження на вільне (дострокове) зняття коштів, розміщених на депозитах в українських банках. Окрім того, банкам було надане істотне рефінансування у гривні протягом періоду з листопада 2008 року до лютого 2009 року. Кредитування юридичних та фізичних осіб практично припинилося. Загалом по Україні банки зіткнулися з необхідністю створювати підвищені резерви на покриття збитків за кредитами, відтоком депозитів фізичних та юридичних осіб, а також зі зростанням проблем, пов'язаних з ліквідністю.

Порушення умов договору – Станом на 31 грудня 2008 року Банк не виконав одну із умов щодо цільових коефіцієнтів, встановлених в угодах про субординований борг із „Європейським банком реконструкції та розвитку” („ЄБРР”). Станом на дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності керівництво повідомило ЄБРР про це порушення договору і отримало письмову згоду на нього.

22. ПОДІЇ ПІСЛЯ ДАТИ БАЛАНСУ

У березні 2009 року Група отримала субординований борг від Групи компаній „ОТР” (Угорщина) на суму 50,000 тисяч доларів США гривень із терміном погашення 7 років.

У квітні 2009 року Група отримала 799,996 тисяч гривень в якості передоплати за додаткову емісію акцій.

23. ОПЕРАЦІЇ ЗІ ЗВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

До зв'язаних сторін або операцій зі зв'язаними сторонами, як зазначено у МСБО 24 „Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін”, відносяться:

- (1) Сторони, які прямо або опосередковано, через одного чи більше посередників контролюють або перебувають під контролем, або ж перебувають під спільним контролем разом з Групою (до них відносяться материнські компанії, дочірні підприємства або споріднені дочірні підприємства); мають частку участі у Групі, яка надає їм змогу суттєво впливати на Групу; та які мають спільний контроль над Групою;

- (2) Асоційовані компанії – підприємства, на які Група має істотний вплив і які не є дочірніми підприємствами або спільними підприємствами інвестора;
- (3) Спільні підприємства, у яких група є контролюючим учасником;
- (4) Члени провідного управлінського персоналу Групи або його материнської компанії;
- (5) Близькі родичі осіб, зазначених у пунктах (а) або (г);
- (6) Сторони, які є суб'єктами господарювання, які контролює, спільно контролює або на які здійснює суттєвий вплив, або має суттєвий відсоток голосів у такому суб'єкті господарювання, прямо або непрямо, особа, зазначена в пунктах (г) або (д); або
- (7) Програми виплат після закінчення трудової діяльності працівників Групи, або будь-якого іншого суб'єкта господарювання, який є зв'язаною стороною Групи.

При розгляді взаємовідносин кожної можливої зв'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не лише їхній юридичній формі.

Група мала такі залишки за операціями зі зв'язаними сторонами станом на 31 грудня 2008 та 2007 років:

	31 грудня 2008 року		31 грудня 2007 року	
	Залиш-ки за операціями зі зв'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності	Залиш-ки за операціями зі зв'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності
Кошти в банках	606,399	1,703,132	—	311,828
— материнська компанія	603,420		—	
— підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над підприємством	2,979		—	
Кредити, надані клієнтам, валова сума	13,946	31,495,628	3,939	15,654,700
— підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над підприємством	—		1,075	
— провідний управлінський персонал підприємства або його материнської компанії	13,946		2,864	
Резерв на покриття збитків від знецінення	(42)	(976,287)	(33)	(143,197)
— підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над підприємством	—		(32)	
— провідний управлінський персонал підприємства або його материнської компанії	(42)		(1)	
Інвестиції в асоційовану компанію	3,506	3,506	—	—
— асоційована компанія	3,506		—	
Кошти банків та інших фінансових установ	21,608,518	22,937,637	9,183,562	10,960,536
— материнська компанія	—		1,795,066	
— підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над підприємством	21,608,518		7,388,496	
Рахунки клієнтів	15,702	7,049,330	5,767	5,104,935
— провідний управлінський персонал підприємства або його материнської компанії	8,788		5,767	
— асоційована компанія	6,914		—	
Субординований борг	545,634	1,120,500	97,699	164,100
— підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над підприємством	545,634		97,699	
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	239	596,739	143	506,718
— провідний управлінський персонал підприємства або його материнської компанії	239		143	
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	77	681,659	51	492,166
— провідний управлінський персонал підприємства або його материнської компанії	77		51	

До складу консолідованого звіту про фінансові результати за роки, які закінчилися 31 грудня 2008 та 2007 років, включені такі суми, які виникли за операціями зі зв'язаними сторонами:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2008 року		Рік, який закінчився 31 грудня 2007 року	
	Операції зі зв'язаними сторонами	Всього за кате- горією згідно зі статтями фінан- сової звітності	Операції зі зв'язаними сторонами	Всього за кате- горією згідно зі статтями фінан- сової звітності
Процентні доходи	3,069	2,710,752	407	1,538,776
— материнська компанія	1,554		—	
— підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над підприємством	60		2	
— провідний управлінський персонал підприємства або його материнської компанії	1,455		405	
Процентні витрати	(773,823)	(1,214,804)	(444,982)	(729,677)
— материнська компанія	(43,951)		(438,624)	
— підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над підприємством	(729,056)		(6,126)	
— асоційована компанія	(309)		—	
— провідний управлінський персонал під- приємства або його материнської компанії	(507)		(232)	
(Формування)/відшкодування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за яким и нараховуються проценти	(9)	(833,090)	(31)	899
— підприємства зі спільним контро- лем або суттєвим впливом над підпри- ємством	32		(32)	
— провідний управлінський персонал під- приємства або його материнської компанії	(41)		1	
Комісійні доходи	645	239,478	1	147,537
— материнська компанія	642		1	
— асоційована компанія	3		—	
Комісійні витрати	(17,412)	(64,161)	(8,954)	(33,782)
— материнська компанія	(17,412)		(8,066)	
— підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над підприємством	—		(888)	
Операційні витрати	(21,020)	(829,439)	(9,413)	(446,049)
— провідний управлінський персонал під- приємства або його материнської компанії	(21,020)		(9,413)	

Протягом років, які закінчилися 31 грудня 2008 та 2007 років, винагорода провідному управлінському персоналу включала короткострокові виплати працівникам.

24. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Справедлива вартість визначається як вартість, за якою фінансовий інструмент можна обміняти під час здійснення операції між добре поінформованими, незалежними сторонами, які мають намір провести таку операцію, крім випадків примусового або ліквідаційного продажу. Оцінки, представлені у цій консолідованій фінансовій звітності, можуть не відображати суми, які Група змогла би отримати при фактичній реалізації наявного у нього конкретного фінансового інструмента.

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань у порівнянні з відповідними сумами балансової вартості, відображеної у консолідованому балансі Групи, представлена таким чином:

	31 грудня 2008 року		31 грудня 2007 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,453,934	1,453,934	1,555,164	1,555,164
Кошти в банках	1,703,132	1,703,132	311,828	311,828
Інвестиції, наявні для продажу, за вирахуванням інвестицій в капітал	251,509	251,509	498,825	498,825
Кошти банків та інших фінансових установ	22,937,637	22,937,637	10,960,536	10,960,536
Субординований борг	1,120,500	1,120,500	164,100	164,100

Справедливу вартість кредитів, наданих клієнтам, та інвестицій в капітал, наявних для продажу, неможливо визначити достовірно, оскільки немає можливості отримати достатню ринкову інформацію про них або застосувати будь-які інші методики оцінки таких інструментів.

25. ПРУДЕНЦІЙНІ ВИМОГИ

Відповідно до встановлених кількісних показників з метою забезпечення достатності капіталу Група зобов'язана виконувати вимоги, які стосуються мінімальних сум і співвідношень всього капіталу (8%) і капіталу першого рівня (4%) до активів, зважених з урахуванням ризику.

Станом на 31 грудня 2008 року загальна сума капіталу Групи з метою визначення його достатності становила 4,281,128 тисяч гривень та для капіталу першого рівня – 3,262,745 тисяч гривень зі співвідношенням 16% та 12%, відповідно.

Станом на 31 грудня 2007 року загальна сума капіталу Банку з метою визначення його достатності становила 2,087,355 тисяч гривень та для капіталу першого рівня – 1,671,621 тисячу гривень зі співвідношенням 14% та 11%, відповідно.

При розрахунку достатності капіталу станом на 31 грудня 2008 року Банк включив у розрахунок загального капіталу з метою визначення його достатності отриманий субординований борг у розмірі, обмеженому 50% величини капіталу першого рівня. У випадку банкрутства або ліквідації Групи погашення даного боргу виконується після виконання зобов'язань Групи перед всіма іншими кредиторами.

26. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Група управляє своїм капіталом шляхом максимального збільшення прибутків зацікавлених сторін через оптимізацію балансу боргових та дольових інструментів.

Структура капіталу Групи складається з боргових інструментів, до яких входить субординований борг, інформація про який розкривається у Примітці 19, та капіталу, який представлений акціонерним капіталом та нерозподіленим прибутком, інформація про які розкривається у консолідованому звіті про зміни у капіталі.

Казначейство переглядає структуру капіталу Групи щоденно на предмет її відповідності вимогам НБУ. Правління переглядає стратегію формування структури капіталу на щоквартальній основі. Частиною такого перегляду є аналіз собівартості капіталу та ризиків, пов'язаних із кожним класом капіталу. На основі рекомендацій Правління Група урівноважує свою загальну структуру капіталу шляхом емісії нових акцій, а також видачі нових боргових інструментів або погашення існуючої заборгованості.

27. ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях Групи. Основні ризики, властиві операціям Групи, включають:

- Кредитний ризик;
- Ризик ліквідності;
- Ринковий ризик.

Група визнає, що важливо мати дієві та ефективні процеси управління ризиком. Для цього Група встановила основні принципи управління ризиками, основною метою яких є захистити Групу від суттєвих ризиків, а також дозволити їй при цьому досягнути запланованих показників. Через розроблену систему управління ризиками Група здійснює управління такими ризиками:

Кредитний ризик

Групі притаманний кредитний ризик, тобто ризик того, що одна сторона не зможе виконати свої зобов'язання за фінансовим інструментом і, як наслідок, інша сторона зазнає фінансових збитків.

Управління та моніторинг кредитних ризиків здійснюються Кредитним комітетом та Правлінням в межах їхніх повноважень. Перед поданням заявки на розгляд Кредитного комітету усі рекомендації стосовно кредитних процесів (визначення кредитних лімітів щодо позичальника або зміни умов кредитних угод і т.п.) розглядаються та затверджуються Відділом з управління ризиками. Щоденне управління ризиками здійснюється Відділом обслуговування та моніторингу клієнтів.

Група структурує рівні кредитного ризику, який вона приймає на себе, встановлюючи ліміти на суму припустимого ризику по відношенню до позичальників Групи, його продуктів та інших сегментів. Обмеження на структуру кредитного портфеля встановлюються Відділом з управління ризиками та затверджуються Комітетом з управління активами та пасивами („КУАП“). Порівняння фактичних сум можливих втрат із встановленими лімітами відбувається на щоденній основі.

Там, де це доречно, та для більшості кредитів, Група отримує заставу, корпоративні та персональні гарантії, проте значну частину являють собою кредити фізичним особам, де не завжди існує можливість отримати такі гарантії та забезпечення. Такі ризики постійно контролюються і їхній огляд проводиться щорічно або частіше.

Зобов'язання щодо продовження кредитів представляють собою невикористані частини кредитів, гарантій або акредитивів. Кредитний ризик за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як ймовірність отримання збитків через неспроможність протилежної сторони дотриматися умов угоди. Стосовно кредитного ризику із зобов'язань щодо продовження позики, Група може потенційно зазнати збитків на суму, яка дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою, ніж загальна сума невикористаних зобов'язань, оскільки більшість зобов'язань щодо продовження кредиту залежать від дотримання клієнтами певних кредитних нормативів. Група застосовує аналогічну кредитну політику по відношенню до умовних зобов'язань, що й до балансових фінансових інструментів, тобто політику із використанням лімітів для мінімізації ризику та поточного моніторингу. Група відстежує строки до погашення позабалансових умовних зобов'язань, оскільки довгострокові зобов'язання зазвичай мають вищий ступінь кредитного ризику, ніж короткострокові зобов'язання.

Максимальний розмір кредитного ризику

У нижченаведеній таблиці представлений максимальний розмір кредитного ризику за фінансовими активами та умовними зобов'язаннями. Для фінансових активів максимальний роз-

мір кредитного ризику дорівнює балансовій вартості цих активів без врахування заліку активів і зобов'язань або забезпечення. Для фінансових гарантій та інших умовних зобов'язань максимальний розмір кредитного ризику являє собою максимальну суму, яку Група мала б сплатити при настанні необхідності платежу за гарантією або у випадку виникнення зобов'язань у зв'язку з потребою погасити кредит.

31 грудня 2008 року			
	Максимальний розмір кредитного ризику	Виділене забезпечення	Чистий розмір кредитного ризику після взаємного заліку та врахування забезпечення
Кошти в банках	1,703,132	—	1,703,132
Кредити, надані клієнтам	30,519,341	29,070,682	1,448,659
Інвестиції, наявні для продажу	256,747	—	256,747
Умовні та кредитні зобов'язання	1,629,887	—	1,629,887
31 грудня 2007 року			
	Максимальний розмір кредитного ризику	Виділене забезпечення	Чистий розмір кредитного ризику після взаємного заліку та врахування забезпечення
Кошти в банках	311,828	—	311,828
Кредити, надані клієнтам	15,511,503	20,662,091	—
Інвестиції, наявні для продажу	501,063	—	501,063
Умовні та кредитні зобов'язання	1,087,586	—	1,087,586

Фінансові активи класифікуються таким чином: суми кредитів та коштів, наданих банкам, класифікуються відповідно до поточних кредитних рейтингів, присвоєних визнаними на міжнародному рівні агентствами, а кредити, надані клієнтам, класифікуються відповідно до рейтингової системи, розробленої Групою. Найвищий можливий рейтинг – AAA. Інвестиційний рівень фінансових активів відповідає рейтингам від AAA до BBB. Фінансові активи з рейтингом нижче BBB відносяться до спекулятивного рівня.

Нижче наведена класифікація за кредитними рейтингами фінансових активів Групи, які не були ні прострочені, ні індивідуально знецінені:

31 грудня 2008 року							
	Кредитний Менше рейтинг не ви-значений						
	AA	A	B	BBB	BBB	Всього	
Кошти в банках	154,358	419,930	802,058	3,984	322,802	—	1,703,132
Кредити, надані клієнтам	1,545	680,985	1,580,904	11,785,502	79,775	—	14,128,711
Інвестиції, наявні для продажу	—	—	—	22,566	231,431	2,750	256,747
31 грудня 2007 року							
	Кредитний Менше рейтинг не ви-значений						
	AA	A	B	BBB	BBB	Всього	
Кошти в банках	62,930	150,989	140	9,069	88,700	—	311,828
Кредити, надані клієнтам	15,840	2,183,634	2,612,306	9,604,554	163,680	—	14,580,014
Інвестиції, наявні для продажу	—	59,336	39,221	33,315	312,523	56,668	501,063

Банківській галузі загалом властивий кредитний ризик через належні йому фінансові активи та умовні зобов'язання. Кредитний ризик Групи сконцентрований в Україні. Моніторинг даного

ризик здійснюється на постійній основі з тим, щоб не порушувались кредитні ліміти та рекомендації щодо кредитоспроможності, встановлені політикою управління ризиками Групи.

У нижченаведеній таблиці представлена балансова вартість активів, які були визначені як індивідуально знецінені, а також строки погашення тих активів, які прострочені, але які не були індивідуально знецінені:

Фінансові активи прострочені, але які не були індивідуально знецінені							
Не прострочені і не знецінені активи	0-3 місяця	3-6 місяців	6 місяців – 1 рік	Більше одного року	Фінансові активи, які були індивідуально знецінені	Всього станом на 31 грудня 2008 року	
Кредити, надані клієнтам	14,128,711	1,684,846	79,448	68,451	53,341	15,480,831	
Фінансові активи прострочені, але які не були індивідуально знецінені							
Не прострочені і не знецінені актив	0–3 місяця	3–6 місяців	6 місяців – 1 рік	Більше одного року	Фінансові активи, які були індивідуально знецінені	Всього станом на 31 грудня 2007 року	
Кредити, надані клієнтам	14,580,014	194,450	9,392	37,738	49,093	784,013	

Географічна концентрація

КУАП здійснює контроль над ризиком зміни законодавства і регуляторного середовища та оцінює його вплив на діяльність Групи. Такий підхід дозволяє Групі зменшити потенційні збитки від коливань інвестиційного клімату в Україні. Правління Групи встановлює ліміти за країнами, які, головним чином, застосовуються до банків з країн Співдружності незалежних держав та країн Балтії.

Група здійснює оцінку впливу географічного ризику на свою діяльність. Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена нижче:

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2008 року
ФІНАНСОВІ АКТИВИ:				
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,453,934	—	—	1,453,934
Кошти в банках	316,921	9,061	1,377,150	1,703,132
Кредити, надані клієнтам	30,501,748	11,103	6,490	30,519,341
Інвестиції, наявні для продажу	256,747	—	—	256,747
Інвестиції в асоційовану компанію	3,506	—	—	3,506
Інші фінансові активи	18,383	—	—	18,383
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	32,551,239	20,164	1,383,640	33,955,043
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:				
Кошти банків та інших фінансових установ	43	21,665,224	1,272,370	22,937,637
Рахунки клієнтів	6,862,029	60,384	126,917	7,049,330
Інші фінансові зобов'язання	40,055	—	—	40,055
Субординований борг	—	545,634	574,866	1,120,500
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	6,902,127	22,271,242	1,974,153	31,147,522
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	25,649,112	(22,251,078)	(590,513)	

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2007 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ:				
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,555,164	—	—	1,555,164
Кошти в банках	87,964	10,029	213,835	311,828
Кредити, надані клієнтам	15,495,202	9,085	7,216	15,511,503
Інвестиції, наявні для продажу	501,063	—	—	501,063
Інші фінансові активи	12,907	—	—	12,907
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	17,652,300	19,114	221,051	17,892,465
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:				
Кошти банків та інших фінансових установ	754,631	7,535,126	2,670,779	10,960,536
Рахунки клієнтів	4,962,053	45,126	97,756	5,104,935
Інші фінансові зобов'язання	47,414	—	—	47,414
Субординований борг	—	97,699	66,401	164,100
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	5,764,098	7,677,951	2,834,936	16,276,985
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	11,888,202	(7,658,837)	(2,613,885)	

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення депозитів і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних з фінансовими інструментами, при настанні фактичного терміну їхнього погашення.

КУАП контролює дані види ризиків за допомогою проведення аналізу щодо термінів погашення, визначаючи стратегію Групи на наступний фінансовий період. Поточною ліквідністю управляє Відділ казначейства, який здійснює операції на ринках грошових коштів з метою підтримки поточної ліквідності та оптимізації грошових потоків.

З метою управління ризиком ліквідності Група здійснює щоденний моніторинг очікуваних майбутніх грошових потоків за клієнтськими та банківськими операціями, що входить у процес управління активами/зобов'язаннями. Група контролює мінімальне співвідношення наявних коштів, необхідних для повернення депозитів, і мінімального рівня міжбанківських та інших позик для покриття непередбаченого відтоку коштів у відповідності з нормативами/лімітами НБУ та шляхом встановлення додаткових, більш суворих лімітів на розриви за строками погашення.

Аналіз ризиків ліквідності та зміни процентної ставки представлений у таблиці нижче. Ця таблиця складена з метою відобразити очікуваний термін погашення для непохідних фінансових активів на основі недисконтованих строків погашення фінансових активів за договором, включаючи відсотки, які будуть зароблені даними активами, за виключенням випадків, коли Група очікує дані грошові потоки у різні періоди.

	До 1 місяця	1-3 місяці	3 місяці — 1 рік	1-5 років	Більше 5 років	Термін по- гашення не визна- чений	31 грудня 2008 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ							
Кошти банків та інших фінансових установ	34,519	236,867	3,068,092	22,452,367	67,038	—	25,858,883
Рахунки клієнтів	4,674,620	1,507,357	889,802	37,558	29,832	—	7,139,169
Субординований борг	—	—	103,329	501,385	943,225	—	1,547,939
Всього зобов'язань, за якими нарахову- ються проценти	4,709,139	1,744,224	4,061,223	22,991,310	1,040,095	—	34,545,991
Видані гаран- тії та аналогічні зобов'язання	58,911	22,552	293,447	112,485	6,956	187,308	681,659
Зобов'язання за кредитами та неви- користаними кре- дитними лініями	26,085	40,231	113,615	148,646	268,162	—	596,739
Інші фінансові зобов'язання	18,997	27,306	—	—	—	—	46,303
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	4,813,132	1,834,313	4,468,285	23,252,441	1,315,213	187,308	35,870,692
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ							
Кошти банків та інших фінансових установ	2,618,439	3,735	2,340,943	7,167,755	19,679	—	12,150,551
Рахунки клієнтів	3,794,859	387,334	808,722	167,115	24,074	—	5,182,104
Субординований борг	—	—	30,707	168,396	—	—	199,103
Всього зобов'язань, за якими нарахову- ються проценти	6,413,298	391,069	3,180,372	7,503,266	43,753	—	17,531,758
Видані гаран- тії та аналогічні зобов'язання	29,069	52,679	163,884	135,687	355	110,492	492,166
Зобов'язання за кредитами та неви- користаними кре- дитними лініями	13,006	19,902	181,425	112,452	179,933	—	506,718
Інші фінансові зобов'язання	37,305	—	—	—	—	—	37,305
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	6,492,679	463,650	3,525,681	7,751,405	224,041	110,492	18,567,948

У нижченаведеній таблиці представлений аналіз ризику ліквідності на основі балансової вартості фінансових активів та зобов'язань, представленою у консолідованому балансі.

	Середньо-зважена ефективна ставка процента	До 1 місяця	1-3 місяця	3-6 місяця	6-12 місяця	1-5 років	Більше 5 років	Термін погашення не визна- чений	31 грудня 2008 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ:									
Кошти в банках	4.8%	1,703,132	—	—	—	—	—	—	1,703,132
Кредити, надані клієнтам	12.3%	1,650,807	1,184,354	5,027,076	5,978,066	16,679,038	—	—	30,519,341
Інвестиції, наявні для продажу	11.4%	3,080	998	205	247,226	—	—	—	251,509
Всього активів, за якими на- раховуються проценти		3,357,019	1,185,352	5,027,281	6,225,292	16,679,038	—	—	32,473,982
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України		615,936	—	—	—	—	—	837,998	1,453,934
Інвестиції, наявні для продажу		—	—	—	—	—	—	5,238	5,238
Інвестиції в асоційовану компанію		—	—	—	—	—	—	3,506	3,506
Інші фінансові активи		18,041	136	206	—	—	—	—	18,383
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ		3,990,996	1,185,488	5,027,487	6,225,292	16,679,038		846,742	33,955,043
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ									
Кошти банків та інших фінансових установ	5.5%	93,598	30,057	1,847,635	20,918,530	47,817	—	—	22,937,637
Рахунки клієнтів	6.3%	5,520,552	916,792	576,829	17,037	18,120	—	—	7,049,330
Субординований борг	6.5%	—	—	30,923	187,983	901,594	—	—	1,120,500
Всього зобов'язань, за яки- ми нараховуються проценти		5,614,150	946,849	2,455,387	21,123,550	967,531	—	—	31,107,467
Інші фінансові зобов'язання		12,546	27,509	—	—	—	—	—	40,055
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		5,626,696	974,358	2,455,387	21,123,550	967,531			— 31,147,522
Різниця ліквідності		(1,635,700)	211,130	2,572,100	(14,898,258)	15,711,507	—	—	—
Різниця ліквідності щодо чутливості зміни процент- них ставок		(2,257,131)	238,503	2,571,894	(14,898,258)	15,711,507	—	—	—
Кумулятивна різниця ліквід- ності щодо чутливості зміни процентних ставок		(2,257,131)	(2,018,628)	553,266	(14,344,992)	1,366,515	—	—	—
Кумулятивна різниця ліквід- ності щодо чутливості зміни процентних ставок як частки всіх активів		(7%)	(6%)	2%	(42%)	4%	—	—	—

	Середньо- зважена ефективна ставка про- цента	До 1 місяця	1-3 місяця	3 — місяця — 1 рік	1-5 років	Більше 5 років	Термін пога- шення не ви- значений	31 грудня 2007 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ:								
Кошти в банках	6.6%	311,828	—	—	—	—	—	311,828
Кредити, надані клієнтам	11.2%	1,347,711	1,202,468	2,996,935	2,621,119	7,343,270	—	15,511,503
Інвестиції, наявні для продажу	11.7%	—	21,319	29,240	428,578	19,688	—	498,825
Всього активів, за якими нараховуються проценти		1,659,539	1,223,787	3,026,175	3,049,697	7,362,958	—	16,322,156
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України		1,019,310	—	—	—	—	535,854	1,555,164
Інвестиції, наявні для продажу		—	—	—	—	—	2,238	2,238
Інші фінансові активи		12,907	—	—	—	—	—	12,907
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ		2,691,756	1,223,787	3,026,175	3,049,697	7,362,958	538,092	17,892,465
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків та інших фінансових установ	6.2%	2,644,759	3,679	2,253,389	6,046,306	12,403	—	10,960,536
Рахунки клієнтів	7.2%	3,792,745	383,190	765,682	148,784	14,534	—	5,104,935
Субординований борг	8.1%	—	—	29,012	135,088	—	—	164,100
Всього зобов'язань, за якими нараховуються проценти		6,437,504	386,869	3,048,083	6,330,178	26,937	—	16,229,571
Інші фінансові зобов'язання		47,414	—	—	—	—	—	47,414
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		6,484,918	386,869	3,048,083	6,330,178	26,937	—	16,276,985
Різниця ліквідності		(3,793,162)	836,918	(21,908)	(3,280,481)	7,336,021		
Різниця ліквідності щодо чутливості зміни процент- них ставок		(4,777,965)	836,918	(21,908)	(3,280,481)	7,336,021		
Кумулятивна різниця ліквід- ності щодо чутливості зміни процентних ставок		(4,777,965)	(3,941,047)	(3,962,955)	(7,243,436)	92,585		
Кумулятивна різниця ліквід- ності щодо чутливості зміни процентних ставок як частки всіх активів		(27%)	(22%)	(22%)	(40%)	1%		

Різниця ліквідності, яка істотно скоротилася у порівнянні з попереднім періодом, але яка виникає як у 2008, так і 2007 роках за активами і зобов'язаннями, строк погашення яких становить менше 1 місяця, належним чином управляється Групою. Основна частина зобов'язань, за якими нараховуються проценти, представлена строковими депозитами клієнтів, які є короткостроковими за юридичною формою. Однак, дані ресурси насправді вважаються довгостроковими, оскільки вони включають в себе основні депозити, тобто, кошти, пов'язані зі стабільними взаємовідносинами стосовно депозитів клієнтів. На основі припущення щодо безперервності діяльності фактичний строк основних депозитів вважається невизначеним.

Станом на 31 грудня 2008 та 2007 років основні депозити становили 2,162,207 тисяч гривень та 4,236,050 тисяч гривень, відповідно. Інформація щодо очікуваних періодів погашення залишків за рахунками клієнтів та ефективною різницею ліквідності між активами та зобов'язаннями станом на 31 грудня 2008 року представлена таким чином:

	До 1 місяця	1-3 місяця	3 місяця— 1 рік	1-5 років	Більше 5 років	Термін погашен- ня не ви- значе- ний	31 грудня 2008 року Всього
Аналіз рахунків клієнтів на основі очікуваних строків погашення	3,358,345	1,449,939	2,205,889	17,037	18,120	—	7,049,330
Різниця ліквідності (на основі очікуваних строків погашення рахунків клієнтів та кредитів та коштів, отриманих від банків)	526,507	(322,017)	943,040	(14,898,258)	15,711,507		
	До 1 місяця	1-3 місяця	3 місяця— 1 рік	1-5 років	Більше 5 років	Термін погашен- ня не ви- значе- ний	31 грудня 2007 року Всього
Аналіз коштів банків, на основі очікуваних строків погашення	984,455	780,635	2,711,943	6,465,751	17,752	—	10,960,536
Аналіз рахунків клієнтів на основі очікуваних строків погашення	1,069,737	935,477	1,990,106	1,085,899	23,716	—	5,104,935
Різниця ліквідності (на основі очікуваних строків погашення рахунків клієнтів та кредитів та коштів, отриманих від банків)	590,150	(492,325)	(1,704,886)	(4,637,041)	7,321,490		

Ринковий ризик

Ринковий ризик охоплює ризик зміни процентної ставки, валютний ризик та інші цінові ризики, яких зазнає Група. Група не змінила своїх підходів до оцінки ризику або ризиків, яких вона зазнала у 2008 році.

Група зазнає ризику зміни процентної ставки, оскільки підприємства позичають у Групи кошти як за фіксованими, так і за плаваючими ставками. Група управляє цим ризиком шляхом підтримання відповідного балансу між позиками за фіксованими та плаваючими ставками.

КУАП також управляє ризиком зміни процентної ставки та ринковим ризиком шляхом узгодження позицій процентної ставки Групи, яка забезпечує їй позитивну процентну маржу. Відділ фінансового контролінгу здійснює моніторинг поточних показників фінансової діяльності Групи, здійснює оцінку чутливості Групи до змін процентної ставки та їх вплив на дохідність Групи.

Більшість кредитних договорів Групи та інших фінансових активів і зобов'язань, за якими нараховуються проценти, мають плаваючі ставки або містять умови, за якими процентна ставка може бути змінена з ініціативи кредитора. Група здійснює моніторинг своєї маржі процентної ставки і, відповідно, не вважає, що у неї є істотний ризик зміни процентної ставки або серйозний ризик зміни грошових потоків.

Ризик зміни процентної ставки

Група управляє ризиком зміни справедливої вартості процентної ставки шляхом здійснення періодичних оцінок потенційних збитків, які можуть виникнути від несприятливих змін ринкових умов. Відділ фінансового контролінгу здійснює моніторинг поточних показників фінансової діяльності Групи, здійснює оцінку чутливості Групи до змін справедливої вартості відсоткових ставок та їх вплив на дохідність Групи.

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз чутливості до ризику зміни процентної ставки, який був проведений на основі „змін, які були обґрунтовано можливими у змінній ризику“. Ступінь цих змін визначається керівництвом і відображається в звітах щодо управління ризиком, які надаються провідному управлінському персоналу.

Вплив на прибуток до оподаткування представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2008 року		Станом на 31 грудня 2007 року	
	Процентна ставка +1%	Процентна ставка -1%	Процентна ставка +1%	Процентна ставка -1%
	Вплив на прибуток:			
Активи				
Кредити, надані клієнтам	249,930	(249,930)	89,815	(89,815)
Інвестиції, наявні для продажу	1,036	(1,036)	4,372	(4,372)
Зобов'язання				
Кредити та кошти, отримані від банків та інших фінансових установ	(166,816)	166,816	(69,058)	69,058
Субординований борг	(11,205)	11,205	(1,641)	1,641
Чистий вплив на прибуток до оподаткування	72,945	(72,945)	23,488	(23,488)

Валютний ризик

Валютний ризик визначається як ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок зміни курсів обміну валют. Фінансовий стан Групи та рух грошових коштів зазнають впливу коливань курсів обміну основних валют.

КУАП контролює валютний ризик шляхом управління відкритою валютною позицією на основі розрахунку очікуваної девальвації гривні та інших макроекономічних показників, які дають Групі можливість зменшити збитки від значних коливань ставок іноземних валют по відношенню до національної валю-

ти. Казначейський відділ щоденно проводить моніторинг відкритої валютної позиції Групи з метою виконання вимог Національного банку України.

Позиції Групи щодо валютних ризиків представлені у таблиці нижче:

	Гривні	Долари США 1 долар США = 7.70 гривні	Євро 1 євро = 10.85546 гривні	Інші валюти	31 грудня 2008 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ:					
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,088,469	279,387	71,260	14,818	1,453,934
Кошти в банках	314,372	944,468	398,600	45,692	1,703,132
Кредити, надані клієнтам	3,013,923	25,458,095	1,216,420	830,903	30,519,341
Інвестиції, наявні для продажу	256,747	—	—	—	256,747
Інвестиції в асоційовану компанію	3,506	—	—	—	3,506
Інші фінансові активи	18,383	—	—	—	18,383
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	4,695,400	26,681,950	1,686,280	891,413	33,955,043
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:					
Кошти банків та інших фінансових установ	9,906	21,937,506	134,364	855,861	22,937,637
Рахунки клієнтів	2,579,274	2,956,421	1,490,253	23,382	7,049,330
Інші фінансові зобов'язання	40,055	—	—	—	40,055
Субординований борг	—	1,120,500	—	—	1,120,500
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	2,629,235	26,014,427	1,624,617	879,243	31,147,522
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	2,066,165	667,523	61,663	12,170	
ФІНАНСОВІ АКТИВИ:					
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,297,120	174,799	77,151	6,094	1,555,164
Кошти в банках	36,674	180,838	68,759	25,557	311,828
Кредити, надані клієнтам	2,667,864	11,565,459	862,957	415,223	15,511,503
Інвестиції, наявні для продажу	501,063	—	—	—	501,063
Інші фінансові активи	12,907	—	—	—	12,907
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	4,515,628	11,921,096	1,008,867	446,874	17,892,465
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:					
Кошти банків та інших фінансових установ	756,979	9,735,380	51,258	416,919	10,960,536
Рахунки клієнтів	2,784,244	1,635,509	667,318	17,864	5,104,935
Інші фінансові зобов'язання	47,414	—	—	—	47,414
Субординований борг	—	164,100	—	—	164,100
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	3,588,637	11,534,989	718,576	434,783	16,276,985
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	926,991	386,107	290,291	12,091	

Чутливість до валютного ризику

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз чутливості Групи до 10% збільшення і зменшення курсу долара США та євро по відношенню до гривні. 10% – це рівень чутливості, який використовується Групою при складанні звітів про валютний ризик для провідного управлінського персоналу Групи і який являє собою оцінку керівництвом Групи можливої зміни валютних курсів. В аналіз чутливості включені тільки суми в іноземній валюті, наявні на кінець періоду, при конвертації яких на кінець періоду використовуються курси, змінені на 10% по відношенню до діючих. Аналіз чутливості включає як кредити, надані клієнтам Групи, так і кредити, видані іноземним компаніям Групи, якщо подібні кредити видаються у валюті, яка відрізняється від функціональної валюти кредитора або позичальника.

	Станом на 31 грудня 2008 року		Станом на 31 грудня 2007 року	
	Гривня/долар США	Гривня/долар США	Гривня/долар США	Гривня/долар США
	+100%	-10%	+10%	-10%
Вплив на прибуток або збиток	667,523	(66,752)	38,611	(38,611)

	Станом на 31 грудня 2008 року		Станом на 31 грудня 2007 року	
	Гривня/євро	Гривня/євро	Гривня/євро	Гривня/євро
	+100%	-10%	+10%	-10%
Вплив на прибуток або збиток	61,663	(6,166)	29,029	(29,029)

Обмеження щодо аналізу чутливості

У наведених вище таблицях відображений вплив змін, які ґрунтуються на основному припущенні, у той час як інші припущення залишаються незмінними. В дійсності існує зв'язок між припущеннями та іншими факторами. Також необхідно зауважити, що чутливість має нелінійний характер, тому не повинна проводитися інтерполяція або екстраполяція отриманих результатів.

Аналіз чутливості не враховує, що Група активно управляє активами та зобов'язаннями. Окрім того, фінансове положення Групи може змінюватись в залежності від фактичних змін, які відбуваються на ринку. Наприклад, стратегія Групи щодо управління фінансовими ризиками спрямована на управління ризиком, який виникає у результаті ринкових коливань. У випадку різких негативних коливань цін на ринку цінних паперів керівництво може звертатися до таких методів як продаж інвестицій, зміна складу інвестиційного портфеля, а також іншим методам захисту. Відповідно, зміна припущень може не мати впливу на зобов'язання, але може суттєво вплинути на активи, які обліковуються на балансі за ринковою ціною. У цій ситуації різні методи оцінки активів і зобов'язань можуть призвести до значних коливань величини капіталу.

Інші обмеження у наведеному вище аналізі чутливості включають використання гіпотетичних змін на ринку з метою розкриття потенційного ризику, які являють собою лише прогноз Групи щодо майбутніх змін на ринку, які неможливо передбачити з якою-небудь мірою впевненості. Також обмеженням є припущення, що всі процентні ставки змінюються ідентичним чином.

Про OTP Group

Державний ощадний і комерційний банк OTP Bank Nyrt. було засновано в 1949 році. У 1995-1999 роках він пережив значні трансформації, перетворившись в універсальний роздрібний банк, 100% акцій якого знаходяться у вільному обігу на Будапештській фондовій біржі. Його глобальні депозитарні розписки (GDR) котуються також на фондових біржах Люксембургу та Лондону. Наразі власниками понад 70% акцій банку виступають іноземні інституційні інвестори.

Останніми роками OTP Bank здійснив міжнародну експансію на ринки окремих країн Центральної і Східної Європи. Низка успіш-

них придбань дозволила Банку стати ключовим гравцем у цьому регіоні та сформувати потужну універсальну фінансову групу OTP Group, що наразі об'єднує банки, лізингові, факторингові компанії, пенсійні фонди тощо. OTP Bank Nyrt. також є стовідсотковим власником українського OTP Bank.

Загальна бізнес-стратегія групи спрямована на максимізацію вартості своїх акцій шляхом формування самої ефективної фінансової структури у Центральній і Східній Європі.

www.otpbank.hu

Ліцензії, членство в асоціаціях, галузеве членство

Ліцензії

Банківська ліцензія НБУ № 191 від 08.11.2006 року на проведення банківських операцій та письмовий дозвіл № 191-1 від 08.11.2006

Ліцензія Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку АВ №189770 від 20.11.2006 року на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів

Членство в асоціаціях, галузеве членство

- Асоціація Українських банків (АУБ)
- Європейська Бізнес Асоціація (ЕБА)
- Американська Торгова Палата (АСС)
- International телекомунікаційна асоціація SWIFT
- VISA International
- Europay International
- MasterCard International
- Офіційний дилер American Express
- Партнер компанії Western Union
- UkrSWIFT
- ТОВ «Перше всеукраїнське бюро кредитних історій
- Дніпропетровський банківський союз
- ВАТ «Міжрегіональний фондовий союз»
- Фонд гарантування вкладів фізичних осіб
- Українська міжбанківська валютна біржа (УМВБ)
- Українська Національна Іпотечна Асоціація (УНІА)
- Професіональна асоціація регістраторів та депозитаріїв (ПАРД)
- Перша фондова торгова система (ПФТС)
- Кримський банківський союз

Адреси філій

ФІЛІЇ ТА ВІДДІЛЕННЯ ЗАТ "ОТП БАНК"

Дніпропетровська філія

вул. Артема, 20, м. Дніпропетровськ, 49030
тел.: (056) 770-72-00 факс: (056) 770-21-91

Кількість обласних відділень: 18

Донецька філія

вул. Постишева, 127, м. Донецьк, 83055
тел.: (062) 345-36-02, факс: (062) 345-36-30

Кількість обласних відділень: 16

Запорізька філія

пр. Леніна, 66, м. Запоріжжя, 69063
тел.: (061) 220-14-00 факс: (061) 220-14-01

Кількість обласних відділень: 12

Одеська філія

вул. Буніна, 10, м. Одеса, 65026
тел.: (0482) 305-350 факс: (0482) 305-351

Кількість обласних відділень: 13

Миколаївська філія

вул. Садова, 10, м. Миколаїв, 54055
тел.: (0512) 58-14-01 факс: (0512) 58-14-21,

Кількість обласних відділень: 8

Львівська філія

вул. І. Франка, 20, м. Львів, 79005
тел.: (0322) 40-94-60, факс: (0322) 40-94-61

Кількість обласних відділень: 7

Харківська філія

вул. Сумська, 56, м. Харків, 61002
тел.: (057) 759-02-70 факс: (057) 759-02-71

Кількість обласних відділень: 16

Ужгородська філія

вул. Київська Набережна, 2,
м. Ужгород, 88018

тел.: (0312) 67-91-05 факс: (0312) 67-91-15
Кількість обласних відділень: 6

Вінницька філія

вул. Фрунзе, 60, м. Вінниця, 21009
тел.: (0432) 52-58-50 факс: (0432) 61-10-12

Кількість обласних відділень: 7

Луганська філія

пл. Героїв БВВ, 8, м. Луганськ, 91016
Тел/ф. (0642) 33-07-02

Кількість обласних відділень: 8

Луцька філія

вул. Л.Українки, 53, м. Луцьк, 43025
тел.: (0332) 74-65-01 факс: (0332) 74-65-29

Кількість обласних відділень: 4

Сімферопольська філія

пр-т Кірова, 24, м. Сімферополь, 95000
тел.: (0625) 54-97-50 факс: (0625) 54-97-71

Кількість обласних відділень: 8

Сумська філія

вул. Червона площа, 5, м. Суми, 40030
тел.: (0542) 67-15-61 факс: (0542) 67-15-60

Кількість обласних відділень: 5

Полтавська філія

вул. Пушкіна, 28, м. Полтава, 36039
тел.: (0532) 61-31-61 факс: (0532) 61-31-40

Кількість обласних відділень: 6

Тернопільська філія

вул. Листопадова, 7, м. Тернопіль, 46000
тел.: (0352) 47-04-00 факс: (0352) 47-04-27

Кількість обласних відділень: 1

Черкаська філія

вул. Лазарева, 6, м. Черкаси, 18000
тел.: (0472)-33-99-90 факс: (0625) 54-97-71

Кількість обласних відділень: 3

Регіональне відділення у м. Житомирі

Адреса: вул. Черняхівського, 8, м. Житомир, 10009
тел.: (041) 241-30-88 факс: (041) 241-30-89

Кількість обласних відділень: 4

Регіональне відділення у м. Кіровограді

вул. Декабристів, 6, м. Кіровоград, 25006
Тел/ф. (0522) 35-66-81

Кількість обласних відділень: 1

Регіональне відділення у м. Хмельницькому

вул. Нижня Берегова, 35, м. Хмельницький, 29019
тел.: (0382) 70-11-90 факс: (0382) 70-11-95

Кількість обласних відділень: 4

Регіональне відділення у м. Рівне

вул. Грушевського, 42-Б, м. Рівне, 33000
тел.: (0362) 69-55-55 факс: (0362) 64-20-52

Кількість обласних відділень: 1

Регіональне відділення у м. Херсоні

вул. Леніна, 23, м. Херсон, 73025

Тел/факс: (0552)46-48-78

Кількість обласних відділень: 2

Регіональне відділення у м. Івано-Франківську

вул. П.Орлика, 8,

м. Івано-Франківськ, 76018

Тел/факс: (0342) 55-90-17

Кількість обласних відділень: 2

Регіональне відділення у м. Чернівці

вул. Доброго, 7, м. Чернівці, 58000

тел.: (0372) 55-86-90 факс: (0372)58-63-84

Кількість обласних відділень: 1

Регіональне відділення у м. Чернігові

вул. Гетьмана Полуботка, 18, м. Чернігів, 14000

Тел/факс: (0462) 60-31-25

Відділення «Соборне», у м. Біла Церква

вул. Гагаріна, 11, м. Біла Церква, 09100

Тел/факс: (0443) 32-99-94

Відділення ЗАТ «ОТП Банк»

у м. Василькові

вул. Гоголя, 5, м. Васильків, 08600

Тел/факс: (04471) 2-39-85

Відділення м. Києва

Київська Регіональна Дирекція

вул. Кутузова, 12, м. Київ, 01133

тел.: (044) 492-34-65 факс: (044) 492-34-66

Відділення «Жиланське»

вул. Жиланська, 43, м. Київ, 01033

тел.: (044) 492-05-00 факс: (044) 490-05-62

Відділення «Михайлівське»

вул. Михайлівська, 2, м. Київ, 01001

тел.: (044) 490-05-80 факс: (044) 490-05-81

Відділення «Бесарабське»

вул. В. Васильківська, 9/2, м. Київ, 01004

тел.: (044) 490-05-77 факс: (044) 490-05-79

Відділення «Печерське»

вул. Щорса, 44, м. Київ, 01133

тел.: (044) 247-45-66 факс: (044) 247-45-67

Відділення «Оболонське»

вул. Тимошенка, 18, м. Київ, 04210

тел.: (044) 247-45-60 факс: (044) 247-45-61

Відділення «Сінне»

вул. О. Гончара, 62, м. Київ, 01054

тел.: (044) 490-04-21 факс: (044) 490-04-22

Відділення «Подільське»

вул. Ігорівська/Набережно-Хрещатицька, 13/5,

м. Київ, 04070

тел.: (044) 492-38-89(90) факс: (044) 492-38-91

Відділення «Політехнічне»

пр-т Перемоги, 29, м. Київ, 03055

тел.: (044) 492-38-95 факс: (044) 492-38-94

Відділення «Русанівське»

вул. Р.Окіпної, 4, м. Київ, 02002

тел.: (044) 492-38-93 факс: (044) 492-38-92

Відділення «Осокорки»

вул. Дніпровська Набережна, 16-в, м. Київ, 02068

тел./факс: (044) 493-97-66

Відділення «Софіївське»

вул. Софіївська, 12, м. Київ, 01001

тел.: (044) 492-34-68 факс: (044) 492-34-67

Відділення «Володимирське»

пр-т Т. Шевченка, 38/40, м. Київ, 01032

тел.: (044) 459-05-01 факс: (044) 459-05-02

Відділення «Стрітенське»

вул. Артема, 52, м. Київ, 04053

тел.: (044) 495-60-70 факс: (044) 495-60-71

Відділення «Відрадне»

б-р Лепсе, 29, м. Київ, 03124

тел.: (044) 495-60-74 факс: (044) 495-60-75

Відділення «Сирецьке»

вул. Теліги, 11, м. Київ, 04112

тел.: (044) 495-60-76 факс: (044) 495-60-78

Відділення «Голосіївське»

вул. 40-річчя Жовтня, 68-а, м. Київ, 03040

тел.: (044) 495-60-72 факс: (044) 495-60-73

Відділення «Десятинне»

вул. Велика Житомирська, 8/14,

м. Київ, 01025

тел.: (044) 495-60-81 факс: (044) 495-60-82

Відділення «Старокиївське»

вул. Кутузова, 12, м. Київ, 01133

тел.: (044) 493-97-50 факс: (044) 493-97-53

Відділення «Ярославське»

вул. Ярославська, 47/29, м. Київ, 04071

тел.: (044) 495-05-12 факс: (044) 495-05-13

Відділення «Золоті Ворота»

вул. Б.Хмельницького, 30/10, м. Київ, 01030

тел.: (044) 495-05-23 факс: (044) 495-05-24

Відділення «Арена»

вул. Червоноармійська, 1-3/2, м. Київ, 01004

тел.: (044) 495-06-90 факс: (044) 495-06-91

Відділення «Деснянське»

вул. Лаврухіна, 3, м. Київ, 02222

тел.: (044) 495-05-28 факс: (044) 495-05-29

Відділення «Святошинське»

пр-т Перемоги, 128/2, м. Київ, 03115

тел.: (044) 495-06-96 факс: (044) 495-06-97

Відділення «Червоноармійське»

вул. Велика Васильківська, 116, м. Київ, 03150

тел.: (044) 495-05-26 факс: (044) 495-05-27

Відділення «Дмитрівське»

вул. Дмитрівська, 37-А, м. Київ, 01054

тел.: (044) 495-06-95 факс: (044) 495-06-94

Відділення «Костянтинівське»

вул. Костянтинівська, 15,

м. Київ, 04071

тел.: (044) 495-06-92 факс: (044) 495-06-93